

Heerhugowaard Stad van kansen

Jaarstukken 2016

Dit magazine geeft u inzicht in de jaargegevens van de gemeente Heerhugowaard voor het jaar 2016. Het is de verantwoording van het college aan de raad over het gevoerde beleid en beheer in 2016.

De jaarstukken 2016 zijn in een ander jasje gestoken, maar bieden u nog steeds dezelfde informatie.

Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit de volgende onderdelen:

Rekeningresultaat 2016.

De vijf programma's van de gemeente. Hier kunt u terug lezen wat we gedaan hebben in 2016, wat het heeft opgeleverd, wat de kosten waren en de eventuele afwijkingen van de begroting.

De zeven paragrafen: lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicomanagement, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen en grondbeleid.

De programmarekening: verloop rekeningsresultaat 2012-2016, overzicht van baten en lasten 2016 algemene dekkingsmiddelen en reserves. Ook staat hier een overzicht van onttrekkingen en dotaties aan reserves.

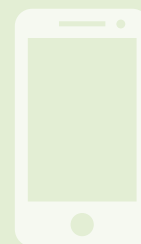
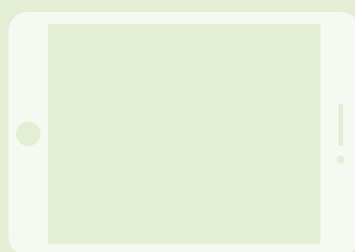
De balans inclusief toelichting.

De bijlagen

Bij het opstellen van de jaarstukken wordt het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten gevolgd (BBV).

Mocht u liever de jaarstukken op uw apparaat lezen, dan kan dat! Er is een digitale magazine van gemaakt die zich qua formaat aanpast aan uw apparaat. U kunt swipend door de jaarstukken gaan.

Ga naar [Jaarstukken 2016 digitaal](#)

Planning

De planning voor de jaarstukken ziet er als volgt uit:

18 april 2017

Aanbieding jaarstukken door B&W aan de Raad in concept. Uiterlijk 31 mei ontvangt u de door het college vastgestelde jaarstukken 2016.

15 juni 2017 - Commissie Middelen. Technische behandeling van de jaarstukken 2016 (in aanwezigheid van de accountant). De bedoeling van deze vergadering is een laatste 'veegactie' om te voorkomen dat in de raadsvergadering van 5 juli 2017 technische onderwerpen aan de orde komen. U hebt verder de gelegenheid tot het stellen van technische vragen tot 21 mei 2017.

7 juni 2017 - Toezending Raadsvoorstel.

Het raadsvoorstel dat hoort bij deze jaarstukken, wordt u uiterlijk op 7 juni 2017 toegezonden. Dat voorstel is ook de rode draad met de Voorjaarsnota 2017, Meerjarenprognose grondexploitaties (MPG) 2017 en de nota reserves en voorzieningen 2017.

5 juli 2017 - Raadsvergadering

03	Leeswijzer
03	Planning
06	Rekeningresultaat 2016
09	Programma's
10	Samenvatting
11	Programma 1 Leefbaarheid en Veiligheid
12	Context en achtergrond
13	Wat hebben we bereikt
16	Wat heeft het gekost?
17	Effectindicatoren
21	Verbonden partijen
22	Programma 2 Stedelijk beheer en duurzame samenleving
23	Context en achtergrond
24	Wat hebben we bereikt
28	Wat heeft het gekost?
29	Effectindicatoren
32	Verbonden partijen
33	Programma 3 Stedelijke ontwikkeling, bereikbaarheid en economische zaken
34	Context en achtergrond
36	Wat hebben we bereikt
40	Wat heeft het gekost?
41	Effectindicatoren
45	Verbonden partijen
46	Programma 4 Sociale samenhang
47	Context en achtergrond
50	Wat hebben we bereikt
55	Wat heeft het gekost?
57	Effectindicatoren
60	Verbonden partijen
61	Programma 5 Algemeen bestuur, burgerdiensten en algemene baten en lasten
62	Context en achtergrond
63	Wat hebben we bereikt
64	Wat heeft het gekost?
65	Effectindicatoren
67	Verbonden partijen
68	Paragrafen
69	Paragraaf A Lokale Heffingen
71	Paragraaf B Weerstandsvermogen en risicomanagement
77	Paragraaf C Onderhoud kapitaalgoederen
80	Paragraaf D Financiering
85	Paragraaf E Bedrijfsvoering
89	Paragraaf F Verbonden partijen
101	Paragraaf G Grondbeleid
107	Programmarekening
108	Overzicht baten en lasten
110	Algemene dekkingsmiddelen en bedrag voor onvoorziene uitgaven
111	Toelichting op programmarekening
112	Balans
113	Balans
114	Grondslagen consolidatie, waardering en resultaatbepaling
117	Toelichting activa
120	Toelichting passiva
128	Niet in de balans opgenomen belangrijke verplichtingen
130	Bijlagen
131	Bijlage 1 Classificatie begrotingsafwijkingen
139	Bijlage 2 Verklaring met betrekking tot topinkomens
140	Bijlage 3 Sisa verantwoordingsinformatie
141	Bijlage 4 Kaderstellende nota's

Rekeningresultaat

Positief resultaat 2016

De jaarrekening sluit met een positief resultaat na bestemming van €10.820.000. Het resultaat voor bestemming is €16.413.000 positief. Op grond van de verwerking van raadsbesluiten is in de rekening als mutatie reserves totaal €5.593.000 opgenomen.

In het raadsvoorstel tot 'Actualisering van de budgetten 2016' RB2016099 d.d. 20 december 2016 staat een prognose van een **positief rekeningresultaat van afgerond €2.412.000**. Gedurende het begrotingsjaar heeft uw raad de volgende besluiten tot resultaatbestemming genomen:

Bedragen maal € 1.000	
Prognose rekeningresultaat 2016 volgens bestuursrapportage 2016	2.412
Reeds verwerkte bestedingsvoorstellen	
RB2016099 Decentralisatie uitkering verhoogde asielinstroom	243
Op 20 december 2016 heeft uw raad besloten om het niet bestede gedeelte van de decentralisatie-uitkering verhoogde asielinstroom te reserveren voor het aangegeven doel. In de decembercirculaire 2016 is gemeld dat als gevolg van de verhoogde asielinstroom in het 1e halfjaar van 2016 de decentralisatie-uitkering met € 183.000 is verhoogd. Ook van deze middelen wordt voorgesteld deze te reserveren voor het aangegeven doel.	
RB2016099 Pilot ontschot werken	940
Op 20 december 2016 heeft uw raad besloten om het niet bestede gedeelte van het budget ten behoeve van de pilot ontschot werken te reserveren voor het aangegeven doel in 2017.	
RB2016096 Nieuwbouw Huygenscollege	854
In de raadsvergadering van 22 november 2016 is aan uw raad voorgesteld om uit dit positieve geprognosticeerde rekeningresultaat 2016 een reserve te vormen ter dekking van de éénmalige lasten die samenhangen met de nieuwbouw van het Huygenscollege.	
Prognose rekeningresultaat 2016 na tussentijdse resultaatbestemming	375

Na verwerking van deze besluiten bedraagt het geprognosticeerde rekeningresultaat €375.000. Ten opzichte hier het eerder geprognosticeerde rekeningresultaat van €375.000 wijkt het rekeningresultaat dus positief met €10.444.000 af.

Dit verschil bestaat voornamelijk uit mutaties, zowel positief als negatief, die naar de situatie en de inzichten per medio augustus nog niet bekend waren. De belangrijkste zijn:

- Vrijval van de voorzieningen grondexploitaties als gevolg de wijzigingen van de in maart 2016 gepubliceerde notitie grondexploitaties van de commissie BBV. Bij de herziening van de grondexploitaties bleek dat sparen voor bovenwijkse voorzieningen alleen nog maar kan plaatsvinden door toevoegingen aan de bestemmingsreserve door middel van resultaatbestemming en daarmee tot dusver gehanteerde methodiek van rechtstreekse tussentijdse toevoeging

aan de reserve niet langer was toegestaan. Om die reden zijn de tussentijdse afdrachten aan de reserve bovenwijkse voorzieningen, NBK1, bij de herziening van de grondexploitaties de Draai, de Vaandel en Middenweg 4 geschrapt. Hierdoor kunnen de eerder getroffen verliesvoorzieningen vrijvallen (€5,3 miljoen).

- Vrijval van de subsidie spoorse doorsnijding die ten koste moet komen van de reserve NBK1. Hierover neemt u in de raad van april 2017 al een besluit, maar op grond van de verslaggevingsregels mag deze niet in de jaarstukken 2016 verwerkt worden (€3,6 miljoen).
- Nabetalingen vanuit het gemeentefonds 2014 en 2015 en een hogere decentralisatie-uitkering verhoogde asielinstroom dan in de bestuursrapportage 2016 was gemeld (decembercirculaire 2016), €0,5 miljoen.
- Een nadelig effect op de pensioenvoorzieningen van (gewezen) wethouders door een verlaging van de actuariële rekenrente (€0,9 miljoen).
- Een hogere realisatie van de taakstelling bedrijfsvoering in 2016 dan geraamd alsmede een grotere ambtelijke inzet dan vooraf geraamd ten behoeve van Halte Werk (€0,8 miljoen).
- Een overschrijding op de jeugdzorg en een onderschrijding op de WMO met een per saldo effect van €0,5 miljoen nadelig. Daarbij wordt opgemerkt dat indien tussentijds geen dotatie van € 940.000 zou hebben plaatsgevonden aan de reserve ontschot werken (sociaal domein) het per saldo (ontschot) resultaat ultimo 2016 WMO/ jeugd positief zou zijn geweest in plaats van negatief.
- Overige mutaties (o.a. meer verkopen openbaar groen, woningen voormalig Stichting Primeurfonds, retour ontvangen transitie-uitkering WNK).

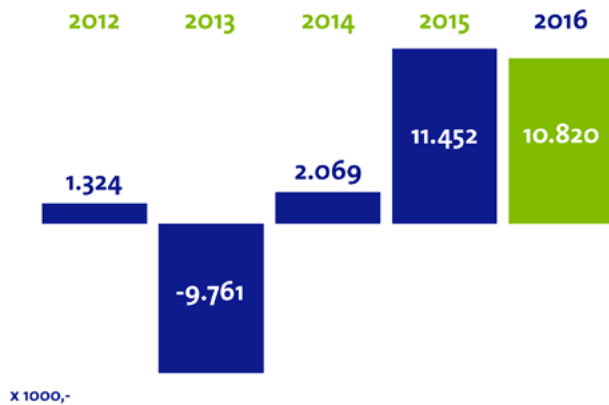
Structurele en incidentele afwijkingen rekeningresultaat

Het voordelig rekeningresultaat van €10.820.000 is onder te verdelen in incidentele afwijkingen met een per saldo positief resultaat van €10.769.000 en in structurele afwijkingen met een positief resultaat van €51.000.

Dit structurele effect is inclusief een structurele positieve afwijking op het leerlingenvervoer (€323.000) waarvan in de Voorjaarsnota 2017 aan uw raad wordt voorgesteld dit deels te gebruiken ten behoeve van de dekking van de lasten die samengaan met de vestiging van expertisecentrum Heliomare/ Aloysius/ Viertaal op de Vaandel.

Het effect van de structurele afwijkingen uit de jaarstukken 2016 wordt in het meerjarenperspectief (Voorjaarsnota 2017 - zie paragraaf 2.2.1 van dat document) opgenomen.

Verloop rekeningresultaat 2012-2016

Voorstellen bestemming rekeningresultaat 2016

In de Voorjaarsnota 2017 zijn in paragraaf 2.1, in het kader van de integrale afweging van de inzet van de beschikbare middelen, ook de voorstellen voor de besteding van het rekeningresultaat 2016 integraal overgenomen.

Aan de Raad wordt voorgesteld het rekeningresultaat 2016 als volgt te bestemmen:

X € 1000,-

Rekeningresultaat 2016 volgens jaarstukken 10.820

RB2012070 Toevoeging reserve primair onderwijs 183

In januari 2013 heeft de raad besloten (RB2012070) om incidentele huuropbrengsten uit onderwijsvastgoed toe te voegen aan de reserve primair onderwijs, onder de voorwaarde dat aan de financiële verplichtingen en de instandhouding van het weerstandsvermogen wordt voldaan. Dat besluit van de raad wordt uitgevoerd met als resultaat dat € 183.033 aan de reserve primair onderwijs wordt toegevoegd.

RB2016099 Decentralisatie uitkering verhoogde asielinstream 183

Op 20 december 2016 heeft uw raad reeds besloten om het niet bestede gedeelte van de decentralisatie-uitkering verhoogde asielinstream te reserveren voor het aangegeven doel. In de decembercirculaire 2016 is gemeld dat als gevolg van de verhoogde asielinstream in het 1e halfjaar van 2016 de decentralisatie-uitkering met € 183.000 is verhoogd. Ook van deze middelen wordt voorgesteld deze te reserveren voor het aangegeven doel.

RB2012105 ISV bestedingsplan 2012/ 2013 85

Op 25 september 2012 heeft uw raad ingestemd met het uitvoeringsprogramma Rivierenwijk 2025 en de kosten hiervan te dekken uit de reserve BWS/ overwinst. Op basis van dit besluit zijn kredieten beschikbaar gesteld. Inmiddels is bekend in de reserve BWS/ overwinst onvoldoende middelen beschikbaar zijn het volledige bedrag af te dekken. Voorgesteld wordt om uit het rekeningresultaat 2016 hiervoor éénmalig een bedrag beschikbaar te stellen ter grootte van het verschil.

Stelpost bedrijfsvoering 517

Op de stelpost bedrijfsvoering is in 2016 € 317.000 overgebleven. De taakstelling is eerder gerealiseerd dan gepland.

In het kader van 'DuurSaam op weg' is afgesproken dat het GO en de OR de regie hebben over de invulling van het eenmalig budget van € 160.000 (bruto en all-in) over het personeel. Dekking komt uit het restant van de stelpost bedrijfsvoering 2016 dat onderdeel is van het rekeningresultaat 2016. Het restant zal worden ingezet ten behoeve van verdere kwaliteitsverbetering van de bedrijfsvoering (invoering omgevingswet, ICT).

Daarnaast hebben wij in 2016 meer ondersteuning geboden aan HalteWerk vanwege capaciteitsproblemen bij gemeente Langedijk. Dit resulteert in meeropbrengsten van € 200.000 in 2016. Ook hiervan wordt voorgesteld deze beschikbaar te houden voor de hiervoor benoemde kwaliteitsverbetering in de bedrijfsvoering.

Spodo subsidie 3.604

In het raadsbesluit actualisatie NBK1 is toegelicht dat al ontvangen subsidie in 2013/2014 ontvangen subsidie spoorse doorsnijdingen ad € 3,6 miljoen in 2016 aan de reserve NBK1 is toegevoegd. Bij de controle door de accountant heeft deze geconstateerd dat, omdat het besluit hiertoe in 2017 door uw raad is genomen deze overheveling op grond van de verslaggevings-voorschriften niet in de jaarstukken 2016 verwerkt mag worden. Om die reden wordt uw raad nu in lijn met RB2017006 voorgesteld om de Spodo subsidie aan de reserve NBK 1 toe te voegen.

Gemiste rente Spodo-subsidie 485

De gemeente heeft ten behoeve van de realisatie van de spooronderdoorgang Zuidtangent in 2013/2014 een zogenaamde spodo subsidie ontvangen van het Rijk. Deze middelen zijn op een algemene balanspost geparkeerd en niet toegevoegd aan de reserve NBK1. Daardoor mist de reserve een rentetoevoeging aan de reserve over het bedrag van de subsidie. Voorgesteld wordt om deze gemiste rente alsnog éénmalig aan de reserve NBK1 toe te voegen

Afdrachten bovenwijken naar reserve NBK1 170

Met ingang van 2016 is de notitie grondexploitaties van de commissie BBV van kracht geworden. Deze notitie bepaalt dat sparen voor niet aan de grondexploitatie toerekenbare bovenwijkse voorzieningen die later worden aangelegd (na afsluiting van de grondexploitatie) nog steeds mogelijk is, maar dat dit echter niet meer kan via een toevoeging aan een voorziening bovenwijkse voorzieningen. Wanneer bij afsluiting van de grondexploitatie een positief resultaat bestaat, kan (een deel van) dit resultaat via resultaatbestemming worden toegevoegd aan een bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen. In 2016 zijn bovenwijkse afdrachten ontvangen voor inbreidlocaties ter grootte van € 170.207. Voorgesteld wordt om dit bedrag in overeenstemming met het BBV via resultaatbestemming toe te voegen aan de reserve NBK1.

Transitiebudget WNK 42

In de Najaarsnota 2014 is een reserve gevormd van € 0,298 miljoen ter dekking van de transitiekosten WNK (conform transitieplan RB2014090 d.d. 23 september 2014). Nu blijkt dat het transitieproces is vertraagd. Om die reden heeft de gemeente in 2016 over 2015 een bedrag retour ontvangen van € 42.000. Dit bedrag moet echter beschikbaar blijven voor de door het WNK ingezette transitie. Voorgesteld wordt om dit bedrag uit het rekeningresultaat 2016 toe te voegen aan de daartoe gevormde reserve.

*Vrijval voorziening grondexploitatie toevoegen
aan reserve NBK1*

5.000

Zoals hiervoor gemeld is met ingang van 2016 de notitie grondexploitatie van kracht geworden. De consequenties van deze notitie zijn hiervoor geschetst. Om deze reden zijn de afdrachten bovenwijks bij de herziening van de grondexploitatie geschrapt. Hierdoor zijn deze niet langer verliesgevend. Echter de eerder berekende afdrachten vanuit de grondexploitatie aan de NBK1 zijn essentieel in de dekking van de spoortunnel. Indien wij berekend kostenverhaal dat onderdeel is van de grondprijzen daarnaast niet gebruiken ter financiering van bovenwijkse voorzieningen kan discussie ontstaan met partijen die een NBK bijdrage doen. Om die reden wordt voorgesteld het voordelig effect van de vrijval van de verlies-voorzieningen grondexploitatie de Vaandel en de Draai die het gevolg zijn van het schrappen van de tussentijdse afdrachten NBK1 toe te voegen aan de reserve NBK1.

Fietsverbinding Middenweg

30

In de begroting 2016 is een bedrag van € 30.000 als bijdrage voor het project Fietsverbinding Middenweg opgenomen. Het project kon vanwege de langere voorbereidingsprocedure en de uitvoering van het project Zonnestein niet in 2016 uitgevoerd worden. In 2017 wordt het project uitgevoerd, maar is er geen budget beschikbaar in 2017. Voorgesteld wordt het niet bestede budget van 2016 voor 2017 te reserveren.

Bedrijfsvoering Sociaal Domein

400

Binnen het college is de noodzaak onderkend om een aantal zaken in de sturing van het sociaal domein te heroverwegen. Naast het opnieuw inrichten van de managementstructuur dienen ook een aantal knelpunten in de uitvoering te worden opgelost. Op strategisch niveau zijn twee belangrijke beleidsfuncties (jeugd en wmo) niet of langjarig door inhuur ingevuld. Daarin moet op korte termijn worden voorzien. Ook binnen de uitvoering en ondersteuning van het kernteam sociaal domein ontbreken de middelen voor de benodigde ondersteuning (financiën Jeugd, secretariaat kernteam). Hiervoor ontbreken binnen de bedrijfsvoering op korte termijn de beschikbare middelen. Voorgesteld wordt om in 2017 en in 2018 een bedrag van € 200.000 jaarlijks beschikbaar te stellen en hiervoor uit het rekeningresultaat 2016 een reserve te vormen.

Restant rekeningresultaat 2016

121

Het college stelt voor het restant rekeningresultaat 2016 toe te voegen aan de algemene reserve en de bestemming ervan te betrekken bij de besluitvorming over de Voorjaarsnota 2017.

Op 26 mei 2015 is bij raadsbesluit de nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement vastgesteld. Onderdeel daarvan is het besluit om als weerstandsnorm een streefwaarde voor de ratio (beschikbare-en benodigde weerstandscapaciteit) van minimaal 1,1.

Uit paragraaf B 'Weerstandsvermogen en risicomanagement' van deze jaarstukken blijkt dat de ratio ultimo 2016, na bestemming van het rekeningresultaat 2016, 1,42 bedraagt. **Hiermee voldoet de ratio aan de streefwaarde die door de raad is benoemd.**

Programma's

Samenvatting
programma's

Leefbaarheid
en veiligheid

Stedelijk beheer
en duurzame
samenleving

Stedelijke
ontwikkeling
bereikbaarheid
en economische
zaken

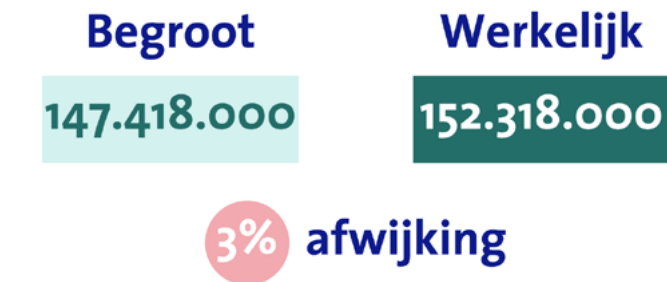
Sociale
samenhang

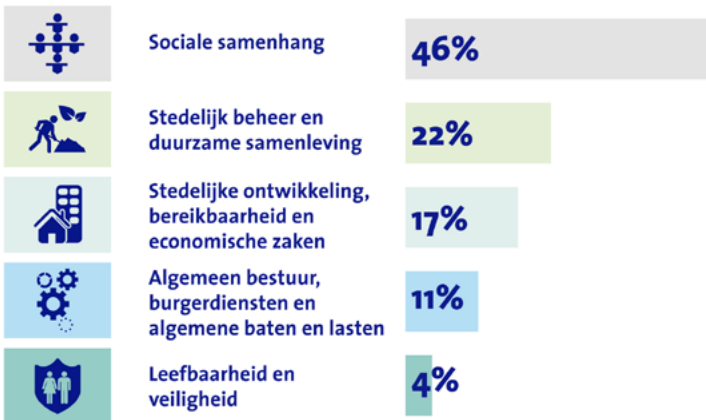
Algemeen bestuur,
burgerdiensten en
algemene baten
en lasten

Samenvatting programma's

Totale lasten

152.318.000

Programma 1 Leefbaarheid en veiligheid

1. Het **convenant horeca is ingevoerd**, waarmee ondernemers in eerste instantie zelf verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van overlast en de veiligheid.
2. Er heeft een **veiligheidsconferentie** plaatsgevonden waarbij inwoners in gelegenheid zijn gesteld onderwerpen aan de orde te stellen en vragen en bestuurders en professionals te stellen.
3. Er is ingezet op een **verdere verbetering van de brandweezorg**. Dit door kwaliteitsborging van de vakbekwaamheid en versnelling van opkomsttijden en daarmee de verbetering van het dekkingpercentage in de gemeenten.

Programma 2 Stedelijk beheer en duurzame samenleving

1. De **herijking van de onderhoudsvoorzieningen** is aangeboden aan uw raad inclusief financiële consequenties.
2. De **kadernota** voor het **fysiek domein** is in voorbereiding genomen.
3. De **beleidsnota "Parkeren in woonwijken"** is vastgesteld.
4. Er is gestart met **onkruidbestrijding** zonder gebruik te maken van chemische middelen waarbij de gestel-

de beeldkwaliteit is behouden.

5. Er is een start gemaakt met de voorbereiding van het project groot onderhoud en herinrichting van de **Middenweg Centrum en Zuid**.

Programma 3 Stedelijke ontwikkelingen, bereikbaarheid en economische zaken

1. Er is volop **ingezet op grondexploitaties** De Draai, Heerhugowaard-Zuid en Broekhorn, het Stadshart, het Stationsgebied en De Vaandel.
2. Het bestuur van het Noordwest groep heeft besloten toch niet in Heerhugowaard een nieuw ziekenhuis te bouwen. **Het dossier 'ziekenhuis'** wordt op dit moment afgehecht. De locatie blijft echter een bovenregionale strategische locatie.
3. De **Taskforce Wonen** is in het leven geroepen om initiatieven die beantwoorden aan de veranderende behoeften aan nieuwe woonvormen en ondersteunende voorzieningen te faciliteren en stimuleren.
4. De raad heeft een besluit genomen over **nieuwbouw van het Huygens College**.
5. Provincie Noord Holland is gestart met de aanleg van de **Westfrisiaweg**.
6. Samen met de gemeente Langedijk zijn we de projectmatige voorbereiding van de **invoering van de Omgevingswet** gestart.
7. Er is een begin gemaakt met de ontwikkeling van **een gezamenlijke marketing** door gemeenten, VVV's en toeristisch recreatieve bedrijven ten behoeve van toerisme als economische motor.
8. Er is de letter of intent ondertekend van het **Slim Energieneet Heerhugowaard** (warmtenet).

Programma 4 Sociale samenhang

1. De focus is gericht geweest op het optimaliseren van de bedrijfsvoeringstaken van **Halte Werk** en regionaal op het vraagstuk arbeid voor mensen met een beperking.
2. De verzelfstandiging van het beheer en de exploitatie van de sportaccommodaties in een **Sport N.V.** heeft vorm gekregen.
3. Er is gestuurd op de voortgang van de **transitie van WNK**.
4. Het **minimabeleid** is herzien.
5. Het **buurtgericht werken** heeft meer gezicht gekregen.
6. Gebleken is dat het jeugdbudget onder grote druk staat en vandaar is er een **Taskforce Jeugd** opgericht die het budget monitort en inzet op acties.

Programma 5 Algemeen bestuur, burgerdiensten en algemene baten en lasten

1. De **samenwerking met Langedijk** is, zowel bestuurlijk als ambtelijk, verder geïntensiveerd.
2. De eerste fase van doorontwikkeling naar het **Huis van Heerhugowaard** is gereed gekomen.
3. De **dienstverlening** is stabiel gebleven.

Leefbaarheid en veiligheid

Programma 1

Leefbaarheid
en veiligheid

De inspanningen op het gebied van Veiligheid zijn erop gericht dat iedere burger op een prettige en veilige wijze in Heerhugowaard kan leven, wonen, recreëren en werken.

Veiligheid is één van de kerntaken van de gemeente. Veiligheid gaat over fysieke veiligheid (verkeers- en brandveiligheid en rampenbestrijding) en sociale veiligheid: zorgen dat iedereen zich binnen en buiten veilig voelt. Dat uit zich in de aanpak van problematiek in de woon- en leefomgeving, bij bedrijfs- en winkelcentra en uitgaansgebieden, tot de aanpak van georganiseerde criminaliteit.

De thema's die in 2016 extra aandacht hebben gekregen, waren:

- Veilig uitgaan, waarbij ondernemers mede verantwoordelijk zijn voor een veilig uitgaansklimaat.
- Het vroegtijdig signaleren van jeugdoverlast.
- De integrale aanpak van de 'hotspots' en van ernstige overlastgevers.
- Het vergroten van bewustzijn en eigen rol van inwoners bij veiligheid.

Voor een effectieve aanpak van al deze veiligheidsvraagstukken, is samenwerking en regie vanuit de gemeente essentieel. We richten ons op het versterken van de rol én verantwoordelijkheid van inwoners en ondernemers. Belangrijk is een tijdige signalering en aanpak van problemen en een goede balans tussen preventie en repressie.

Context en achtergrond

Op welke onderwerpen lagen de accenten in 2016?

- De invoering van het **convenant horeca**, waarmee ondernemers in eerste instantie zelf verantwoordelijk zijn voor de veiligheid en het voorkomen van overlast.
- Het vroegtijdig signaleren van problematisch jeugdgedrag en -groepen, de zogenaamde **aanpak jeugd 2.0**. in samenwerking met het onderwijs, het jongerenwerk en de politie, onder regie van de gemeente.
- Gerichte **handhaving op 'hotspots'** en een integrale aanpak van overlastgevers. Veel aandacht is besteed aan het in goede banen leiden van problematiek rond verwarde personen.
- Het verder versterken van de **persoonsgerichte aanpak**, met name de afstemming tussen het Sociale Domein en Veiligheid. Het Veiligheidshuis speelt in deze integrale aanpak een zeer belangrijke rol. Hier vinden beraden plaats, over verschillende categorieën Heerhugowaarders (risicjongeren, ex-gedetineerden, enzovoort).

Rond de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord Holland Noord lag het accent op:

- Een verdere **verbetering van de brandweezorg**. Dit door kwaliteitsborging van de vakbekwaamheid en versnelling van opkomsttijden en daarmee de verbetering van het dekkingspercentage in de gemeenten.
- Inzetten op **brandveilig** leven door middel van voor-

lichting op bijvoorbeeld scholen over brandveiligheid. En nazorg aan omwonenden na een brand.

- De verdere uitvoering van de **bezuinigingstaakstelling**, de verhoging van de bijdrage in verband met de cao-ontwikkelingen en een besluit over de afhandeling en verdeling van de personele frictiekosten over de deelnemende gemeenten.

Verder heeft in 2016 een **Veiligheidsconferentie** plaatsgevonden. Tijdens deze conferentie konden inwoners onderwerpen aan de orde stellen en vragen aan bestuurders en professionals stellen.

Realisatie collegedoelstelling

Wat hebben we bereikt?

Het college van Heerhugowaard heeft op basis van het coalitieakkoord bij elke programma collegedoelstellingen geformuleerd. Om deze doelstellingen te realiseren, onderneemt de gemeente verschillende activiteiten.

Collegedoelstelling 1.1

De inwoners van Heerhugowaard voelen zich binnen de gemeentegrenzen veilig in huis, in het verkeer, in uitgaansgebieden en op school.

Wat hebben we bereikt?		
Activiteiten	Beoogde resultaten	Gerealiseerd
Invoering collectieve horeca-ontzegging (cho).	Protocol cho ten bate van een uniforme handhaving van de veiligheid binnen de horeca.	Mogelijkheid tot ontzegging horeca is gerealiseerd. Dit mede door de ondersteuning van de gezamenlijke beveiliging vanuit de horecaondernemers. Uitvoering valt onder verantwoordelijkheid ondernemers.
Evaluatie pilot horeca.	Convenant horeca: ondernemers zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijkheid voor het voorkomen van overlast en de veiligheid.	Succesvolle invoering geliberaliseerde tijden voor de horeca (door middel van aanpassing APV). Er zijn geen klachten binnengekomen.
		Ruim 5.300 deelnemers aan Burgernet (10% van aantal inwoners HHW).
		Beter naleefgedrag van- en handhaving op wet- en regelgeving kinderopvang. Mede door strenge controle-aanpak GGD en strikte handhaving gemeente.
		Pilot controle vaarbeleid.
		De verhoging van het aantal wijkagenten is volgens de geldende norm bijna helemaal gerealiseerd.
Implementeren aanpak jeugd 2.0.	Adequate werkwijze voor het gebruiken en inzetten van social media.	In 2016 is een start gemaakt met een online signalerings-netwerk met het onderwijs, jongerenwerk en politie en afspraken over informatiedelen en opschaling, onder regie van gemeente.
Voortzetten aanpak woninginbraken	Continueren daling woninginbraken.	Daling van het aantal woninginbraken met 22% ten opzichte van 2015. Voortzetting van activiteiten zoals het planmatig informeren van omwonenden bij woninginbraak. Schouwen met woningcorporatie in verband met het optimaal beschermen en beveiligen van woningen en omgeving. Verdere verbeteringen aan huurwoningen.
Plan van aanpak om snelheidsoverlast aan te pakken.	Uitvoering activiteiten plan van aanpak: gedragsacties, goede weginrichting, gerichte handhaving bij overlast.	Met de politie zijn afspraken gemaakt over gerichte handhaving. Op basis van snelheidsinformatie vanuit gemeente kan gerichte handhaving worden ingezet (op tijd en locatie). Er zijn geen nieuwe verkeersdrempels aangelegd. In het kader de herinrichting van de Rivierenwijk en Molenwijk blijft het aantal verkeersdrempels gelijk.

Collegedoelstelling 1.2

De overlast in Heerhugowaard wordt verminderd door onder andere de inzet van BOA's, jongerenwerk, handhaving en wijkbeheer.

Wat hebben we bereikt?		
Activiteiten	Beoogde resultaten	Gerealiseerd
Gerichte handhaving op 'hotspots'.	Integrale aanpak van 'hotspots'.	Wekelijks vindt integrale briefing plaats tussen de BOA's, handhavers en mobiele surveillance ten behoeve van informatie uitwisseling en sturing op integrale inzet.
Persoonsgerichte aanpak in veiligheidshuis.	Integrale aanpak van ernstige overlastgevers.	Bij jeugdoverlast vindt, onder regie van gemeente, directe sturing plaats op inzet jongerenwerk, mobiele surveillance, zoals met succes is gedaan bij m.n. overlast Boomladder.
Voortzetten aanpak overlast vuurwerk.	Continueren daling meldingen, hogere meldingsbereidheid en directe opvolging van meldingen.	Casuïstiekbesprekingen in het veiligheidshuis.
Bewoners en belanghebbende betrekken bij aanpak van overlast.	Hogere betrokkenheid bewoners bij aanpak overlast.	Directe opvolging van overlastmeldingen en terugkoppeling acties met melder.

Collegedoelstelling 1.3

Door efficiencymaatregelen moet de Veiligheidsregio komen tot minder uitgaven, waarbij door slim organiseren de taakuitvoering moet worden verbeterd.

Wat hebben we bereikt?		
Activiteiten	Beoogde resultaten	Gerealiseerd
Inspanning rondom de besluitvorming uitvoering bezuinigingen.	Een goed presterende, maar ook efficiënt opererende organisatie.	<p>Inspanningen ten behoeve van het realiseren van de afgesproken bezuinigingstaakstelling met behoud van kwaliteit.</p> <p>Voor de afweging voor adequate brandweerzorg (24-uursbezetting in combinatie met inzet interventievoertuig S12) is een regionale pilot uitgezet. Dit onderzoek is inmiddels afgerond. Werkgroepen zijn gestart met de uitwerking van de praktijkproef. Het dekkingspercentage is in 2016 nagenoeg gelijk gebleven (60%).</p>

Collegedoelstelling 1.4

Op het werkveld van Openbare Orde en Veiligheid (OOV) worden extra initiatieven ontplooid opdat nog meer inwoners hun verantwoordelijkheid nemen.

Wat hebben we bereikt?		
Activiteiten	Beoogde resultaten	Gerealiseerd
<p>Activiteiten gericht op het ontplooiën van extra initiatieven op het gebied van bewonersverantwoordelijkheid zoals:</p> <p>Acties en baten van inbraakpreventie. Doorontwikkelen van 'Waaks'. De aanpak van burenruzies. De veiligheid in de horeca. Aanpak snelheidsoverlast (zie ook 1.1) Het ondersteunen van burgerinitiatieven.</p>	<p>Vergroten van de eigen verantwoordelijkheid van de inwoners op het gebied van woninginbraken:</p> <p>Het vergroten van het bewustzijn van beveiligingsmogelijkheden. Het verhogen van het veiligheidsniveau van de eigen woningen, de bedrijven en de wijk. Het vergroten meldingsbereidheid bij inwoners), inwoners hun aandeel laten leveren in de oplossing van het probleem en het vergroten van ouderbetrokkenheid bij problematiek met jeugd.</p>	<p>20-24 Whats-app groepen in de wijken (initiatief vanuit inwoners). Vanwege succes hebben deze app-groepen inmiddels de functie van 'Waaks' overgenomen.</p> <p>Faciliteren van initiatieven op het gebied van bewonersverantwoordelijkheid zoals het stimuleren groepsinkoop.</p> <p>Gericht communiceren met inwoners bijvoorbeeld door middel van Burgernet en bij de aanpak van (jeugd)overlast.</p> <p>Gesprekken met ouders in geval van problematisch gedrag en overlast van hun kind.</p> <p>In communicatie met inwoners appelleren aan de eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van het verminderen van de beleving van snelheidsoverlast in verkeer.</p>

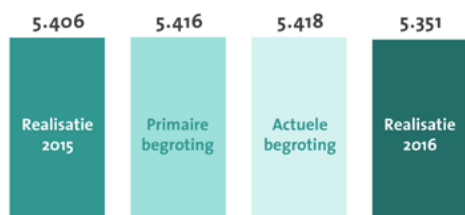
Collegedoelstelling 1.5

Veiligheid waarborgen (bespreekbaar maken).

Wat hebben we bereikt?		
Activiteiten	Beoogde resultaten	Gerealiseerd
<p>Organiseren van een veiligheidscongres</p>	<p>Versterken van de ketensamenwerking.</p> <p>Vergroten van het veiligheidsbewustzijn</p>	<p>Op 30 maart 2016 heeft de Veiligheidsconferentie plaatsgevonden. Inwoners konden vragen stellen en onderwerpen inbrengen. Bestuurders en professionals hebben ter plekke toelichtingen kunnen geven.</p>

Wat heeft het gekost?

Lasten

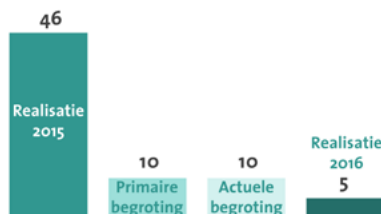

Bedragen x € 1.000

Afwijking realisatie t.o.v. actuele begroting

Baten

Bedragen x € 1.000

Afwijking realisatie t.o.v. actuele begroting

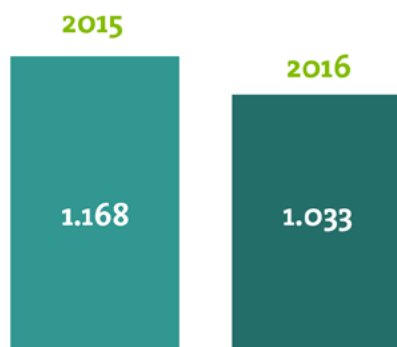
Toelichting afwijkingen

De lagere lasten dan begroot, hebben deels betrekking op inhuurkosten die in 2016 incidenteel lager zijn gebleken dan begroot. Daarnaast is het budget, dat jaarlijks voor de handhavingswerkzaamheden beschikbaar is voor externe onderzoeken, incidentele handavingskosten etc., in 2016 niet geheel gebruikt.

Effectindicatoren

Afname van criminaliteit

Aantal incidenten criminaliteit Heerhugowaard

Veiligheid

De nationale duurzaamheidsmonitor drukt haar score uit in een schaal van 0 tot 100. Hoe hoger de score des te positiever de uitkomst. Op de algemene duurzaamheidsscore volgens de nationale duurzaamheidsmonitor is sprake van een afname. De gemiddelde score in Nederland (2014) op veiligheid is 54 (HHW 2014: 42,9).

De voorraad veiligheid is opgebouwd uit de indicatoren:

- vandalisme
- geweldsdelicten
- vermogensdelicten
- jeugdcriminaliteit
- verkeersonveiligheid
- onveiligheidsgevoel

Hoewel de cijfers voor Heerhugowaard behoorlijk stabiel zijn of zich zelfs verbeteren is hier ten opzichte van de landelijke cijfers een significant ander beeld op het veiligheidsgevoel van de inwoners waarop Heerhugowaard minder positief scoort.

Uit de achterliggende gegevens blijkt dat dit met name het gevolg is van een minder positieve ontwikkeling op het gebied van verkeersonveiligheid door een groter aantal ongevallen met gewonden per 1.000 inwoners ten opzichte van 2014. Hierbij wordt opgemerkt dat de registratie van verkeersongevallen een aantal jaren heel slecht is geweest. Landelijk is het nu enigszins weer op orde. Het is hierdoor niet verstandig om de cijfers van 2016 te vergelijken met de jaren daarvoor. Het zal nog wel enige jaren duren voordat we weer echt trends kunnen signaleren.

Tabel Effectindicatoren

DOELSTELLING: Meer inwoners ervaren Heerhugowaard als een veilige stad								
Effectindicator	Realisatiecijfers					Benchmark (Regio NH)	Bron	Definitie
	2012	2013	2014	2015	2016			
Gevoel van onveiligheid		38% wel eens 1 % vaak		38% wel eens 0 % vaak	38% wel eens 0% vaak	32% wel eens 1 % vaak	Veiligheidsmonitor	
Gevoel van onveiligheid in eigen wijk		20% wel eens 2% vaak		18% wel eens 2% vaak	18% wel eens 1 % vaak	16% wel eens 1% vaak	Veiligheidsmonitor	
Vinden dat de wijk afgelopen jaar voor- of achteruit is gegaan		-5%		-3%	-3%	-3%	Veiligheidsmonitor	
Rapportcijfer eigen buurt' cq Veiligheid woonomgeving		7,4		7,4	7,1	7,3	Veiligheidsmonitor	
Veiligheid			42,9	39,7	37,5		Nationale duurzaamheidsmonitor	De voorraad veiligheid is opgebouwd uit de indicatoren vandalisme, geweldsdelicten, vermogensdelicten, jeugdcriminaliteit, verkeersonveiligheid en onveiligheidsgevoel.

DOELSTELLING:								
Afname van criminaliteit								
Effectindicator	Realisatiecijfers					Benchmark (Regio NH)	Bron	Definitie
	2012	2013	2014	2015	2016			
Aantal overvallen	4	3	2	3	3		Driehoek	
Aantal woning inbraken	305	297	216	180	140		Driehoek	
Aantal diefstal uit/vanaf auto	221	237	177	154	130		Driehoek	
Aantal straatroof	17	13	13	10	9		Driehoek	
Aantal diefstal fietsen	340	368	312	290	224		Driehoek	
Aantal diefstal brom- en snorfietsen	120	61	90	71	70		Driehoek	
Aantal meldingen drugsoverlast	65	102	111	76	71		Driehoek	
Handel en vervaardigen softdrugs (incidenten)	15	7	30	45	52		Driehoek	
Handel en vervaardigen softdrugs (misdrijven)	6	4	16	6	10		Driehoek	
Mishandeling	165	211	221	198	199		Driehoek	
Bedreiging	151	113	125	135	125		Driehoek	

DOELSTELLING:								
Afname van overlast								
Effectindicator	Realisatiecijfers					Benchmark (Regio NH)	Bron	Definitie
	2012	2013	2014	2015	2016			
Overlast gestoorde / overspannen personen	110	138	179	187	200		Driehoek	
Aantal meldingen burenruzie	89	72	87	57	108		Driehoek	
Aantal meldingen overlast jeugd	716	484	498	428	445		Driehoek	
Perceptie overlast - te hard rijden		0,7			0,65	0,7	Veiligheidsmonitor	
Perceptie overlast - hondenpoep		0,71			0,68	0,69	Veiligheidsmonitor	
Perceptie overlast - parkeeroverlast		0,52			0,48	0,46	Veiligheidsmonitor	
Buurtproblemen - fysieke verloedering (% komt wel eens voor)		0,83		0,83	0,83	0,8	Veiligheidsmonitor	Fysieke verloedering is: 1. Bekladde muren of gebouwen, 2. Rommel op straat, 3. hondenpoep op de stoep, straat of in de perken, 4. straat meubilair, zoals vuilnisbakken, bankjes of bushokjes, dat vernield is
Buurtproblemen - sociale overlast (% komt wel eens voor)		0,6		0,6	0,57	0,54	Veiligheidsmonitor	Sociale overlast is: 1. Dronken mensen op straat, 2. rondhangende jongeren, 3. Drugsgebruik of drugshandel, bijvoorbeeld op straat of in coffeshops, 4. overlast door buurtbewoners

DOELSTELLING:									
Besluit begroting en verantwoording									
Effectindicator	Realisatiecijfers					Benchmark (Regio NH)	Bron	Definitie	
	2012	2013	2014	2015	2016				
Winkeldiefstal per 1.000 inwoners			2,6	2,6	1)	2,3	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.	
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners			7,5	7,4	1)	5,6	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).	
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners			4,1	3,4	1)	3,9	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.	
Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners			9,5	8,7	1)	6,7	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.	
Verwijzingen Halt			131		1)	146,5	Bureau Halt	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.	
Hardekern jongeren			1,9		1)	1,5	Korps Landelijke Politiediensten (KLPD)	Het aantal hardekern jongeren, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-24 jaar.	
Jongeren met een delict voor de rechter	4,18				1)	2,58	Verwey Jonker Instituut	% 12 tot en met 21 jarigen	

1) Bij het opmaken van de jaarstukken 2016 zijn nog geen recentere cijfers bekend.

Verbonden partijen

**Veiligheidsregio
Noord-Holland Noord**

**Regionale Uitvoeringsdienst
Noord-Holland Noord**

**Stedelijk beheer
en duurzame
samenleving**

Programma 2

Stedelijk beheer
en duurzame
samenleving

Heerhugowaard heeft de afgelopen jaren veel (nieuwe) voorzieningen gerealiseerd. De uitdaging is het in stand houden en het beheren van al deze voorzieningen.

Het groot onderhoud in de wijken heeft geleid tot een duidelijk zichtbare kwaliteitsimpuls. Het op peil houden van de voorzieningen en openbare ruimte vormt een belangrijke basis voor de toekomst van onze gemeente, waarbij wij vooral kijken vanuit de gedachte van **'need to have'** en niet langer meer naar **'nice to have'**.

Binnen dit programma wordt een drietal thema's onderscheiden:

1. Onderhoud wegen, straten en pleinen (onder andere onderhoud openbare buitenruimte, parkeren)
2. Milieu en leefomgeving (speelvoorzieningen, riolering en huishoudelijk afval)
3. Gemeentelijk vastgoed

Context en achtergrond

Onderhoud wegen, straten en pleinen

Om voor de toekomst voldoende middelen beschikbaar te hebben voor beheer, onderhoud en vervanging van voorzieningen hebben we in ons financieel meerjarenperspectief bedragen gereserveerd en hebben we reserves en voorzieningen gevormd. In de Voorjaarsnota van 2016 is een herijking van de voorzieningen en reserves aangeboden aan de gemeenteraad inclusief financiële consequenties. Ook is een reserve gevormd voor de sanering van met Vanadium verontreinigde wegfunderingen.

In de tweede helft van 2016 is de kadernota voor het fysiek domein in voorbereiding genomen

Behouden van de in Heerhugowaard gerealiseerde voorzieningen

Voor het groot onderhoud van de gemeentelijke gebouwen is ook bij de Voorjaarsnota 2016 de herijking van de voorziening vastgesteld. Voor de sportaccommodaties is de herijking van de voorziening groot onderhoud in 2016 nog niet afgerond. In de Voorjaarsnota 2017 wordt hierop teruggekomen.

Goede balans tussen groen in de wijk en parkeerruimte

Het parkeren in met name de wat oudere wijken is een aandachtspunt dat vooral bij herinrichting aan de orde komt. De herinrichting van wijken wordt al geruime tijd benaderd vanuit het principe van volledige burgerparticipatie. Parkeren is hierbij altijd een discussiepunt. In 2016 is de beleidsnota "Parkeren in woonwijken" door het college vastgesteld en ter kennisname aangeboden in de commissie middelen/stadsbeheer.

Actief burgerschap

Het college wil een fundamentele andere omgang met de burger en ziet het als haar verantwoordelijkheid om actief

burgerschap te stimuleren. Actief Burgerschap ondersteunt een sterke samenleving. Een samenleving waarin de gemeente haar burgers en ondernemers ruimte geeft en ze uitdaagt tot het nemen van verantwoordelijkheid voor de eigen omgeving, het sociaal gedrag. Sociaal gedrag bevordert de zelfredzaamheid en de betrokkenheid van burgers op de woon- en leefomgeving. Per 1 januari 2016 is er een Leefbaarheidsfonds in het leven geroepen waardoor burgerinitiatieven financieel ondersteund kunnen worden. Dit Leefbaarheidsfonds wordt geëvalueerd eind 2016, begin 2017, waarna bekeken wordt of en zo ja hoe we vanaf 2018 met het Leefbaarheidsfonds verder gaan.

Alternatieve werkwijze onkruidbestrijding

In 2016 is –conform landelijk beleid- gestart met onkruidbestrijding zonder gebruik te maken van chemische middelen. De gestelde beeldkwaliteit is daarbij behouden.

Middenweg (Zuid en Centrumwaard)

In 2016 is een start gemaakt met de voorbereiding van het project groot onderhoud en herinrichting van de Middenweg ter hoogte van Centrumwaard. Hier komen het fysieke, economische en sociale domein intensief samen. Dit nodigt uit tot een proces waarbij alle belanghebbenden (winkeliers, bewoners, gebruikers, vervoerders en anderen) betrokken zijn.

In 2016 is ook gestart met de voorbereiding van de herinrichting van de Middenweg Zuid. In de Voorjaarsnota van 2016 is het uitvoeringskrediet door de raad gevoteerd.

Milieu en leefomgeving

Binnen dit thema vallen de speelvoorzieningen, openbaar groen, riolering en het huishoudelijk afval. In paragraaf A: 'Lokale heffingen' wordt ingegaan op de heffingen die onder dit thema vallen.

In 2016 zijn we begonnen met de voorbereiding zowel voor een nieuw grondstoffenbeleidsplan als ook voor de

kadernota fysiek domein. Beide worden in 2017 aan de raad ter besluitvorming voorgelegd.

Samenwerking in de afvalwaterketen

In de regio wordt gezamenlijk gewerkt aan het omvangrijke project 'Samenwerking in de afvalwaterketen'. Binnen deze samenwerking tussen het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en 33 gemeenten wordt gewerkt op basis van het principe 'minder meer' dat wil zeggen dat door samen te werken we grotere efficiëncyslagen kunnen maken. Begin 2017 sluit ook het PWN bij deze samenwerking aan.

Gemeentelijk vastgoed

Maximale, efficiënte en effectieve benutting van het gemeentelijk vastgoed is een doelstelling voor deze raadsperiode. Daartoe is een aantal veranderingen voorbereid en uitgevoerd. In Heerhugowaard zijn de afgelopen jaren veel gebouwen (vastgoed) gerealiseerd. Enerzijds gebruiken we dit vastgoed voor 'eigen' bedrijfsdoeleinden: gemeentehuis, gemeentewerf. Anderzijds bezitten we

vastgoed dat voor meerdere maatschappelijke doeleinden wordt ingezet: welzijnsgebouwen, sportaccommodaties, Cool, bibliotheek, Focus. Daarnaast huren (en verhuren) we vastgoed in De Mediaan en De Horst, twee multifunctionele accommodaties (mfa's). Rond meerdere van onze vastgoedactiviteiten zijn vragen ontstaan over de bezettingsgraad en het onderhoud. Die ontwikkelingen vragen om een herijking van onze vastgoedportefeuille en strategie. Een aanzet is al gemaakt met het 'Huis van Heerhugowaard'. Het gebouw, inclusief het deel van de bibliotheek, benutten we inmiddels voor meerdere maatschappelijke instellingen en instanties. Hiermee slaan we twee vliegen in één klap: we versterken de samenhang en verhogen de bezettingsgraad.

Het groot onderhoud van onze vastgoedportefeuille is financieel geregeld via voorzieningen.

Sinds 1 januari 2016 is het beheer en de exploitatie van de buitensportaccommodaties ondergebracht bij de Sport N.V.

Realisatie collegedoelelstelling

Wat hebben we bereikt?

Het college van Heerhugowaard heeft op basis van het coalitieakkoord bij elke programma collegedoelelstellingen geformuleerd. Om deze doelstellingen te realiseren, onderneemt de gemeente verschillende activiteiten.

Collegedoelelstelling 2.1

Behouden van de in Heerhugowaard gerealiseerde voorzieningen.

Wat hebben we bereikt?		
Activiteiten	Beoogde resultaten	Gerealiseerd
Het gesprek aangaan met alle betrokkenen over aspecten als mogelijke functieverbreidingen van voorzieningen en het ambitieniveau van onderhoud van wijken en wegen, inclusief het maabeleid.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Met behulp van Assetmanagement komen tot een methodische aanpak voor het doelmatig onderhouden van kapitaalgoederen. 2) Een eenduidig en goed vergelijkbaar uitgangspunt te creëren voor de benodigde onderhoudsgelden op korte en lange termijn. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Het uitvoeringsplan Planning groot onderhoud wijken 2017 - 2055 is opgesteld. 2) De onderbouwing van de financiële consequenties van de nieuwe planning is aangeboden bij de Voorjaarsnota 2016 in het kader van de herijking van het meerjarig perspectief van de gemeentelijke onderhoudsvoorzieningen op het gebied van de openbare ruimte en vastgoed. 3) De complete voorraad kapitaalgoederen in de openbare ruimte en de openbare gebouwen is opnieuw en systematisch in beeld gebracht.

Collegedoelstelling 2.2

Goede balans tussen groen in de wijk en parkeerruimte.

Wat hebben we bereikt?

Activiteiten	Beoogde resultaten	Gerealiseerd
Balans tussen groen in de wijk en parkeerruimte realiseren.	In nauwe samenhang met de herinrichting van wijken oog hebben voor de gewenste balans.	De Beleidsnota "Parkeren in Woonwijken" is ter kennisname aangeboden in de commissie MI van 1 december 2016.

Collegedoelstelling 2.3

Regelgeving en handhaving.

Wat hebben we bereikt?

Activiteiten	Beoogde resultaten	Gerealiseerd
Regelgeving en handhaving	Houding die meer inspeelt op mogelijke oplossingen dan op het overheidsgelijk.	In de voorbereiding van enkele projecten en aanvragen is – anders dan voorheen - intensief overleg met initiatiefnemers over mogelijkheden en te nemen maatregelen. Dat leidt tot duidelijke wederzijdse afspraken vooraf. Dit werkt weer door in de wijze van toezicht houden en handhaving daarna. Deze zich in de praktijk ontwikkelende werkwijze werken we verder uit in het kader van de invoering van de Omgevingswet. Hiervoor is inmiddels een projectteam gestart. In de nieuwe Kadernota VTH (Vergunningen, Toezicht & Handhaving) is een nieuw sanctiebeleid geïntroduceerd conform het zogenaamde landelijke handhavingsstrategie-model. In dit model wordt de op te leggen sanctie gebaseerd op een afweging van enerzijds de omvang/impact van een overtreding en anderzijds de intentie van een overtreder.

Collegedoelstelling 2.4

Actief burgerschap.

Wat hebben we bereikt?		
Activiteiten	Beoogde resultaten	Gerealiseerd
Activiteiten die aansluiten bij actief burgerschap.	Houding die meer inspeelt op mogelijke oplossingen dan op het overheidsgelijk.	<p>In de voorbereiding van enkele projecten en aanvragen is – anders dan voorheen - intensief overleg met initiatiefnemers over mogelijkheden en te nemen maatregelen. Dat leidt tot duidelijke wederzijdse afspraken vooraf. Dit werkt weer door in de wijze van toezicht houden en handhaving daarna. Deze zich in de praktijk ontwikkelende werkwijze werken we verder uit in het kader van de invoering van de Omgevingswet. Hiervoor is inmiddels een projectteam gestart.</p> <p>In de nieuwe Kadernota VTH (Vergunningen, Toezicht & Handhaving) is een nieuw sanctiebeleid geïntroduceerd conform het zogenaamde landelijke handhavingsstrategie-model. In dit model wordt de op te leggen sanctie gebaseerd op een afweging van enerzijds de omvang/impact van een overtreding en anderzijds de intentie van een overtreder.</p>

Collegedoelstelling 2.5

Maximale, efficiënte en effectieve benutting van het gemeentelijk vastgoed.

Wat hebben we bereikt?		
Activiteiten	Beoogde resultaten	Gerealiseerd
Onderzoek naar mogelijkheden ander beheer sportaccommodaties.	Met ingang van 1 januari 2016 oprichten NV Sport Heerhugowaard waarin beheer en exploitatie van binnen- en buitensportaccommodaties is ondergebracht.	Heerhugowaard Sport NV is een feit geworden per 1 januari 2016. Sinds de tweede helft 2016 is de nieuwe sporthal De Draai daar ook in beheer. De stimuleringsactiviteiten op het gebied van sport en bewegen zijn tot eind 2016 door Sportservice Heerhugowaard uitgevoerd.
Onderzoek naar mogelijkheden functieverbreiding sportgebouwen.	Een optimum bereiken tussen maatschappelijke baten en kosten op basis van een integrale visie.	
Onderzoek naar alternatieven voor multifunctionele accommodaties (mfa's) en scholen.		De huur van de Mediaan is opgezegd per 31 augustus 2017. Woonwaard is in overleg met een partij die wellicht eerder dan 31 augustus 2017 al een nieuwe invulling weet te geven aan de maatschappelijke functie van De Mediaan. In de tussentijd blijft het beheer van De Mediaan verzorgd worden door Heerhugowaard Sport.
Onderzoek financiële mogelijkheden bouw of verbouwing van het Huygenscollege (ook programma 3)	Besluit over nieuwbouw Huygenscollege	Op 22 november 2016 heeft uw raad de overeenkomst met de SOVON geaccordeerd, waarmee de financiering voor de nieuwbouw van het Huygens College wordt geregeld (RB2016096). SOVON sluit een lening af (schatkistbankieren), waarvan de jaarlijkse lasten door ons worden vergoed. Ook de bestaande gebouwen aan de Umbriellaan (1-3 en 6) worden meegenomen in de financiering. Over de ontwikkelingen na het nemen van het raadsbesluit bent u tussentijds geïnformeerd. Een aanvullend raadsbesluit is uw raad voorgelegd in de raad van 28 maart 2017 (RB2017008).

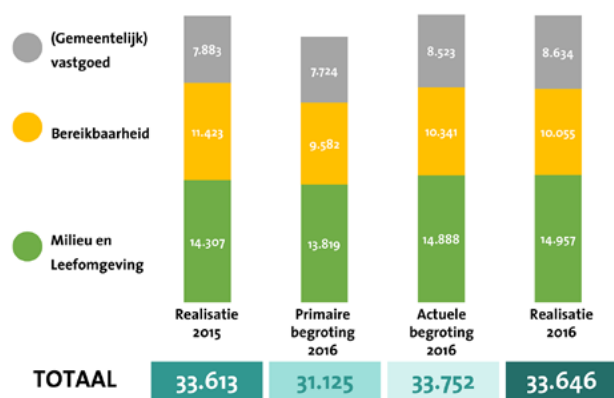
Collegedoelstelling 2.6

Beheersbaar en toekomstbestendig blijven van het onderhoud van de wijken en wegen binnen de beschikbare budgetten.

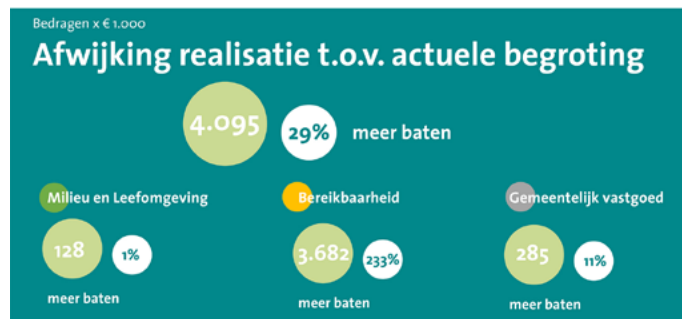
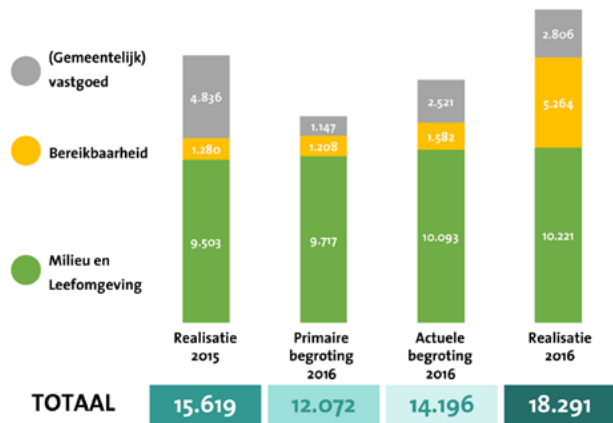
Wat hebben we bereikt?		
Activiteiten	Beoogde resultaten	Gerealiseerd
In 2015 voorbereiden van voorstellen aan de raad voor heroverweging van de ambitieniveaus en de uitgangspunten met als intentie om binnen het uitgangspunt van toekomst bestendigen realistisch beheer het financiële beslag voor de toekomst te beperken.	Met behulp van onder andere 'Asset' management komen tot een methodische aanpak voor het doelmatig onderhouden van kapitaalgoederen.	Zie 2.1

Wat heeft het gekost?

Lasten

Baten

Toelichting afwijkingen

Bereikbaarheid

De werkelijke jaarlijkse lasten op het thema bereikbaarheid worden in grote lijnen door drie factoren beïnvloed.

1. Participatietrajecten en voorbereidingswerkzaamheden
2. Aantal storingen
3. Weersinvloeden

De participatietrajecten en/of voorbereidingswerkzaamheden van diverse werken hebben meer tijd gekost dan verwacht. Hierdoor is de uitvoering ervan doorgeschoven naar 2017. De kosten voor deze werken worden opgenomen binnen het budget voor 2017.

Ook zijn er zwerfafval-subsidie-projecten deels doorgeschoven naar 2017. Dit geldt zowel voor de baten als de lasten en daarmee is het effect per saldo kostenneutraal.

Verder zijn er zijn meer huisaansluitingen aangelegd dan vooraf geprognosticeerd. Hierdoor komen zowel de lasten als de baten hoger uit.

En tot slot hebben de verkeersregelinstallaties en dynamische wegafsluitingen dit jaar minder storingen ondervonden. Door de zachte winter van 2016 hoefden er minder herstelwerkzaamheden te worden uitgevoerd. Zowel aan de wegen als aan de directe woonomgeving was de schade beperkt, wat ook bleek uit het kleinere aantal klachten.

In 2011 is er een subsidie ontvangen voor de spoorse doorsnijding Zuidtangent. Omdat er toen een terugbetalingsverplichting bestond voor het niet realiseren van de spoortunnel is deze op de balans opgenomen onder de vooruit ontvangen doeluitkeringen. In 2016 is deze terugbetalingsverplichting komen te vervallen en is het als resultaat in de exploitatie opgenomen.

Milieu en leefomgeving

De verwerkingskosten van verpakkingsplastic zijn hoger uitgevallen, doordat er meer ingezameld is dan verwacht. Het voordeel op de baten wordt grotendeels veroorzaakt doordat de gemeente vooral in het vierde kwartaal meer oud papier, verpakkingsplastic en metalen heeft ontvangen. Ook zijn de marktprijzen gestegen.

De uitvoering van het verplanten van bomen in de Zuidwijk/Huygenhoek naar de Broekhorn is wegens het participatietraject doorgeschoven naar 2017. Daarnaast heeft de gemeente een kleine vergoeding ontvangen voor de verkoop van snipperhout aan een houtverwerkingsbedrijf.

De extra lasten op het product riolering zijn het gevolg van enerzijds lagere kosten voor onderhoud en anderzijds een extra storting in de voorziening riolering. Per saldo wordt het resultaat hiervan afgerekend naar de voorziening en benut voor extra afschrijving conform het eerder genomen besluit (RB2013059) van de raad hierover.

Gemeentelijke vastgoed

In de laatste maanden van 2016 zijn er woningen uit voormalig St. Primeurfonds verkocht en er heeft meer verkoop openbaar groen plaatsgevonden dan begroot. Tegenover deze incidentele opbrengsten staan ook incidentele verkoopkosten.

Effectindicatoren

Verbetering indicator lucht in Heerhugowaard

De mate waarin de gemeente klimaatneutraal is wordt bepaald door de index ten opzichte van 1990 van de emissie CO₂. Hoewel op deze indicator nauwelijks een wijziging lijkt op te treden is de totale indicator lucht volgens de nationale duurzaamheidsmonitor verbeterd (van 58,5 naar 61,2, benchmark gemeenten grootteklasse 50.000 – 100.000: 60). In het algemeen kan worden gesteld dat de indicator lucht afneemt naarmate een gemeente meer inwoners kent.

Belangrijke redenen voor de verbetering van de indicator lucht in Heerhugowaard is een vermindering van de uitstoot stikstofoxides en een algehele verlaging van de concentratie luchtverontreinigende stoffen. Dit is een effect dat zich overigens niet in Heerhugowaard voordoet, maar in heel Nederland. Door de groei van de economie gaat deze positieve ontwikkeling minder hard dan eerder het geval was. De verbeterende luchtkwaliteit komt vooral doordat nieuwe auto's minder schadelijke stoffen uitstoten. Maar bijvoorbeeld ook door minder uitstoot bij stads- en streekbussen en schonere vrachtwagens.

Hernieuwbare elektriciteit

Het percentage hernieuwbare elektriciteit (opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa) is verbeterd. Heerhugowaard doet het hier beter dan de benchmark (steden 50.000-100.000 inwoners).

Ecologisch kapitaal

Het ecologisch kapitaal heeft betrekking op de veerkracht van ecosystemen in het opvangen van natuurlijke en menselijke verstoringen, uitgedrukt in een score van 0 (zeer laag) - 100 (zeer hoog).

Heerhugowaard scoort op dit vlak met 50 gemiddeld.

Het ecologisch kapitaal is samengesteld uit een aantal indicatoren (afval en grondstoffen, bodem, energie, hinder en calamiteit, lucht en natuur en landschap). De meest positieve indicator, lucht, is hiervoor toegelicht. Het minst positief is de indicator hinder en calamiteit. Met een score van 38,3 is dit de laagste. Dat niet alle indicatoren niet direct door het beleid van een gemeente beïnvloedbaar zijn, maar ook het gevolg zijn van bijvoorbeeld geografische ligging (en daarmee iets zeggen over de staat van de stad) wordt bij deze indicator heel duidelijk: de score wordt nadelig beïnvloed door de component overstromingen die uitdrukt hoeveel mensen worden getroffen in geval van een overstroming. Door de ligging onder zeeniveau is Heerhugowaard is dit een niet (direct) beïnvloedbare indicator.

Tabel Effectindicatoren

DOELSTELLING: Een gezonde, veilige en schone openbare ruimte is de basis voor een goede en prettige leefomgeving.								
Effectindicator	Realisatiecijfers					Benchmark (Regio NH)	Bron	Definitie
	2012	2013	2014	2015	2016			
Gemeten index woonklimaat		101,5			1)	96,9	Waarstaatje gemeente.nl	De aantrekkelijkheid van de woon- en leefomgeving, uitgedrukt in een score van 0-140.

DOELSTELLING: Gedeelde, herkenbare en duurzame leefomgeving Kwaliteit van de openbare ruimte verbeteren en de leefruimte voor mensen vergroten.								
Effectindicator	Realisatiecijfers					Benchmark (Regio NH)	Bron	Definitie
	2012	2013	2014	2015	2016			
% inwoners van Heerhugowaard dat de buurt als schoon kwalificeert				0,7	1)	0,63	Waarstaatje gemeente.nl	Het percentage inwoners dat vindt dat hun buurt schoon is.
% inwoners dat vindt dat er voldoende groen is in de buurt				87%	1)	84%	Waarstaatje gemeente.nl	

DOELSTELLING: Schoon, heel en veilig								
Effectindicator	Realisatiecijfers					Benchmark (Regio NH)	Bron	Definitie
	2012	2013	2014	2015	2016			
Ambitieniveau van het onderhoud van de openbare ruimte op het niveau basis B					1)		Kwaliteitscijfers CROW	
Staat van de buurt: heel				84%	1)	77%	Waarstaatje gemeente.nl	Het percentage inwoners dat vindt dat hun buurt heel is.
Staat van de buurt: begaanbaarheid straten, paden en trottoirs				0,77	1)	0,7	Waarstaatje gemeente.nl	Het percentage inwoners dat vindt dat de straten, paden en trottoirs goed begaanbaar zijn.
Staat van de buurt: onderhoud groen				0,61	1)	0,66	Waarstaatje gemeente.nl	Het percentage van de inwoners vindt dat de groenvoorziening goed is onderhouden.

DOELSTELLING: Bewuste inrichting Inzet op ecologie								
Effectindicator	Realisatiecijfers					Benchmark (Regio NH)	Bron	Definitie
	2012	2013	2014	2015	2016			
Ecologie				52	52	51	waarstaatje gemeente.nl (ecologisch kapitaal)	Het ecologisch kapitaal heeft betrekking op de veerkracht van ecosystemen in het opvangen van
Gemeente is klimaatneutraal			24,6	2460%	2480%		nationale duurzaam- heids- monitor	emissie CO2 (ontwikkeling indexcijfer t.o.v. 1990)

DOELSTELLING: Besluit begroting en verantwoording								
Effectindicator	Realisatiecijfers					Benchmark (Regio NH)	Bron	Definitie
	2012	2013	2014	2015	2016			
Huishoudelijk restafval			217	213	1)	198	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg)
Hernieuwbare elektriciteit		8%		9%	1)	8%	RWS Leefomgeving	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.
Ziekenhuis- opname nav verkeersongeval met een motorvoertuig			0,1		1)	0,07	VeiligheidNL	als aandeel van het totaal aantal ongevallen die leiden tot ziekenhuisopnamen.
Ziekenhuis- opname nav vervoersongeval met een fietser			0,11		1)	0,09	VeiligheidNL	als aandeel van het totaal aantal ongevallen die leiden tot ziekenhuisopnamen.

1) Bij het opmaken van de jaarstukken 2016 zijn nog geen recentere cijfers bekend.

Verbonden partijen

Coöperatie “Cooperatief Stimuleringsfonds Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar U.A”

Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI)

hoogheemraadschap
**Hollands
Noorderkwartier**

Gemeenschappelijke regeling Heerhugowaard en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

**Stedelijke
ontwikkeling
bereikbaarheid
en economische
zaken**

Programma 3

Stedelijke
ontwikkeling
bereikbaarheid
en economische
zaken

We richten ons op de verdere ontwikkeling van de stad en het buitengebied voor de huidige en toekomstige inwoners, bedrijven en instellingen van Heerhugowaard waarbij het belangrijk is dat de woon- en werkomgeving aantrekkelijk is en blijft.

Het voorzieningenniveau en de mogelijkheden van vrijetijdsbesteding en recreatie in de nabijheid moeten optimaal zijn. Zowel de lokale en regionale verbindingen als uitstekende verbindingen via de weg en het spoor met Amsterdam, IJmond en Schiphol en met Hoorn - Enkhuizen zijn van cruciaal belang. Uiteraard om Heerhugowaard aantrekkelijk te houden als woongebied voor mensen die buiten Heerhugowaard of de regio werken. Maar ook om Heerhugowaard als vestigingsgebied voor bedrijven en voorzieningen aantrekkelijk te houden.

Context en achtergrond

We hebben ook in 2016 volop ingezet op De Draai, Heerhugowaard-Zuid en Broekhorn (waar we niet zelf ontwikkelen) als nieuwe woongebieden met hun eigen karakter, het Stadshart als bruisend centrum, het Stationsgebied met een spooronderdoorgang als knooppunt in het stedelijk weefsel en als kansrijke plek op de Zaancorridor en De Vaandel als gebied voor nieuwe aan de stedelijke regio verbonden voorzieningen en bedrijven.

Medio 2016 bleek dat het ziekenhuis niet naar Heerhugowaard komt. De locatie aan de kop van Beveland blijft een bovenregionale strategische locatie. Het dossier 'ziekenhuis' wordt op dit moment afgehecht.

De in 2016 in het leven geroepen Taskforce Wonen faciliteert en stimuleert initiatieven die beantwoorden aan de veranderende behoeften aan nieuwe woonvormen en ondersteunende voorzieningen.

De provincie Noord-Holland is gestart met de aanleg van de Westfriisaweg. De aanleg van het werk is door de Provincie gegund aan Heijmans. Het werk heeft stil gelegen vanwege een onderling geschil tussen Provincie Noord-Holland en Heijmans, maar is inmiddels weer hervat. Na voltooiing is de bereikbaarheid van Heerhugowaard nog verder verbeterd. De planning van 2016 is niet gehaald.

Er zijn intensieve gesprekken met Heliomare, Aloysius en Viertaal om te komen tot afspraken over een expertisecentrum in de Vaandel Zuid. In De Noord is gestart met Kompas op de Noord 2.0 en dit heeft geresulteerd in plannen voor woningbouw aan de Plaetmanstraat.

Ruimtelijke ontwikkeling en wonen

Onze sturende rol wordt anders; meer op de hoofdlijnen en minder op de details. We blijven wel de kwaliteitska-

ders en strategieën aangeven. Het sluit aan bij de bedoeling van de invoering van de Omgevingswet die in 2019 van kracht moet worden. In 2016 zijn we samen met de gemeente Langedijk de projectmatige voorbereiding hiervan begonnen.

Vooruitlopend op de te maken Omgevingsvisie zijn in 2016 al meerdere bouwstenen vastgesteld door uw raad, conform de procesaanpak van oktober 2015. In december 2016 heeft uw raad de uitwerking van de moties over maatschappelijk draagvlak, regeldruk, burenaakkoord en reikwijdte van de verklaring van geen bedenkingen vastgesteld. De Nota Ruimtelijke Kwaliteit is vastgesteld ter vervanging van de oude welstandsnota. De Taskforce Wonen is in het leven geroepen om buiten geijkte paden te zoeken naar oplossingen voor actuele woonvraagstukken. In het Stadshart zijn in het kader van "ont-regeling" met alle belanghebbenden nieuwe afspraken gemaakt over sluitingstijden horeca en zijn er meerdere evenementen mogelijk. En voor het Stationsgebied en de economische boulevard (en eerder al De Vaandel-Zuid) zijn strategieën vastgesteld die beogen met een andere blik te kijken naar de gebieden.

In het kader van het project Omgevingswet werken we nog aan de herijking van het toezichts- en handhavingsbeleid en zijn we begonnen met het maken van een omgevingsvisie. Met deze nieuwe kaders is een beweging in gang gezet die uitgaat van "ja, tenzij" en niet meer van "nee, tenzij", van meer verruiming, loslaten en ondersteuning van maatschappelijke initiatieven.

Economie en toerisme

Heerhugowaard beschikt over een grote diversiteit aan bedrijven en instellingen die veel werkgelegenheid bieden. Ze zijn te vinden op de bedrijventerreinen Zandhorst, Beveland, De Frans en de Vaandel, maar ook in het Stadshart, Centrumwaard en in woonwijken: denk aan winkels, scholen en bedrijven aan huis. Het economisch domein waarvoor uw raad inmiddels een strategisch kader heeft vastgesteld plaatsen we vaak naast het

fysieke en sociale domein. In Heerhugowaard zien we in toenemende mate de onderlinge beïnvloeding, afhankelijkheid en versterking.

We willen meer zicht hebben op de wensen, mogelijkheden en plannen van de zittende bedrijven. Waar mogelijk verbinden we verschillende initiatieven en initiatiefnemers aan elkaar. We zijn ervan overtuigd dat vergroting en versterking van het netwerk een versterkend effect heeft op de economische kracht van Heerhugowaard. In 2016 zijn we begonnen met de organisatie van netwerkbijeenkomsten rond de economische boulevard.

We zetten ook in op regionale en bovenregionale contacten en netwerken. Belangrijk is het netwerk van de Zaancorridor.

Ook het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord Holland hecht veel belang aan samenwerking in het netwerk van de Zaancorridor.

Regionale afstemming over het overaanbod van bedrijventerrein en evenwichtige maatregelen in regioverband heeft inmiddels plaatsgevonden. In De Vaandel hebben we al vergaande maatregelen genomen. We kijken naar alternatief, divers gebruik van delen van het gebied. In de Vaandel Noord is ProRail begonnen met de voorbereiding voor het opstel terrein. Daarnaast zijn plannen in ontwikkeling voor een zonnepanelenveld. In de Vaandel-Zuid is het expertisecentrum speciaal onderwijs in voorbereiding.

In toenemende mate is ontwikkeling een complex proces van belangen, schaalgrootte, besluitvorming op verschillende niveaus en financiële afwegingen. De gemeentelijke rol evolueert van bepaler en grondverkoop naar

facilitator en verbinder. We nemen een actieve houding in met de ondernemers en instellingen en in regionale samenwerking.

Toerisme is een belangrijke economische motor in de regio. Regionale afstemming is nodig, omdat het grote kansen biedt om het toeristisch product te versterken. Heerhugowaard speelt hierin ook een rol met verschillende voorzieningen en als onderdeel van verscheidene routes. In 2016 is een begin gemaakt met de ontwikkeling van een gezamenlijke marketing door gemeenten, VVV's en toeristisch recreatieve bedrijven.

Toekomstbestendig duurzaamheidsbeleid

De visie op duurzaamheid is verbreed naar het sociaal, fysiek en economisch domein. Hierbij is het 'people', 'planet', 'purpose' principe gehanteerd. De winst is hierbij een integrale afweging tussen de verschillende aspecten. Deze beleidslijn wordt gebruikt bij alle beslissingen rond duurzaamheid. In 2016 waren de aandachtspunten: woningverbetering (energiegebruik en levensloopbestendig);

- voorbereiding aanleg warmtenet van de HVC, ook naar Alton;
- stimulering energiering;
- natuur, mens en economie;
- duurzame mobiliteit.

In 2016 is de letter of intent ondertekend van het Slim Energienet Heerhugowaard (warmtenet). Bij alle besluitvorming wordt het afwegingskader (duurzaamheid) toegepast waarin natuur, mens en economie een integrale afweging krijgt.

Realisatie collegedoelstelling

Wat hebben we bereikt?

Het college van Heerhugowaard heeft op basis van het coalitieakkoord bij elke programma collegedoelstellingen geformuleerd. Om deze doelstellingen te realiseren, onderneemt de gemeente verschillende activiteiten.

Collegedoelstelling 3.1

Behoud van werkgelegenheid in Heerhugowaard.

Wat hebben we bereikt?		
Activiteiten	Beoogde resultaten	Gerealiseerd
<p>Oppakken van de faciliterende en verbindende rol in het kader van werkgelegenheid.</p> <p>Terugdringen van overbodige en knellende regels.</p>	<p>1) Snelle afhandeling van initiatieven</p> <p>2) Groei van aantal banen</p> <p>3) Investerings van bedrijfsleven en instellingen</p> <p>4) Vestiging bedrijven en instellingen De Vaandel en De Vaandel-Zuid, faciliteren 'verkleuring' Beveland en De Frans</p> <p>5) Minder administratieve lasten</p>	<p>1) Ten behoeve van het versterken vestigingsklimaat is door de raad besloten om erfpacht voor bedrijven mogelijk te maken (september RB2016075). Het eerste bedrijf (LaGosse) heeft zich in 2016 gevestigd op basis van de nieuwe erfpachtvoorwaarden. Met diverse bedrijven lopen nu gesprekken over vestiging op de Vaandel.</p> <p>2) De strategie voor De Boulevard (zie ook doelstelling 3.3) is vastgesteld, waarmee er een handelingskader is voor de verkleuring van de bedrijventerreinen.</p>

Collegedoelstelling 3.2

Aanpak van overaanbod bedrijventerreinen in regionaal verband.

Wat hebben we bereikt?		
Activiteiten	Beoogde resultaten	Gerealiseerd
<p>Nemen van evenwichtige aanvullende maatregelen in regioverband (naast de al genomen maatregelen in de Vaandel) om het overaanbod van bedrijventerreinen op te lossen.</p>	<p>De Vaandel is verkleind, De Vaandel Noord is opgenomen in niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) en materiële vaste activa, De Vaandel Zuid in NIEGG.</p>	<p>Dit is gerealiseerd. Daarnaast wordt voor de Vaandel Zuid nog steeds gesproken met de partijen Heliomare, Viertaal en Aloysius over een expertisecentrum voor speciaal onderwijs.</p> <p>In het midden deel van de Vaandel is de gemeente in gesprek met diverse partijen over vestiging op de Vaandel.</p> <p>ProRail heeft in 2016 formeel van het ministerie van I&M opdracht gekregen om tot uitwerking van het Heerhugowaardse opstel terrein te komen. Dat terrein is, zoals bekend, beoogd op de Vaandel Noord. Het proces is eind 2016 door ProRail gestart, onder andere met een informatieavond (voor publieke stakeholders zoals omwonenden) in Jules op 2 november.</p>

Collegedoelstelling 3.3

Toekomstbestendige ontwikkeling Boulevard van lichaam en geest (Westpoort tot en met De Vaandel).

Wat hebben we bereikt?		
Activiteiten	Beoogde resultaten	Gerealiseerd
Vorbereiden van Structuurvisie 'nieuwe stijl' voor boulevard van lichaam en geest: Westpoort tot en met Vaandel.	Een samen met ondernemers opgebouwde strategische visie op de wensen en mogelijkheden voor de economische stadsrand.	Strategie op de boulevard is vastgesteld in de raad van juni 2016 (RB2016040). Via netwerk-bijeenkomsten en door regelmatig in overleg te zijn met ondernemers/ bewoners wordt invulling gegeven aan de transformatie van de boulevard.

Collegedoelstelling 3.4

Beleidskeuzes op het gebied van: 1) Stedelijke ontwikkeling op lange termijn, 2) Wonen en 3) Duurzame innovatie.

Wat hebben we bereikt?		
Activiteiten	Beoogde resultaten	Gerealiseerd
Lange termijn structuurvisie / omgevingsvisie voorbereiden voor heel Heerhugowaard, in samenspraak met inwoners, ondernemers en instellingen. Specifieke aandacht (bouwstenen voor omgevingsvisie) voor groene stadsrand, economische stadsrand, de Noord / Alton, Stationsgebied en Stadshart. In de woningbouw stimuleren van gebruik van duurzame materialen die 'rijpen in de tijd'. Woningbouw voor zeer lange tijd.	<p>1) Visie op lange termijn ontwikkeling in bovenregionale context met oog voor complexiteit en beperkte stuurbaarheid. Specifieke Heerhugowaardse kwaliteiten, inhoudelijk en procesmatig benoemen en verstevigen.</p> <p>2) Houvast geven voor wijze van werken en benaderen van initiatieven, invulling geven aan veranderende rol gemeente, ruimte voor particulier initiatief, aangeven kwaliteitskaders.</p> <p>3) Richtinggevend document voor sturing op woningbouwprogramma, aanpak bestaande voorraad, positie ten opzichte van corporaties en dergelijke.</p> <p>4) Praktisch, pragmatisch en flexibel programma: Soepel en snel inspelen op en toepassen van innovaties, aansluiten en versnellen van initiatieven, stimuleren van maatregelen. Verbreed naar sociaal, fysiek en economisch domein.</p>	<p>1) In de raad van oktober 2015 (RB2015099) is het procesvoorstel voor de omgevingsvisie vastgesteld. Diverse onderdelen daaruit zijn opgeleverd zoals de strategie voor de Boulevard en de strategie voor De Vaandel. De uitwerking van de moties over maatschappelijk draagvlak, verminderen regeldruk, burenaakkoord en reikwijdte van Verklaring van Geen</p> <p>2) Bedenkingen is in december 2016 vastgesteld. Nog twee onderdelen zijn in 2016 in voorbereiding genomen: de kadernota fysiek domein en de Visie op wonen. Kadernota fysiek domein is besproken en doorloopt de besluitvorming in de raad.</p>
Maken van (lange termijn) woonvisie voor heel Heerhugowaard. Positie ten opzichte van corporatie bepalen. Aandacht voor diverse en specifieke woonvormen. Aandacht voor levensvatbaarheid de Noord en Veenhuizen		De opdracht voor de woonvisie is vastgesteld (RB2016119). In samenspraak met bewoners en professionals zal in 2017 invulling worden gegeven aan de woonvisie.
Verbreding van visie op duurzaamheid vanuit gedachte people, planet, prosperity/ purpose. Integrale afweging van alle aspecten, waaronder energie. Doelstelling emissie-neutraal 2030 hierop toetsen.		<p>1) Opdracht Taskforce Wonen vastgesteld in de raad van maart 2016 (RB2016009). Van daaruit ontstaan ontwikkel-initiatieven. De organisatie faciliteert deze ontwikkelingen. Zo ontstond het initiatief rond het woongebouw 'de Bever' op Beveland, lopen er meerdere gesprekken met partijen over ontwikkeling in en rond het Stationsgebied en kiezen ontwikkelende partijen voor het nemen van (vastgoed)posities in de boulevard.</p> <p>2) Strategie duurzame ontwikkeling vastgesteld in de raad van januari 2016 (RB2015125). Afwegingskader wordt toegepast op alle besluit-vorming binnen de organisatie.</p> <p>3) Diverse projecten zijn opgestart. Slim Energienet Heerhugowaard is opgericht (letter of intent, mede ondertekend door Alton, HVC, Woonwaard etc.) en na verkrijgen SDE subsidie zal zonnepark de Vaandel naar verwachting in 2017 worden gerealiseerd.</p>

Collegedoelstelling 3.5

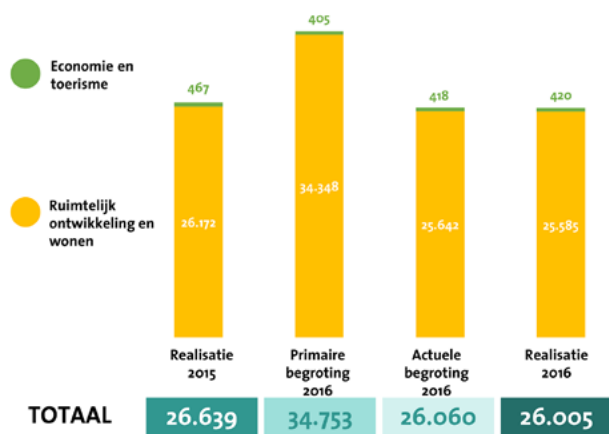
Verder verbeteren van de bereikbaarheid van Heerhugowaard: 1) Ondertunneling spoor Zuidtangent en 2) Kansen op aansluiting op programma hoogfrequent spoor (PHS) optimaliseren.

Wat hebben we bereikt?

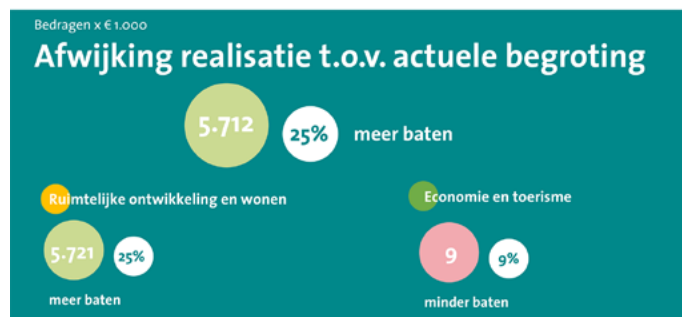
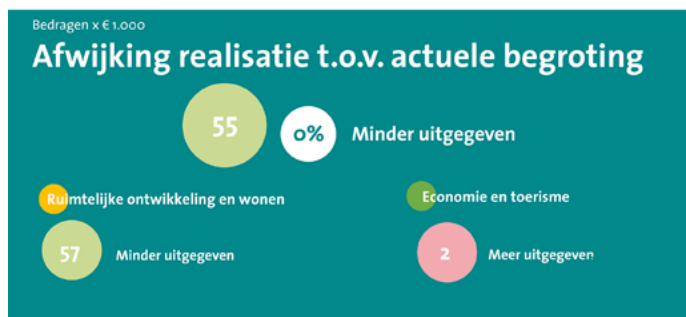
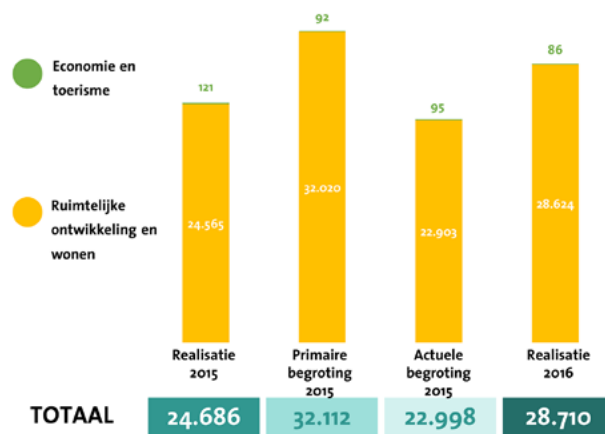
Activiteiten	Beoogde resultaten	Gerealiseerd
Vorbereidende werkzaamheden met strategische partners en omgeving	Een integraal beeld van impact en effecten van spooronderdoorgang voor de bereikbaarheid, veiligheid, economische spin off en ontwikkelingsmogelijkheden voor Heerhugowaard en Stationsgebied in het bijzonder.	<p>Ontwikkelingsstrategie Stationsgebied is voorgelegd aan de raad van september (RB2016080). Hierin is een gereedschapskist opgenomen met 8 specifieke onderdelen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Masterplan openbare ruimte maken 2) Parkeerstrategie opstellen 3) Voorbereiding Zuidtangent ter hand nemen 4) Stedenbouwkundige uitwerking maken met marktpartijen 5) Financieringsvoorstellen voorleggen aan de raad 6) Verkenning vastgoed-ontwikkeling Stationsplein 7) Ambitie voor duurzaamheid voorbereiden 8) Inzetten op community building in het Stationsgebied. <p>Participatie- en communicatie-proces is gestart voor het onderdeel Masterplan met spooronder-doorgang.</p>
<p>Ontwikkelingen volgen rond rangeer/opstel terrein De Vaandel</p> <p>Opbouwen en verstevigen bestuurlijk en ambtelijk netwerk met provincie, ministerie Infrastructuur en Milieu, Prorail, NS inzake Zaan-corridor</p>	Bestuurlijk commitment van provincie, Prorail, NS en I&M over aanpak stationsgebied, railinfra en verkeer inclusief spooronderdoorgang Zuidtangent. In 2016 streven we naar een besluit over de uit te werken voorkeursvarianten.	We zijn volwaardig gesprekspartner, zowel bestuurlijk als ambtelijk, binnen de belangrijke stedelijke netwerken, van regio Alkmaar tot ministerie.

Wat heeft het gekost?

Lasten

Baten

Toelichting afwijkingen

Ruimtelijke ontwikkeling en wonen

Voor wat betreft de WABO-vergunning is in de bestuursrapportage 2016 aangegeven dat een onderschrijding op de begrote legesinkomsten verwacht werd. Deze verwachting was gebaseerd op de stand van zaken per augustus 2016 en de op dat moment bekende prognoses voor wat betreft aanvragen van WABO-vergunningen voor de resterende maanden van 2016. Daarbij is aangegeven dat het maken van een inschatting op dit vlak in deze periode van aantrekkende activiteit in de bouwsector zeer lastig is. Met name doordat in het najaar van 2016 onverwacht alsnog enkele grote vergunningaanvragen (legesbedrag per aanvraag groter dan € 100.000) ontvangen werden, zijn de legesinkomsten over 2016 alsnog ruimschoots hoger geworden dan becijferd.

Grondexploitaties

In maart 2016 heeft de commissie BBV de notitie grondexploitaties gepubliceerd. De ingangsdatum van deze notitie is 1 januari 2016. In deze notitie is bepaald dat sparen voor bovenwijkse voorzieningen alleen nog maar kan plaatsvinden door toevoegingen aan de bestemmingsreserve door middel van resultaatbestemming. Om die reden zijn de tussentijdse afdrachten aan de reserve bovenwijkse voorzieningen, NBK1, bij de herziening van de grondexploitaties de Draai en de Vaandel geschrapt. Het effect hiervan is dat de eerder getroffen verliesvoorzieningen op de Draai, de Vaandel en Middenweg 4 kunnen vrijvallen (€ 5,3 miljoen). Daarnaast wordt een drietal kleine complexen afgesloten met een positief resultaat.

In de inleiding van deze jaarstukken is bij de resultaatbestemming voorgesteld € 5,0 miljoen toe te voegen aan de reserve NBK1.

Effectenindicatoren

De mate waarin het economisch weefsel is versterkt wordt gevolgd aan de hand van de indicator economische structuur uit de nationale duurzaamheidsmonitor. Deze indicator bestaat uit een samenstel van indicatoren, zijnde aandeel starters, opheffingen, aantal snelgroeiende bedrijven, BRP per hoofd en aandeel topsectoren. **De gemiddelde duurzaamheidsscore op economische structuur was in 2014 53 (HHW 42,2). De ontwikkeling van de onderliggende indicatoren is constant of zelfs verbeterd (aandeel starters).**

De effect indicator ruimtelijke vestigingsvoorwaarden bestaat uit de sub-indicatoren voorraad bedrijventerreinen, netto/bruto verhouding oppervlak bedrijventerreinen, aandeel verouderd bedrijventerrein, voorraad kantoorruimte per inwoner en leegstand kantoorruimte.

De afname van deze indicator kan worden toegeschreven aan een hogere leegstand kantoorruimte en winkels. Hier is een duidelijke relatie met het algehele economisch klimaat in Nederland. Door maatregelen o.a. op het gebied van parkeren, maar ook door kantoorpanden om te bouwen tot huisvesting proberen we deze ontwikkeling tegen te gaan.

De indicator infrastructuur en bereikbaarheid omvat de sub-indicatoren ontsluiting treinstations, ontsluiting

hoofdwegen, laadpalen en schone voertuigen. De verbetering van de uitkomst is toe te schrijven aan een verbeterde ontsluiting van de hoofdwegen.

De indicator kennis is opgebouwd uit de sub-indicatoren aandeel hoogopgeleiden, capaciteit WO/HBO, high en medium tech werkgelegenheid en aandeel banen in de creatieve industrie. De afname van deze indicator is toe te schrijven aan een lager aandeel hoogopgeleiden. Daarentegen is er wel sprake van een positieve ontwikkeling in de high- en medium werkgelegenheid ten opzichte van het totaal beschikbare banen.

De indicator arbeid is opgebouwd uit werkgelegenheidsfunctie (totaal aantal banen op de totale beroepsbevolking), benutting arbeidspotentieel (werkzame

beroepsbevolking op de potentiële beroepsbevolking), werkloosheid, ontgroening en vergrijzing (verhouding 15-35-jarigen en 45-65-jarigen in de beroepsbevolking) en arbeidsongeschiktheid.

Heerhugowaard kenmerkt zich door een lage werkgelegenheidsfunctie. Dat betekent dat meer mensen uit de gemeente weg gaan om te werken dan dat er blijven. Er zijn minder banen dan dat de beroepsbevolking groot is. Hoewel het aantal banen in Heerhugowaard wel ongeveer net zo groot is als het aantal woningen (FMI-index) blijkt uit bruto gemeentelijk product (BGP) dat de berekende toegevoegde waarde per baan hoger is dan verwacht op basis van de kenmerken van de gemeente. Dat is positief.

Tabel Effectindicatoren

DOELSTELLING: Versterken economisch weefsel								
Effectindicator	Realisatiecijfers					Benchmark (Regio NH)	Bron	Definitie
	2012	2013	2014	2015	2016			
Economische structuur (concurrentievermogen)			42,2	38,8	41,4	48	Nationale duurzaamheidsmonitor	De indicator economische structuur bestaat uit de subindicatoren aandeel starters, opheffingen, aantal snelgroeiende bedrijven, BRP per hoofd en aandeel topsectoren.

DOELSTELLING: Ten minste behoud van besteding en investering								
Effectindicator	Realisatiecijfers					Benchmark (Regio NH)	Bron	Definitie
	2012	2013	2014	2015	2016			
Gemiddeld besteedbaar inkomen inwoners	35100	35300	36400				CBS	

DOELSTELLING: Gezond ondernemingsklimaat								
Effectindicator	Realisatiecijfers					Benchmark (Regio NH)	Bron	Definitie
	2012	2013	2014	2015	2016			
Ruimtelijke vestigingsvoorwaarden			38,1	45,8	38,9	45	Nationale duurzaamheidsmonitor	De indicator ruimtelijke vestigingsvoorwaarden bestaat uit de subindicatoren voorraad bedrijventerreinen, netto/bruto verhouding
% tevredenheid bij ondernemers Heerhugowaard					n.v.t.	n.v.t.	(periodieke) enquête onder ondernemers in Heerhugowaard/ LISA	
Aantal vergunningplichtige evenementen (diversiteit, aantal bezoekers)						n.v.t.	Vergunningensysteem	

DOELSTELLING: Voorkomen nivellering leegloop van (aantal) inwoners en bedrijvigheid								
Effectindicator	Realisatiecijfers					Benchmark (Regio NH)	Bron	Definitie
	2012	2013	2014	2015	2016			
Infrastructuur en bereikbaarheid			53	55,1	56,5	51	Nationale duurzaamheidsmonitor	De indicator infrastructuur en bereikbaarheid omvat de sub-indicatoren ontsluiting treinstations, ontsluiting hoofdwegen, laadpalen en schone voertuigen.

DOELSTELLING: Studenten en scholieren keren terug naar hun studie								
Effectindicator	Realisatiecijfers					Benchmark (Regio NH)	Bron	Definitie
	2012	2013	2014	2015	2016			
Kennis			35	39	36,5	42	Nationale duurzaamheidsmonitor	De indicator kennis is opgebouwd uit de sub-indicatoren aandeel hoogopgeleiden, capaciteit WO/HBO, high en medium tech werkgelegenheid en aandeel banen in de creatieve industrie.

DOELSTELLING:**Kansrijke arbeidsmarkt**

Effectindicator	Realisatiecijfers					Benchmark (Regio NH)	Bron	Definitie
	2012	2013	2014	2015	2016			
Arbeid			44	42,3	43,7	42	Nationale duurzaam- heids- monitor	De indicator arbeid is opgebouwd uit: werkgelegenheidsfunctie (totaal aantal banen op de totale beroepsbevolking), benutting arbeidspotentieel (werkzame beroepsbevolking op de potentiële beroepsbevolking), werkloosheid, ontgroening en vergrijzing (verhouding 15-35-jarigen en 45-65-jarigen in de beroepsbevolking) en arbeidsongeschiktheid.
% werkloosheid (25 - 45 jaar)	0	0	0		1)	0,057	CBS	
% werkloosheid (45 - 75 jaar)	0	0	0		1)	0,056	CBS	
Aantal bijstands- gerechtigden	690	820	870	890	1)		CBS	
Aantal HHW zfp-ers t.o.v. het landelijk gemiddelde		0	0	0,104	1)	0,101	waarstaatje- gemeente.nl	% ten opzichte van het totaal aantal banen.

DOELSTELLING: Besluit begroting en verantwoording								
Effectindicator	Realisatiecijfers					Benchmark (Regio NH)	Bron	Definitie
	2012	2013	2014	2015	2016			
Banen				631,7	1)	710,2	LISA	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Vestigingen				112,70	1)	109,50	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Netto arbeidsparticipatie				0,67	1)	0,65	CBS - Arbeidsdeelnamen	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.
Bruto gemeentelijk product (verwacht/gemeten)		73			1)	103	Atlas voor Gemeenten	Bruto gemeentelijk product (BGP) is het product van de toegevoegde waarde per baan en het aantal banen in een gemeente. De verhoudingswaarde tussen verwacht BGP en gemeten BGP geeft aan of er bovenverwachting (<100) of benedenverwachting (>100) wordt geproduceerd.
Funciemenging				49,5	1)	50,4	LISA	De funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
% werkloze jongeren	0,0095				1)	0,0134	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).
Nieuwbouw woningen		13	10,1		1)	6,6	ABF - Systeem Woningvoorraad	Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.

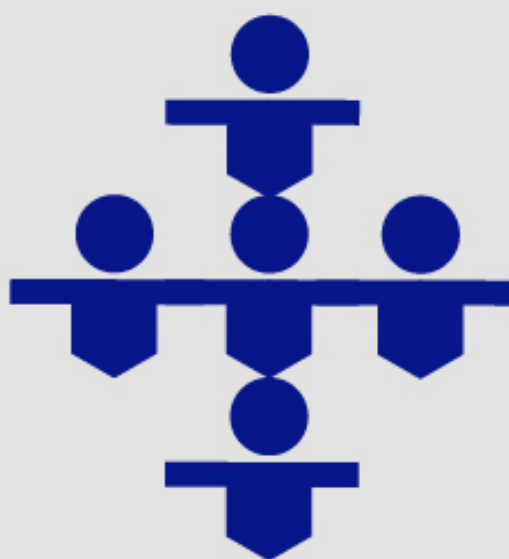
1) Bij het opmaken van de jaarstukken 2016 zijn nog geen recentere cijfers bekend.

Verbonden partijen

Nr. 8 Kaderregeling HAL-samenwerking

Sociale
samenhang

Programma 4

Sociale
samenhang

De raad wil de zorg borgen voor de toekomst. De afweging die hierbij is gemaakt is, hoe om te gaan met de bezuinigingen van het Rijk met als uitgangspunt een duurzaam evenwichtige financiële huishouding.

Rode draad bij de zorg borgen voor de toekomst is:

1. Verbinding van het fysiek, sociaal en economisch domein.
2. Integrale aanpak actief burgerschap.
3. Samenhang en ontschotting sociale domein.

De onderdelen van de rode draad zijn in programma 4 vindbaar. Hierbij is de samenhang en ontschotting sociale domein de meest belangrijkste.

Context en achtergrond

De focus voor de jaren 2014-2018 is de invoering en uitvoering van de drie transitie AWBZ, Jeugdzorg en Participatiewet (drie decentralisaties of 3D's).

Deze transities betekenen niet alleen dat taken zijn verschoven van centraal naar decentraal, maar ook dat die taken veranderen en worden uitgevoerd in nieuwe organisatorische verbanden en arrangementen. Hoewel de verantwoordelijkheid voor Passend Onderwijs bij de scholen ligt, geldt daar dezelfde taakverandering en wordt ook de relatie met de veranderingen gelegd.

Omdat de verandering van bestaande regelgeving en de introductie van nieuwe wettelijke taken te complex is voor de schaal van onze gemeente, is regionale en soms bovenregionale samenwerking met andere gemeenten geïntensiveerd. We realiseren ons dat er vele verbindingen zijn met aanpalende beleidsterreinen, zoals levensloopbestendig wonen en maatschappelijk vastgoed. Ook in deze samenwerking zijn in 2016 de nodige stappen gezet.

Het perspectief van de inwoner is leidend bij een geïntegreerde aanpak van het sociale domein, waarbij het streven voorstaat dat we een samenleving creëren waarbij alle mensen nu en in de toekomst naar vermogen meedoen en waar niemand buitengesloten wordt.

We maken de eerste verbindingen met het fysieke en het economische domein, en plegen de komende jaren meer inzet om deze verbindingen met de overige twee domeinen te versterken en te verbreden. **In de komende jaren zal de integrale aanpak zich binnen het gehele sociale domein ontwikkelen.**

Ontschotting binnen het sociale domein betreft de beleidsvelden, activiteiten en budgetten opdat het optima-

le resultaat, dat is de behoefte-invulling van de inwoner, kan worden gerealiseerd. Dit wordt mogelijk door verbindingen te leggen met onderwerpen en activiteiten buiten programma 4, zoals 'Actief burgerschap' en 'Benutting gemeentelijk vastgoed'. Voor het laatstgenoemde onderwerp geldt specifiek dat de ontwikkelingen binnen het sociale domein direct impact hebben op de inzet en het maatschappelijk rendement van maatschappelijk vastgoed.

Onderwijs

Met passend onderwijs is de verantwoordelijkheid voor de organisatie van de extra onderwijsondersteuning neergelegd bij de schoolbesturen (zorgplicht). Zij moeten daarbij in overleg gaan met de ouders ofwel verzorgers, leraren en gemeenten. Passend onderwijs is daarmee primair de verantwoordelijkheid van het onderwijs. Maar raakt ons ook. Er heeft afstemming plaatsgevonden met relevante terreinen zoals leerlingenvervoer, onderwijs-huisvesting, jeugdgezondheidszorg, leerplicht en de andere transitie (AWBZ/ WMO en de Participatiewet).

Mede in het kader van preventie in het kader van de jeugdzorg is er extra aandacht besteed aan het voorkomen van schoolverzuim. Met name de rol van de scholen is hierin van belang. Er is inzicht in de oorzaken van verschillen in cijfers rondom verzuim en meer specifiek het aantal verzuim meldingen per school. Betekent weinig of geen melding dat er inderdaad geen verzuim is of is er verschil in de manier waarop scholen met verzuimmeldingen omgaan. Zo ja dan willen we met de scholen tot nadere afspraken komen, in het belang van de leerling. In schooljaar 2015-2016 heeft de wethouder Onderwijs, samen met de betreffende leerplichtambtenaar en J&G coach, alle basisscholen bezocht. Dit had tot doel om in gesprek te gaan over de wederzijdse taken en verplichtingen in het kader van de leerplichtwet. Tevens zijn er knelpunten en aandachtspunten geïnventariseerd. De gesprekken hebben onder andere geresulteerd in aanscherping van de samenwerkingsafspraken en deelname van

leerplichtambtenaren aan multi disciplinaire overleggen.

Cultuur en kunst

Wij blijven de uitgezette koers volgen waarin samenwerking en cultureel ondernemerschap van groot belang is. Door draagvlak te creëren is ruimte voor verandering en vernieuwing. Voor het poldermuseum zoeken we naar mogelijkheden voor een meer intensieve benutting.

Het cultuurbeleid is geëvalueerd. Wij blijven de uitgezette koers volgen waarin samenwerking en cultureel ondernemerschap van groot belang is. Door draagvlak te creëren is ruimte voor verandering en vernieuwing. Het Stadshart is aantrekkelijker gemaakt met evenementen en culturele activiteiten en de infrastructuur rondom erfgoed is gelegd. Voor het Poldermuseum wordt gezocht naar mogelijkheden voor een meer intensieve benutting.

Sport en recreatie

Uitgangspunt is binnen- en buitensport meer te integreren. Tevens is een functieverbreiding van de sportgebouwen gewenst. In 2016 heeft de verzelfstandiging van het beheer en de exploitatie van de sportaccommodaties in een Sport N.V. vorm gekregen.

Het College streeft er naar binnen- en buitensport meer te integreren. Tevens wenst zij een functieverbreiding te zien van de sportgebouwen. In 2016 heeft de verzelfstandiging van het beheer en de exploitatie van de sportaccommodaties in een Sport N.V. vorm gekregen. Met de toevoeging van sport en bewegen ingaande 2017 is sprake van één loket voor de sport. We blijven inzetten op het versterken van de lokale kracht van het sport- en beweegaanbod.

Werk, participatie en inkomen

In 2015 is de ISD HAL verworven tot Halte Werk. Eind 2016 zullen we een eerste evaluatie doen naar aanleiding van de resultaten van 2015 en 2016. De evaluatie wordt in maart 2017 afgerond.

In 2016 is de focus gericht geweest op het optimaliseren van de bedrijfsvoeringstaken van Halte Werk

In 2016 is ook scherp gestuurd op de voortgang van de transitie van WNK en is de sociale werkvoorziening zoveel mogelijk getransformeerd tot social enterprise. In dit proces is echter wel vertraging ontstaan als gevolg van een langer tijdspad voor de vervreemding van het groenbedrijf.

Minimabeleid

Door veranderende wetgeving, en door de veranderende maatschappij (naar een participatiemaatschappij waarin zelfredzaamheid en eigen kracht hoog in het vaandel staan) is het minimabeleid herzien. Hierin is opgetrokken met de gemeente Langedijk. Samen met beide raden zijn nieuwe voorstellen ontwikkeld, die begin 2017 aan de raden ter besluitvorming voorgelegd zijn.

WMO

De gemeente is verantwoordelijk voor het ondersteunen van inwoners met een verstandelijke, lichamelijke, somatische, psychogeriatrische, psychische, psychosociale of zintuiglijke beperking. Het meest bekende aanbod in deze ondersteuning is de dagbesteding. Voor een aantal dagdelen per week gaan de betreffende inwoners naar een locatie voor dagbesteding om daar deel te nemen aan activiteiten, beschut en aangepast werk of om gestimuleerd te worden in het blijven uitvoeren van dagelijkse handelingen in en rond de eigen woning. Het doel van deze vorm dagbesteding is het ontlasten van mantelzorgers (respijtzorg), het voorkomen van eenzaamheid en het bevorderen van participatie, waardoor een stijging op de participatieladder mogelijk is.

Naast dagbesteding is ambulante begeleiding, bij inwoners thuis, onderdeel van de functie begeleiding. Hierbij worden inwoners in de eigen woonomgeving ondersteund wanneer zij problemen ondervinden met bijvoorbeeld het structureren van hun dag, het aangaan van sociale contacten of wanneer een zekere mate van toezicht noodzakelijk is.

Veel van deze inwoners hebben naast begeleiding nog andere vormen van ondersteuning. Denk aan hulpmiddelen of huishoudelijke hulp (gefinancierd vanuit de WMO) of persoonlijke verzorging of behandeling (gefinancierd vanuit de AWBZ of zorgverzekeraar). Besloten is om met ingang van 2018 resultaatgericht te gaan werken voor de WMO begeleiding. De voorbereidingen vinden nu plaats. Vooruitlopend daarop zal voor huishoudelijke hulp (thuisondersteuning) per 1 juli 2017 worden gestart met resultaatgericht werken.

Jeugdhulp

Alle kinderen hebben het recht gezond en veilig op te groeien en zich te ontwikkelen tot inwoners die naar vermogen volwaardig participeren in onze samenleving. Ouders ofwel verzorgers hebben hierin de belangrijkste taak. Ook wij hebben hierin een grote verantwoordelijkheid, zeker wanneer extra zorg en ondersteuning of zelfs bescherming van kinderen nodig is.

Met de verantwoordelijkheid voor zorg voor jeugd bewerkstelligen we dat er een pedagogische civil society ontstaat, waarin samenwerking in de wijk bij opvoeden centraal staat, uitval en overbelasting bij ouders ofwel verzorgers en kinderen voorkomen worden en kinderen veilig opgroeien tot actieve en betrokken inwoners.

Belangrijk speerpunt in de jeugdhulp is het verder inzetten op de preventieve kant. Er is ons veel aan gelegen om daar waar mogelijk te helpen voorkomen dat kinderen in de 'zware' zorg terechtkomen. Inzicht in individuele situaties en risico's is hierin van groot belang. Samenwerking met instellingen, scholen en bewoners als 'ogen en oren van de buurt en de wijk' speelt hierin een voorname rol.

Uitgangspunt is dat iedere jongere die hulp nodig heeft de passende hulp krijgt aangeboden, met voorkoming van wachtlijsten en het ontschot inzetten van de middelen. Na het basisjaar 2015, bleek in 2016 dat het jeugdbudget onder grote druk staat. Er is een Taskforce Jeugd opgericht die dit monitort en inzet op acties in 2017.

Regionale samenwerking drie decentralisaties
In de regio Alkmaar heeft in januari 2015 een bestuurlijke conferentie plaatsgevonden, waarin succesbepalende factoren zijn vastgesteld:

- zo eenvoudig mogelijk
- lichtere laagdrempelige ondersteuningsvormen dichtbij huis
- aantrekkelijke tarieven en resultaatfinanciering
- inzet van professionals is onderdeel van het totale ondersteuningsarrangement
- inzet van technologische mogelijkheden
- samenhangend en effectief aanbod
- nieuwe aanbieders

Deze succesfactoren zijn leidend geweest bij de gezamenlijke inkoop 2016 van WMO- en Jeugdzorgvoorzieningen en bij de totstandkoming van de voorstellen minimabeleid.

Preventie, voorliggende voorzieningen en lokale vernieuwing

In 2016 is een eerste aanzet gemaakt om subsidie- en werkafspraken en de bijbehorende middelen zodanig in te zetten dat een beroep op (informele en/of specialistische) voorzieningen (op het gebied van sport, cultuur, welzijn, onderwijs, werk, economie en gezondheid) niet nodig is, gereduceerd wordt dan wel uitgesteld. Een 'voorliggende voorziening' is een laagdrempelige zeer toegankelijke voorziening, die maakt dat een specifieke hulp of 'zorg' (nog) niet nodig is.

Financieel perspectief

Omdat in het 4e kwartaal van 2016 bleek dat het budget Jeugdzorg onder grote druk staat, ziet de **Taskforce Jeugd** er op toe dat uw raad periodiek wordt bijgepraat

over de stand van zaken en meegenomen in de ontwikkelingen.

We staan hier wat uitgebreider bij stil, omdat de zorgbudgetten een substantieel onderdeel uit maken van de begroting en de onzekerheidsmarge relatief groot is.

De oorzaken van deze onzekerheden laten zich als volgt omschrijven:

- De vraag is nog niet altijd goed in beeld. De informatieoverdracht van Rijk, provincie en zorgverleners was slecht en onze eigen ervaringen zijn nog beperkt;
- de aanbodkant is volop in ontwikkeling;
- we voeren veel taken uit in medebewind; dat betekent géén of beperkte keuzevrijheid;
- substantiële voorzieningen kennen een open einde financiering;
- de inhoudelijke beoordeling van verzoeken en de verantwoordelijkheid voor het budget zijn in een aantal gevallen gescheiden (bijvoorbeeld: de huisarts verwijst naar de GGZ en wij betalen de rekening);
- we voeren veel taken uit met bestuurlijke en maatschappelijke partners;
- innovaties zijn pas gestart en het effect daarvan is nog ongewis;
- de effecten van preventie op repressie zijn niet altijd vooraf helder;
- het Rijksbeleid begint uit te kristalliseren, maar de macrobudgetten zijn (nog) niet altijd voorspelbaar, logisch en/of rechtvaardig.

Er zijn acties gezet op de inkomsten en de uitgaven van het jeugdhulpbudget, die duidelijk gaan maken op welke wijze sturing kan worden gegeven aan de jeugdhulp.

Realisatie collegedoelstelling

Wat hebben we bereikt?

Het college van Heerhugowaard heeft op basis van het coalitieakkoord bij elke programma collegedoelstellingen geformuleerd. Om deze doelstellingen te realiseren, onderneemt de gemeente verschillende activiteiten.

Collegedoelstelling 4.1

Onderwijsbeleid, positieve uitwerking van de motie Haersma Buma binnen onderwijsveld.

Wat hebben we bereikt?

Activiteiten

Beoogde resultaten

Gerealiseerd

Overleg met schoolbesturen om te komen tot afspraken inzake compensatie, waarbij ook een onderzoek plaatsvindt naar de mogelijkheden voor algehele doordecentralisatie van onderhoudsgelden.

Afspraken met schoolbesturen.

Na de plenaire sessies met alle schoolbesturen gezamenlijk zijn met de individuele partijen gesprekken gevoerd om te kijken waar de knelpunten zitten. Omdat elke partij er verschillend in zit, proberen we met maatwerk (SOVON) verder te komen.

Collegedoelstelling 4.2

Decentralisaties in het sociale domein: AWBZ, Participatie en Jeugdzorg.

		Wat hebben we bereikt?
Activiteiten	Beoogde resultaten	Gerealiseerd
<p>Integrale aanpak op de toegang organiseren (voortbouwend op hetgeen al goed draait).</p> <p>Indicatiearm of -vrij werken.</p> <p>Actief burgerschap benutten.</p> <p>Creëren en benutten van kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.</p> <p>In samenspraak met de raad zullen de risico's in kaart gebracht worden.</p> <p>Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma sociaal domein.</p> <p>Het meten van de klanttevredenheid als belangrijke prestatie-indicator.</p> <p>Verdergaande en verregaande invoering van één-gezin-één-plan.</p> <p>Zorgen voor speciale aandacht voor vrijwilligers en mantelzorgondersteuning.</p> <p>Aansluiting op passend onderwijs.</p> <p>Besluitvorming nieuw armoedebeleid.</p> <p>Continuering van beleid schuldhulpverlening (preventie en het niet toestaan van wachtlijsten).</p> <p>Ontwikkelen van instrumenten om frequent te kunnen monitoren op de kwaliteit van de zorg en de besteding van de budgetten aan de zorg.</p> <p>Bijsturen op de kwaliteit en/of budgetbesteding met betrekking tot zorg als de resultaten van de monitoring daarom vragen.</p>	<p>Regionale en lokale visie op verbinding taken aan succesbepalende factoren en beschikbaar budget.</p> <p>Nieuwe vormen van cliëntenparticipatie zijn ontwikkeld.</p> <p>Social Return on Investment wordt actief toegepast.</p> <p>Effectindicatoren zijn samen met een voorbereidingscommissie bestaande uit raadsleden benoemd.</p> <p>De samenwerking tussen Halte Werk en WNK met betrekking tot de inzet van re-integratiemiddelen heeft vorm gekregen in een samenwerkingsovereenkomst.</p> <p>Vanaf 1 januari zijn de voorzieningen binnen het armoedebeleid op maatwerk gericht.</p>	<p>Voor het toegankelijk maken van de dienstverlening voor de inwoner en het versterken van de onderlinge samenwerking, zijn specifieke medewerkers aangewezen voor de processen Jeugd, WMO, Leerlingen en Het Sociaalplein.</p> <p>In januari was er een conferentie van Het Sociaalplein met een grote opkomst en grote diversiteit van maatschappelijke organisaties. De bijeenkomst was gericht op kennismaking, het maken van samenwerkingsafspraken en delen van expertise.</p> <p>Met betrekking tot preventieve schuldhulpverlening is de samenwerking gezocht tussen Halte Werk en de integrale toegang.</p> <p>Het Sociaalplein is dit jaar buurtgericht gaan werken.</p> <p>Klanttevredenheidsonderzoek WMO en Jeugd is afgerond.</p> <p>Taskforce Jeugd opgericht die de Raad per kwartaal informeert over de ontwikkelingen in de Jeugdbudgetten.</p> <p>Binnen een uitvoeringsagenda Sociaal domein zijn zes projecten gestart:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Innovatie: er is een werkmethode ontwikkeld die ontschot werken binnen het sociaal domein ondersteunt. 2) Integrale aanpak in de toegang: naar aanleiding van een procesdag wordt gewerkt aan een HAL-visie op, procesmatige, samenwerking in de toegang. 3) Actief burgerschap: zie hiervoor programma 2, onderdeel 2.4. 4) Taskforce werkstart: in nauw overleg met Halte Werk is een doelgroep bepaald: alleenstaande moeders. Onderzocht wordt welke belemmeringen zij ondervinden bij het vinden van werk. De eerste resultaten worden in 2017 verwacht. 5) Taakstelling Jeugd: regionaal en lokaal worden vernieuwende manieren van samenwerken gezocht. Belangrijk daarbij is dat de kwaliteit van de zorg niet onder druk komt te staan. Omdat het budget niet toereikend is, is er een taskforce Jeugd opgericht die de Raad per kwartaal meeneemt in de ontwikkelingen van het Jeugdbudget. 6) 18- / 18+: om deze doelgroep niet in een vacuüm terecht te laten komen, worden plannen ontwikkeld voor een soepele overgang van jeugd- naar volwassenenzorg. Deze plannen hebben betrekking op alle leefgebieden binnen het sociale domein (dus ook: wonen en werk). De eerste resultaten worden in 2017 verwacht. <p>De samenwerking tussen Halte Werk en WNK met betrekking tot de inzet van re-integratiemiddelen heeft vorm gekregen.</p> <p>De beleidsvoorstellen armoedebeleid zie doelstelling 4.7.</p> <p>In augustus 2016 is een interactieve website gelanceerd voor cliëntenparticipatie jeugdzorg.</p> <p>In 2016 hebben de mantelzorgers een mantelzorgcompliment</p>

Collegedoelstelling 4.3

Prestatie naar vermogen.

Wat hebben we bereikt?

Activiteiten	Beoogde resultaten	Gerealiseerd
Opstellen van gemeentelijk beleid in navolging van landelijke mogelijkheden voor wederkerige verwachtingen.	Op basis van gezamenlijk beleid kunnen mensen met een bijstandsuitkering kortdurende werkzaamheden verrichten.	Dit wordt uitgevoerd door Halte Werk en is daarmee gerealiseerd.

Collegedoelstelling 4.4

Realisatie van een sociale dienst in HAL-verband.

Wat hebben we bereikt?

Activiteiten	Beoogde resultaten	Gerealiseerd
Met ingang van 1 januari 2015 is Halte Werk de uitvoeringsorganisatie voor de sociale zekerheid gerealiseerd. In 2016 vindt evaluatie plaats van de uitvoering door Halte Werk. Inzet is de slagkracht van Halte Werk te richten op werk.		De slagkracht van Halte Werk is onderdeel van de bedrijfsvoering van Halte Werk en daarmee voorbehouden aan het bestuur en de directie van Halte Werk. De raad wordt op een andere wijze geïnformeerd over de resultaten van Halte Werk.

Collegedoelstelling 4.5

Samenhang en ontschotting binnen sociaal domein ten behoeve van de volgende doelen: 1) Het vergroten van sociale cohesie en samenredzaamheid. 2) Het vergroten van eigen kracht/ zelfredzaamheid. 3) Effectieve ondersteuning voor mensen in een kwetsbare positie.

Wat hebben we bereikt?		
Activiteiten	Beoogde resultaten	Gerealiseerd
<p>Het vormgeven van een integraal beleidsplan Sociaal Domein, waarin:</p> <p>1) De nieuwe sociale infrastructuur zich aftekent door een operationalisatie van de strategische doelstellingen uit de kadernota Sociaal Domein en waarbij de concrete doelen van meetbare indicatoren zijn voorzien. Hiermee ontstaat de doelenboom sociaal domein.</p> <p>2) Alle beleidsvelden in het sociale domein zijn integraal opgenomen, conform de kadernota Sociaal Domein.</p> <p>3) De basis is gelegd voor ontschotting in de werkwijzen en financiën van het sociale domein.</p> <p>4) Directe relaties tussen de drie domeinen (sociaal, economisch en fysiek) worden gelegd. Eén van de onderwerpen betreft de visie op de komst en behoud van multifunctionele accommodaties (MFA's) en de rol die de gemeente bij deze accommodaties wil hebben.</p>	<p>1) Effectindicatoren zijn samen met een voorbereidingscommissie bestaande uit raadsleden benoemd: de doelenboom is duidelijk en gekoppeld aan meetbare indicatoren. Terugkoppeling van de laatste stand van zaken heeft plaatsgevonden in de commissie MO van 3 september 2015.</p> <p>2) De integrale beleidsnota is 'modern' van opzet en is in samenwerking met Langedijk tot stand gekomen.</p>	<p>1) Om de ontschotting vorm te geven is een pilot gestart onder de noemer 'uitvoeringsagenda sociaal domein'. Binnen deze pilot zijn zes lokale projecten ingericht en is afstemming gewaarborgd met de regionale activiteiten op het gebied van Jeugd en WMO. Zie ook punt 4.2 hierboven.</p> <p>2) In het kader hiervan is besloten het integrale beleidsplan niet verder op papier vorm te geven, maar op een eigentijdse manier (filmpje, flyer, nieuwsbrieven).</p> <p>3) Nu de effectindicatoren door de gemeenteraad zijn vastgesteld wordt gekeken of de doelenboom geïmplementeerd kan worden.</p> <p>4) Per kwartaal wordt de Commissie MO geïnformeerd over de ontwikkelingen binnen het Sociaal Domein.</p>

Collegedoelstelling 4.6

Integratie van binnen- en buitensport.

Wat hebben we bereikt?		
Activiteiten	Beoogde resultaten	Gerealiseerd
<p>2016 is het eerste jaar van de Sport NV. Dit jaar is nodig om de werking van de NV en de verhouding gemeente - Sport NV verder vorm te geven.</p>	<p>Opgericht en werkende Sport NV</p>	<p>Heerhugowaard Sport NV is per 1 januari 2016 een feit. De organisatie beheert en exploiteert alle gemeentelijke binnen- en buitensportaccommodaties. Zie verder doelstelling 2.5</p>

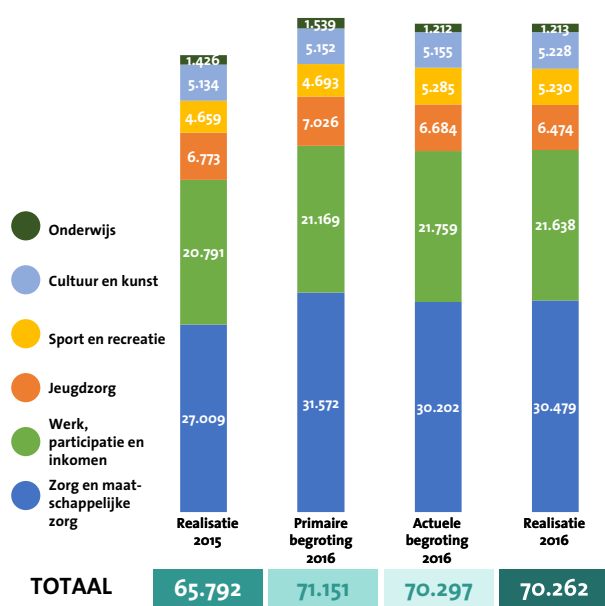
Collegedoelstelling 4.7

Sociale en financiële armoede.

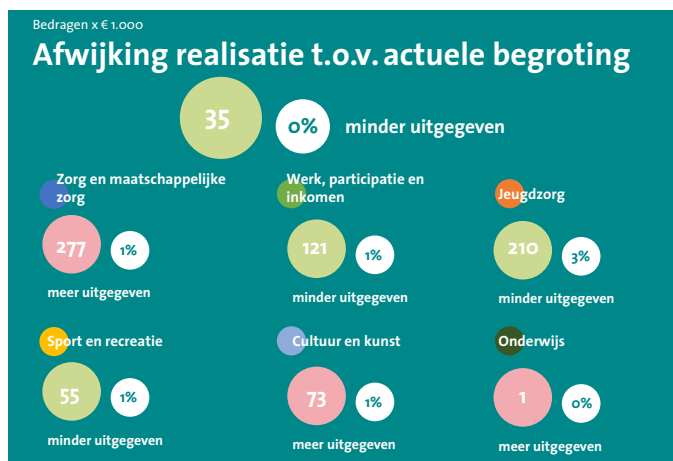
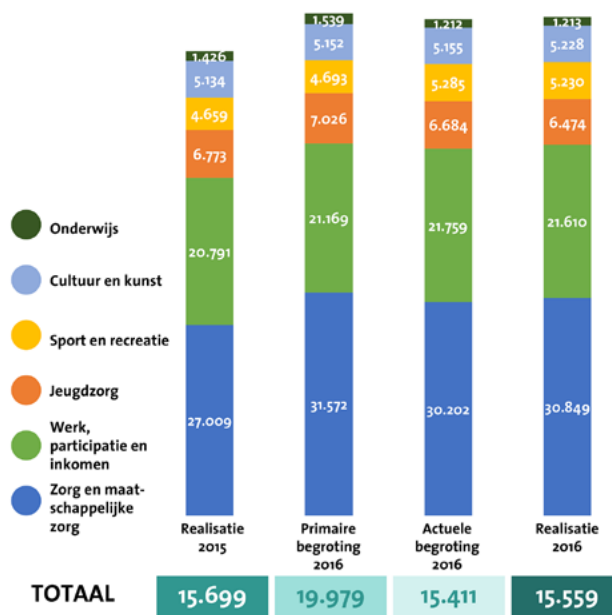
		Wat hebben we bereikt?
Activiteiten	Beoogde resultaten	Gerealiseerd
<p>1) Inkomensondersteuning bieden aan inwoners die onder de armoedegrens leven.</p> <p>2) Blijvend zorgdragen dat alle kinderen kunnen meedoen in de samenleving.</p> <p>3) Doorbreken van bestedingspatronen door begeleiding en ondersteuning.</p>	<p>In samenspraak met Raadsleden van Heerhugowaard en Langedijk is het huidige armoedebeleid omgevormd tot maatwerkvoorzieningen, die passen bij de ontwikkelingen in het sociaal domein.</p>	<p>Op 31 augustus jl. zijn de commissie MO van Heerhugowaard en de commissie Sociaal domein van Langedijk in een gezamenlijke bijeenkomst geïnformeerd over de nieuwe voorzieningen binnen het minimabeleid. Naar aanleiding van de discussie worden de voorstellen uitgewerkt en aan de colleges voorgelegd.</p> <p>Preventie inkomensondersteuning door middel van inkomensbeheer (ter voorkoming van schulden) wordt hierin meegenomen.</p>

Wat heeft het gekost?

Lasten

Baten

Toelichting afwijkingen

Cultuur en Kunst

De overschrijding aan de lastenkant valt weg tegen het saldo van het resultaat aan de inkomstenkant.

Werk, participatie en inkomen

Aan het verschil op dit thema ligt een aantal redenen ten grondslag:

- In het participatiebudget is een bedrag opgenomen voor de uitvoering van de WSW. Voor 2016 was er budget voor 172 SE (subsidie-eenheden). Er is in 2016 een hogere uitstroom geweest dan begroot, waardoor een gedeelte van het budget niet is gebruikt.
- De transitie WNK zoals beschreven in het transitieplan 2014-2018 heeft vanaf de start vertraging opgelopen. De uitgaven lopen daarmee ook uit de pas.

Over 2015 is een gedeelte van het transitiebudget teruggestort naar de gemeenten met de bedoeling om dit in 2017/ 2018 alsnog te besteden aan de doelen die zijn benoemd in het transitieplan. Voorgesteld wordt om dit budget via resultaatbestemming 2016 beschikbaar te houden voor de transitie.

- Door het saldo openstaande vorderingen klanten sociale zaken gedurende het jaar te volgen en met behulp van analyses door bvo Halte Werk wordt de voorziening voor oninbaarheid bepaald. Eind 2016 bleek een iets hogere voorziening voor oninbaarheid noodzakelijk.
- Door een toename van het aantal re-integratietrajecten door HalteWerk ten opzichte van de raming zijn de kosten hiervan hoger dan begroot. De inzet van dergelijke trajecten is afhankelijk van het aantal klanten dat zich aandient en beschikbaar is voor zo'n traject.

Zorg en maatschappelijke zorg

Voor de WMO begeleiding (individuele begeleiding en dagbesteding) komen we voordeliger uit, doordat er eind 2016 regionaal nieuwe afspraken zijn gemaakt over de afrekening 2016. Eerder gemaakte afspraken in het kader van 'resultaat sturen' bleken nog niet uitvoerbaar.

Net als in 2015 hebben we in 2016, een toelage van het Rijk ontvangen voor behoud van werkgelegenheid voor de huishoudelijke hulpen. Hiervoor is een vouchersysteem ingevoerd, naast het bestaande aanbod hulp bij het huishouden. Van dit systeem is zowel in 2015 als in 2016 weinig gebruik gemaakt. Dit is een landelijke tendens.

Zowel bij de jeugd als bij WMO-begeleiding is fors minder uitgegeven aan de persoonsgebonden budgetten (PGB). De slechte start van de SVB kan een van de oorzaken zijn van deze afname. Er is sprake van een verschuiving van PGB naar zorg in natura (ZIN).

Zoals aangekondigd in de presentatie in de commissie MO/MI van 9 januari 2017 is er een tekort op het budget voor Jeugdhulp.

De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van de eigen bijdrage in de diverse voorzieningen van de WMO wordt uitgevoerd door het

Centraal administratiekantoor (CAK). Door deze keuze heeft de wetgever (in feite) bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid van de eigen bijdrage op persoonsniveau.

(Jeugd)zorg

De afwijking wordt enerzijds veroorzaakt door een positief resultaat door onderbesteding op het uitvoeringsplan WMO, locatiemanagement Mediaan en Welzijnendiensten.

De specifieke doelen in het uitvoeringsprogramma WMO betreffende onder andere 'inclusieve samenleving' en 'eigen kracht conferenties' hebben door andere prioriteiten met betrekking tot de transitie nog geen vervolg gekregen. De kosten voor het beheer van MFA Mediaan vielen dit jaar voordeliger uit. Bij de aanbesteding van de Welzijnendiensten is een bedrag beschikbaar gehouden voor toekomstige nieuwe beleidsontwikkelingen, welke in 2016 nog niet volledig is ingezet. De pilot ontschot werken meldt een nadeel ten opzicht van de bestuursrapportage, omdat er meer projecten zijn opgestart dan waarmee ten tijde van het opstellen van de rapportage rekening is gehouden.

Effectindicatoren

Indicator sociale samenhang licht gedaald maar boven de benchmark

Op de indicator sociale samenhang (maatschappelijke participatie) scoort Heerhugowaard gemiddeld met 47,8 (op de schaal van 1 tot 100). Er is sprake van een kleine afname ten opzichte van voorgaande metingen in 2014 en 2015 met 1 punt.

De score van deze indicator wordt bepaald door een aantal componenten: sociale cohesie, vrijwilligers, opkomst gemeenteraadsverkiezingen, opkomst landelijke verkiezingen en mantelzorg geven.

De belangrijkste oorzaak van deze daling met 1 punt is de enige indicator waarop een wijziging heeft plaatsgevonden; namelijk sociale cohesie. Omdat de achterliggende gegevens op gemeenteniveau van deze indicator nog niet bekend zijn is er nog een nadere analyse van de oorzaak hiervan. Overigens scoort Heerhugowaard met 47,8 nog steeds hoger dan de benchmark (45, gemeenten grootteklasse 50.000 – 100.000).

Tabel Effectindicatoren

DOELSTELLING: Iedereen doet mee: sociale stijging en binding								
Effectindicator	Realisatiecijfers					Benchmark (Regio NH)	Bron	Definitie
	2012	2013	2014	2015	2016			
Sociale samenhang (maatschappelijke participatie)			48,8	48,8	47,8	45	Nationale duurzaamheidsmonitor	De indicator sociale samenhang (maatschappelijke participatie) bestaat uit sociale cohesie, vrijwilligers, opkomst gemeenteraadsverkiezingen, opkomst landelijke verkiezingen en mantelzorg geven.
Moeite die de gemeente doet om inwoners zoveel mogelijk mee te laten doen aan maatschappij				6,9	1)	6,6	Waarstaatje-gemeente.nl	

DOELSTELLING: Vergroten sociale cohesie en samenredzaamheid: aanboren, behouden en vergroten van de samenredzaamheid								
Effectindicator	Realisatiecijfers					Benchmark (Regio NH)	Bron	Definitie
	2012	2013	2014	2015	2016			
Kengetal sociale cohesie		6,1		6,1	1)	6,4	Veiligheidsmonitor	De mate waarin burgers vinden dat zij zelf en anderen betrokken zijn bij hun woonbuurt. Dit wordt gemeten aan de hand van de volgende stellingen: 1. men kent elkaar nauwelijks, 2. men gaat prettig met elkaar om, 3. prettige buurt/saamhorigheid, 4. thuis bij mensen in de buurt, 5. veel contact met buurtbewoners, 6. tevredenheid over samenstelling buurt

DOELSTELLING:

Vergroten eigen kracht / zelfredzaamheid: aanboren, behouden en vergroten van de zelfredzaamheid en eigen regie

Effectindicator	Realisatiecijfers					Benchmark (Regio NH)	Bron	Definitie
	2012	2013	2014	2015	2016			
% Zelfredzaamheid binnenshuis (%matig/ slecht)				0,07	1)	-	Waarstaatje-gemeente.nl	
% Zelfredzaamheid buitenshuis (%matig/ slecht)				0,08	1)	-	Waarstaatje-gemeente.nl	

DOELSTELLING:

Effectieve ondersteuning (zorg, werk, inkomen) die integraal wordt ingezet en uitgevoerd

Effectindicator	Realisatiecijfers					Benchmark (Regio NH)	Bron	Definitie
	2012	2013	2014	2015	2016			
Tevreden met ervaring met de toegang				0,7		0,723	Cliënt-ervarings-onderzoek	
Tevreden met effecten				0,807		0,753		
Tevreden met kwaliteit van ondersteuning				0,815		0,775		

DOELSTELLING:

Besluit begroting en verantwoording

Effectindicator	Realisatiecijfers					Benchmark (Regio NH)	Bron	Definitie
	2012	2013	2014	2015	2016			
Niet-wekelijkse sporters			46,7		1)	50,8	RIVM - Zorgatlas	Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.
Bijstands-uitkeringen				2360%	2490%	4000%	CBS - Participatie Wet	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.
Lopende re-integratievoorzieningen				15,4	11,6	27,8	CBS - Participatie Wet	Het aantal lopende re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar

Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement			40	30	58	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentie-gemiddelde gebaseerd is op 137 deelnemende gemeenten.
% kinderen in uitkeringsgezin	3,12			1)	5,26	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
% achterstandsleerlingen	5,38			1)	11,62	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	Het percentage leerlingen (4-12 jaar) in het primair onderwijs dat kans heeft op een leerachterstand.
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	3,7			1)	3,4	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.
Absoluut verzuim		1		1)	3	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.
Relatief verzuim		38		1)	32	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.
Jongeren met jeugdhulp			10,7	8,9	8,7	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
Jongeren met jeugdbescherming			1,9	1,7	1,1	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
Jongeren met jeugd-reclassering			0,6	0,5	0,4	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).

1) Bij het opmaken van de jaarstukken 2016 zijn nog geen recentere cijfers bekend.

Verbonden partijen

Nr. 2 GGD Hollands Noorden Schagen

Nr. 5 Werkvoorzieningschap Noord- Kennemerland

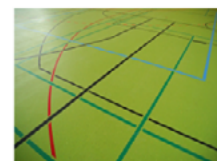
Nr. 6 Recreatieschap Geesterambacht

Nr. 11 Bedrijfsvoeringsorganisatie Halte Werk

Nr. 15 Heerhugowaard Sport NV

Nr. 16 Stichting Binnensport-accomodaties Heerhugowaard

Algemeen bestuur, burgerdiensten en algemene baten en lasten

Programma 5

Algemeen bestuur,
burgerdiensten en
algemene baten
en lasten

Inrichting van het lokale bestuur en zijn basale dienstverlening aan de burger.

Context en achtergrond

Algemeen Bestuur

Op bestuurlijk niveau hebben zich in 2016 geen grote bewegingen voorgedaan. Meest in het oog springend was de aankondiging van het vertrek van onze burgervader. De procedure voor invulling van de burgemeesterspost is nog in 2016 gestart.

Verder is de samenwerking met Langedijk geïntensiveerd. Op diverse terreinen op bestuurlijk niveau, met name in het sociale domein, maar vooral ook ambtelijk. Veel meer dan de pilots inkoop, verzekeringen en personeelsadministratie pakken we samen op. Sleutelwoord daarbij is harmoniseren van processen. Zo benutten we elkaars kracht en potentie. De discussie over de bestuurlijke toekomst van Langedijk is in 2016 één onderzoek verder, maar heeft nog niet tot concrete keuzes geleid. De uitkomsten van dit onderzoek wijken niet wezenlijk af van eerdere rapporten. We wachten de ontwikkelingen met belangstelling af.

De eerste fase van doorontwikkeling naar het Huis van Heerhugowaard, vergroening van het gemeentehuis en de tweede generatie flexkantoor is klaar. Eén vleugel van het gemeentehuis is naar de maatstaven van nu heringericht. Keuzes voor de raadszaal zijn gemaakt en de herinvulling is aanbesteed. De voorbereidingen voor het vervolg en voor een energieneutraal gemeentehuis zijn gestart.

Dienstverlening

De dienstverlening in Heerhugowaard is stabiel gebleven. Er hebben zich geen noemenswaardige ontwikkelingen voorgedaan. Relatief veel aandacht hebben we gegeven aan informatieveiligheid en privacy.

Realisatie collegedoelstelling

Wat hebben we bereikt?

Het college van Heerhugowaard heeft op basis van het coalitieakkoord bij elke programma collegedoelstellingen geformuleerd. Om deze doelstellingen te realiseren, onderneemt de gemeente verschillende activiteiten.

Collegedoelstelling 5.1

Continue verbetering van de dienstverlening.

		Wat hebben we bereikt?
Activiteiten	Beoogde resultaten	Gerealiseerd
Deelname Benchmark Publiekszaken / Waar staat je gemeente en verbeterpunten implementeren in 2016.	Goede dienstverlening aan de burger handhaven (>7,5).	De benchmark Publiekszaken bestaat niet meer. Zover mogelijk gebruiken we Waarstaatjegemeente.nl. Qua baliebezoek en telefoonverkeer stabiliseert het, terwijl het bezoek op de website nog steeds toeneemt. Op andere punten is de dienstverlening verder verbeterd door: 1) Gebruik van Whatsapp 2) Bouwtekeningen worden digitaal toegezonden 3) De applicatie van Burgerzaken is vervangen en dat maakt meer digitale dienstverlening mogelijk.
Via steekproeven nagaan of ongeacht het kanaal hetzelfde antwoord wordt gegeven.		Het steekproefsgewijs controleren op hetzelfde antwoord is uitgesteld naar 2017 in verband met andere prioriteiten.
Meer en gericht communiceren over waar de klant met zijn (aan)vraag terecht kan.		Dit heeft continue onze aandacht en per proces wordt bekeken wat voor de organisatie en de klant het beste is.
Het ondernemersloket op de website verbeteren en waar mogelijk administratieve lasten verminderen.	Dienstverlening aan bedrijven verbeteren.	De mogelijkheden van de landelijke berichtenbox zijn in kaart gebracht. In 2017 wordt dit vertaald in een plan van aanpak en planning.
Verbeteren van de basisregistraties (gegevens correct en veilig) en deze in meer processen als standaard gebruiken.	Informatievoorziening meer geïntegreerd (eenmalige uitvraag, meervoudig gebruik)	De eerste audits zijn gehouden en daar komt Heerhugowaard positief uit. Dat is een belangrijke voorwaarde om gefaseerd andere applicaties aan te sluiten. Het een en ander is wel in kaart gebracht, maar nog niet tot uitvoering gebracht.
Binnen het sociaal domein inwoners inzage geven in eigen gegevens en het creëren van een integraal klantbeeld (binnen kaders van privacy).		Het primaire proces binnen het sociaal domein heeft alle aandacht gevraagd. Daardoor is deze ambitie verschoven naar 2017. Dan moet de basis op orde zijn en kan de inwoner inzage krijgen.
Alle downloadformulieren omgezet naar online-formulieren.	Meer digitale dienstverlening en gebruik stimuleren.	Er zijn nu zo'n 40 online formulieren. Daarmee zijn we over de helft. Het realiseren hiervan zal uitlopen in 2017.
Website (met name actuele productinfo) herinrichten met focus op digitale dienstverlening (mijnoverheid en statusinfo) en goed toegankelijk voor alle gebruikers en devices. Meer gebruik van social media.		Op onderdelen zijn verbeteringen doorgevoerd, zodat de website nog steeds voldoet aan de landelijke webrichtlijnen en goed toegankelijk is. Ook monitoren we beter wat er op social media gebeurt en reageren waar nodig.
Tweede meting van digitale vaardigheden medewerkers.		De tweede meting is uitgesteld naar 2017.
Eind 2016 een plan richting bewoners (digisterker)		Richting bewoners sluit de gemeente aan op het landelijke programma digitaal hulpplein.

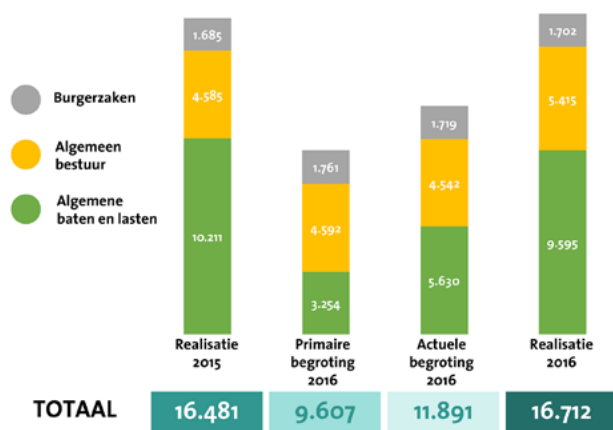
Collegedoelstelling 5.2

Samenwerking om bovenlokale belangen te behartigen of om strategische doelstellingen te realiseren.

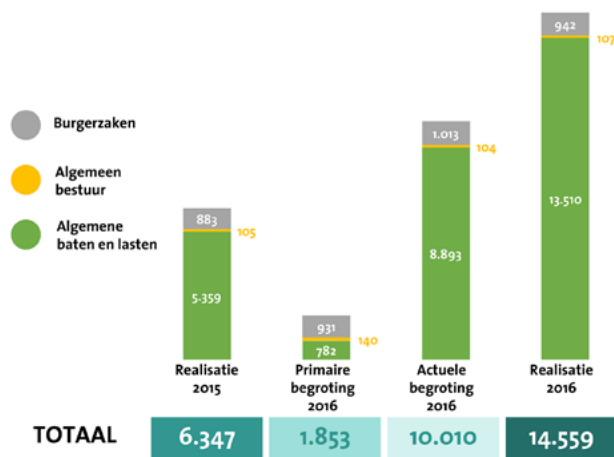
Wat hebben we bereikt?		
Activiteiten	Beoogde resultaten	Gerealiseerd
Oog hebben en houden voor samenwerkingen gericht op bovenlokale belangen of gericht op strategische doelstellingen.		<p>Heerhugowaard heeft het initiatief genomen om op het niveau van Noord-Holland Noord te komen tot samenwerking op IT gebied. Na voorbereidingen in samenwerking met het VNG (King) is een daadwerkelijke start gemaakt op 9 september in Enkhuizen met alle 17 gemeenten.</p> <p>Informatiebeveiliging, een platform voor informatieuitwisseling en verkenning van de gevolgen van omgevingswet op de werkprocessen en informatievoorziening zijn onder andere als concrete onderwerpen benoemd.</p> <p>Hoewel de dag zelf enthousiaste reacties opriep bij de aanwezigen, hebben pogingen om tot concrete stappen te komen tot op heden nog niet tot resultaten geleid. Een intensieve samenwerking op Informatiegebied binnen West Friesland en de ambtelijke fusie van de BUCH-gemeenten hebben hier een belangrijke rol in gespeeld.</p>

Wat heeft het gekost?

Lasten

Baten

Bedragen x € 1.000

Afwijking realisatie t.o.v. actuele begroting

Bedragen x € 1.000

Afwijking realisatie t.o.v. actuele begroting

Toelichting afwijkingen

Algemeen bestuur

Eind 2016 is een nieuwe actuariële berekening gemaakt van de pensioenvoorziening (APPA) voor de actieve en gewezen wethouders. Een grote aanpassing in de actuariële uitgangspunten is een fors lagere rekenrente (van 1,6% naar 0,8%). Dit heeft tot gevolg gehad dat de benodigde voorziening voor pensioenverplichtingen aanzienlijk hoger is geworden dan de stand eind 2015. Daarom hebben we een extra dotatie moeten doen aan deze voorziening.

Door een verschuiving in het moment van declareren van de controle van de jaarstukken 2016 door de accountant, zijn de accountantskosten hoger dan geraamd. Dit heeft als effect dat het aandeel van de kosten van de controle over 2016 in 2017 lager zal zijn.

Burgerdiensten

Het tekort op de baten wordt veroorzaakt door een onjuiste toepassing van het seizoenspatroon bij het opstellen van de begroting voor reisdocumenten.

Algemene baten en lasten

De organisatie heeft vanuit diverse invalshoeken bezuinigingstaakstellingen opgelegd gekregen voor de bedrijfsvoering. Zoals de oprichting van Halte Werk, de overgang van de brandweer naar de Veiligheidsregio, opdracht vanuit de raad etc. Tot en met 2016 is er structureel meer bezuinigd dan er aan taakstellingen is opgelegd waardoor in de jaarrekening 2016 een voordeel is ontstaan. Het structurele voordeel zal in de komende jaren worden ingezet om de taakstellingen voor 2017 en 2018 gedeeltelijk te dekken. Daarnaast ontvangt de gemeente een bijdrage van Halte Werk voor ondersteuning op het gebied van de bedrijfsvoering. Deze ondersteuning wordt samen met de gemeente Langedijk geleverd. Omdat Heerhugowaard t.o.v. Langedijk een groter aandeel in de ondersteuning heeft geleverd dan vooraf afgesproken is een voordeel voor de jaarrekening ontstaan.

Effectindicatoren

Digitale dienstverlening aan bedrijven scoort onder de benchmark

Bij de effectindicatoren dienstverlening zijn van een groot aantal de resultaten over 2016 nog niet bekend. Van die indicatoren waarvan wel oudere gegevens bekend, zijn scoort Heerhugowaard over het algemeen beter dan de benchmark.

Daarnaast wordt in 2017 georganiseerd dat ook voor die indicatoren waarvoor nu nog helemaal geen gegevens voor Heerhugowaard beschikbaar zijn, er wel zullen komen.

De enige indicator waar Heerhugowaard het ten opzichte van de benchmark (gemeenteklasse groote 50.000 – 100.000 inwoners) minder goed doet is de digitale dienstverlening aan bedrijven. Hieronder wordt verstaan de score die de gemeente behaalt op basis van digitale beschikbaarheid van producten voor ondernemers, uitgedrukt in percentages. Op regionaal gebied lopen acties (onder beheer van Ontwikkelingsbedrijf NHN) om het loket voor bedrijven te verbeteren.

Tabel Effectindicatoren

DOELSTELLING: Dienstverlening								
Effectindicator	Realisatiecijfers					Benchmark (Regio NH)	Bron	Definitie
	2012	2013	2014	2015	2016			
Tevredenheid burger gemeentelijke dienstverlening				6,9	1)	6,5	Waarstaatje-gemeente.nl	
Medewerker toonde zich verantwoordelijk om tot een oplossing te komen (% helemaal mee eens)					1)	0,66	Waarstaatje-gemeente (burgerpeiling)	
Percentage in één keer goed afgehandelde vragen					1)		Waarstaatje-gemeente.nl	
Oordeel wachttijd/afhandelingstijd was acceptabel	8,7			0,78	1)	0,72	Waarstaatje-gemeente (burgerpeiling)	
Tevredenheid bedrijven gemeentelijke dienstverlening					1)	6,5	Waarstaatje-gemeente.nl	
Tevredenheid burger digitale faciliteiten				6,9	1)	6,6	Waarstaatje-gemeente.nl	
Oordeel website en informatie op de website					1)		Waarstaatje-gemeente.nl	
% elektronische dienstverlening aan burgers					1)		Waarstaatje-gemeente.nl	
Digitale volwassenheid m.b.t. dienstverlening aan bedrijven				0,41	0,537	0,611	Waarstaatje-gemeente.nl	

DOELSTELLING: Communicatie en bestuur								
Effectindicator	Realisatiecijfers					Benchmark (Regio NH)	Bron	Definitie
	2012	2013	2014	2015	2016			
Tevredenheid burgers over de communicatie/ voorlichting van de gemeente				6,8	1)	6,6	Waarstaatje-gemeente.nl	
Tevredenheid van de burgers over de betrokkenheid bij formulering van beleid				6,1	1)	6	Waarstaatje-gemeente.nl	
Mate van vertrouwen in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd (% (heel) veel vertrouwen				0,34	1)	0,22	Waarstaatje-gemeente.nl	
Mate van vertrouwen in het college					1)		Waarstaatje-gemeente.nl	
Mate van vertrouwen in de gemeenteraad					1)		Waarstaatje-gemeente.nl	

1) Bij het opmaken van de jaarstukken 2016 zijn nog geen recentere cijfers bekend.

Verbonden partijen

12. Bank Nederlandse Gemeenten

13. Houdstermaatschappij GKNH (Gasbedrijf Kop Noord-Holland)

14. Ontwikkelingsbedrijf Noord Holland Noord NV

Paragrafen

Paragraaf A
Lokale heffingen

Paragraaf B
**Weerstandsvermogen en
risicomanagement**

Paragraaf C
**Onderhoud
kapitaalgoederen**

Paragraaf D
Financiering

Paragraaf E
Bedrijfsvoering

Paragraaf F
Verbonden partijen

Paragraaf G
Grondbeleid

Paragraaf A

Lokale heffingen

U leest hier meer over de lokale heffingen en de gehanteerde tarieven.

Belangrijkste punten:

- De geraamde inkomsten zijn nagenoeg gelijk aan de gemaakte inkomsten.
- 53% van de lokale inkomsten betreft de OZB.
- De woonlasten van de gemeente Heerhugowaard zijn lager dan het landelijk gemiddelde.
- De verzoeken om kwijtscheldingen zijn in 2016 fors toegenomen doordat procedure om een verzoek in te dienen sterk vereenvoudigd is. Echter het aantal

53% van de inkomsten zijn de OZB inkomsten.

Woonlasten onder landelijk gemiddelde

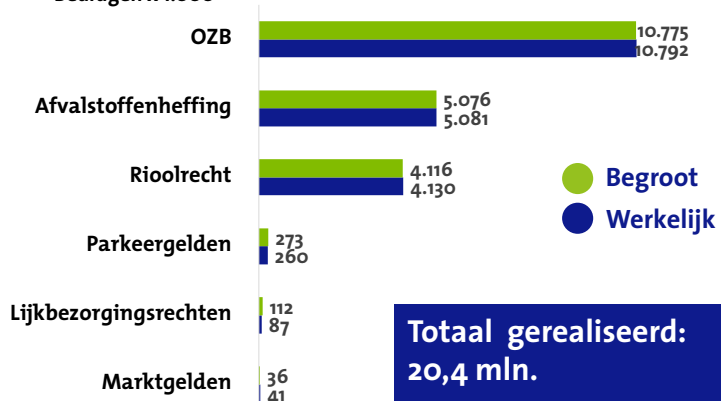
Uit een onderzoek van het Centrum voor Onderzoek van de Economie van Lagere Overheden (COELO) van 2016 blijkt wederom dat onze gemeente **onder het landelijke gemiddelde** ligt in de zogenaamde woonlastenindex. Heerhugowaard staat op **nummer 59** van alle Nederlandse gemeenten (nummer 1 is het goedkoopst). Er zijn **388 gemeenten** in Nederland (peildatum 1 januari 2017).

Tarieven 2016

Wat waar de gehanteerde tarieven en zijn deze gestegen of gedaald?

Gerealiseerde inkomsten 2016

Bedragen x 1.000

Naam heffing	Specificatie	Tarief 2015	Tarief 2016
OZB woningen	eigendom	0,12%	0,12%
OZB niet-woningen	gebruik	0,21%	0,24%
	eigendom	0,27%	0,27%
Rioolrecht	Aansluiting	€ 144,96	€ 155,58
	< 25m ²	€ 36,24	€ 38,90
	gebruik/1 m ³	€ 0,58	€ 0,62
	Afstromend oppervlak/m ²	€ 0,13	€ 0,15
Afvalstoffenheffing	Eénpersoons	€ 197,51	€ 205,43
	Tweepersoons	€ 215,83	€ 225,60
	Meerpersoons	€ 234,16	€ 245,77

De tarieven zijn allen gestegen behalve OZB woningen (eigendom).

Bezwaar en beroep 2016

Aantal bezwaar en beroep 2015-2016

De werkzaamheden met betrekking tot de gemeentelijke heffingen zijn belegd bij Cocensus. Het betreft de uitvoering van de wet WOZ (herwaardering), de aanslag oplegging, de afhandeling van bezwaar- en beroep-schriften, de (dwang)invordering en de afhandeling van verzoeken om kwijtschelding. alsmede de contacten met de Waarderingskamer, CBS, dataland en de gemeentelijke afnemers (belastingdienst en waterschap).

Cocensus heeft de Waarderingskamer gerapporteerd over de herwaardering die in het kader van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) zijn uitgevoerd naar de waarde peildatum 1 januari 2016. **Het oordeel over de uitvoering van de Wet WOZ door Cocensus wordt als voldoende betiteld.**

	2015	2016	
Bezwaar WOZ			
• Ingekomen	377	379	▲ 1%
• Afgedaan	351	362	▲ 3%
• Percentage gereed	93%	96%	
• Nog te doen (31 december)	26	17	
Bezwaar Heffingen			
• Ingekomen	204	191	▼ -6%
• Afgedaan	184	185	▲ 1%
• Percentage gereed	90%	97%	
• Nog te doen (31 december)	20	6	
Beroep			
• Ingekomen	5	13	▲ 160%
• Afgedaan	0	1	
• Percentage gereed	0%	0%	
• Nog te doen (31 december)	5	12	

Er zijn net als vorig jaar meer bezwaren WOZ dan bezwaren Heffingen.

Ontwikkelingen 2016

De werkzaamheden met betrekking tot de gemeentelijke heffingen zijn belegd bij Cocensus. Het betreft de uitvoering van de wet WOZ (herwaardering), de aanslag oplegging, de afhandeling van bezwaar- en beroep-schriften, de (dwang)invordering en de afhandeling van verzoeken om kwijtschelding. alsmede de contacten met de Waarderingskamer, CBS, dataland en de gemeentelijke afnemers (belastingdienst en waterschap).

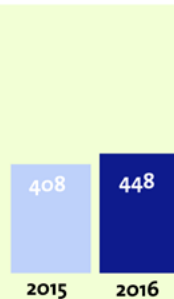
Cocensus heeft de Waarderingskamer gerapporteerd over de herwaardering die in het kader van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) zijn uitgevoerd naar de waarde peildatum 1 januari 2016. **Het oordeel over de uitvoering van de Wet WOZ door Cocensus wordt als voldoende betiteld.**

Kwijtschelding

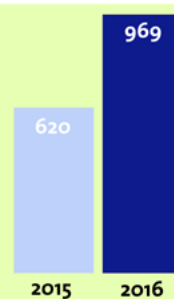
Met ingang van 2016 is de procedure om een verzoek om kwijtschelding in te dienen sterk vereenvoudigd. Bij het aanslagbiljet is een aanvraagformulier kwijtschelding gevoegd. Maar heeft dit er ook toe geleid dat het aantal ontvangen verzoeken om kwijtschelding is toe genomen ten opzichte van 2015?

Automatische kwijtscheldingen

10% stijging

Verzoek tot kwijtschelding

56% stijging

Verdeling verzoek tot kwijtschelding:

2016						
	37%	37%	19%	8%	0%	0%
	354	354	180	78	3	0
	Toegewezen	Afgewezen	Ingetrokken	In behandeling	Gedeeltelijk toegewezen	Buiten behandeling
2015	429	147	12	22	9	1
	69%	24%	2%	4%	1%	0%

In 2016 waren er 56% meer verzoeken tot kwijtschelding. Echter in 2016 zijn er uiteindelijk 75 minder toegewezen.

Deze paragraaf lokale heffingen heeft zijn weerslag in programma 2 'Stedelijk beheer en duurzaam samenleven' en de Algemene Dekkingsmiddelen.

Paragraaf B Weerstandsvermogen en risicomanagement

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de geactualiseerde risico-inventarisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico's is het weerstandsvermogen berekend.

TOTAAL ALLE RISICO'S
€ 70.275.000

De tien, in financiële zin, grootste risico's zijn opgenomen in een overzicht die volgt op de volgende bladzijde.

De raad heeft op 26 mei 2015 (RB2015-030) besloten een streefwaarde voor de ratio weerstandsvermogen te hanteren van 1,1 en een zekerheidspercentage van 80% te hanteren bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit. Ook is besloten om bij de bepaling van de beschikbare weerstandscapaciteit, naast de algemene reserve, ook de onbenutte belastingcapaciteit te betrekken.

Risicoprofiel

Hieronder worden de 10 risico's met de hoogste bijdrage aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit genoemd.

Risico		Financieel gevolg
Jeugdzorg:	50,00%	Maximaal € 7.000.000
<p>Het risico bestaat dat het beschikbare budget voor Jeugdzorg niet toereikend is voor de vraag naar jeugdzorg bij inwoners. De inschatting van de maximale omvang van een mogelijke overschrijding van de beschikbare budgetten voor de jaren 2017 en 2018 bedraagt in totaal voor deze 2 jaren circa € 7 mln. Hierbij is rekening gehouden met de opgebouwde reserve sociaal domein. Deze reserve is bedoeld om nadelige budgettaire consequenties op te vangen. De kans dat dit maximale budgettaire tekort zich ook daadwerkelijk voor gaat doen wordt op 50% ingeschat. De verwachting is dat na 2018 maatregelen zijn getroffen om de nadelige budgettaire gevolgen op te vangen. Deze maatregelen kunnen bestaan uit aanvullende inkomsten, verlaging van zorguitgaven dan wel votering van aanvullende budgetten.</p>		
De Draai (parameters en prijzen):	50,00%	Maximaal € 5.400.000
<p>In de uitgangspunten bij de 8e herziening van De Draai is als gevolg van recente ontwikkelingen de index op de kostprijzen voor de gehele periode tot 2030 op 2% gezet. Uitgaande van het scenario dat voor deze periode wordt uitgegaan van een kostenindex van 2,5%, is het financieel effect hiervan € 1,2 miljoen.</p> <p>In de uitgangspunten bij de 8e herziening van De Draai is de index op de grondopbrengsten voor het jaar 2017 op 1% gezet, vervolgens de periode 2018 tot 2022 (4 jaar) op 2% gezet en voor de daarop volgende periode van 2022 tot 2027 op 1% gezet. Vanaf 2027 conform de BBV voorschriften op 0%. Indien de opbrengsten index voor de gehele periode 2017 tot 2027 verlaagd wordt naar 1%, heeft dit een nadelig financieel gevolg voor het totale resultaat van De Draai van € 3,6 miljoen.</p> <p>Er bestaat het risico dat de grondprijzen in hoofdcategorie III mogelijk te hoog zijn. Dit type woningen is nog niet gebouwd waardoor concrete referentiemodellen ontbreken en waardoor er nog niet op bouwkostenniveau een zogenaamde residuele berekening van dit segment is gemaakt. Uitgegaan is van een scenario waarbij de prijzen voor deze specifieke woningen met 10% zijn verlaagd. Het financiële effect is € 1,7 miljoen.</p> <p>De Draai laat bij de geactualiseerde uitgangspunten (8e herziening) een positieve Netto Contante Waarde (NCW) zien van circa € 1,1 mln positief. Deze NCW vormt een buffer voor bovenstaande risico's (met een totale maximale financiële omvang van € 6,5 mln). Het resterende risico is opgenomen in het risicoprofiel/ het weerstandsvermogen.</p>		
Stadshart:	70,00%	Maximaal € 2.300.000
<p>Het ontbreken van voldoende programma voor de realisatie van de reservelocatie op korte termijn en vertraging in de realisatie van woningbouwlocaties hebben geleid tot een geactualiseerde grondexploitatie met een negatieve contante waarde van 5,8 miljoen. Er is een verliesvoorziening gevormd voor dit bedrag. In het risicoprofiel is het resterende risico opgenomen voor prijsrisico, vertraging in afzet ofwel programmawijziging. De maximale omvang van dit risico wordt geschat op € 2.300.000.</p>		
De Draai (afzetrisico):	70,00%	Maximaal € 2.100.000
<p>In de meest actuele herziening van De Draai (de 8^e) wordt uitgegaan van een afzet van woningen in de periode 2017 t/m 2030. Mocht de horizon 3 jaar opschuiven waardoor een deel van de woningen later wordt afgezet heeft dit een nadelig effect van €2,1 mln op de Netto Contante Waarde.</p>		
Garantstellingen:	50,00%	Maximaal € 1.000.000
<p>De gemeente heeft zich garant gesteld voor financiering van andere organisaties. Een voorbeeld is de garantstelling voor de financiering van de HVC. De exploitatie van de HVC staat onder druk. Dit verhoogt het risico dat aanspraak wordt gemaakt op de afgegeven garantie.</p>		
WMO:	50,00%	Maximaal € 1.000.000
<p>Het risico bestaat dat de beschikbare budgetten voor individuele voorzieningen, zorg in natura en persoonsgebonden budgetten niet toereikend zijn voor de vraag onder inwoners.</p>		

Zieke bomen:	50,00%	Maximaal € 1.000.000
---------------------	--------	-----------------------------

Tot op heden worden kosten die verband hebben met zieke bomen (kappen en nieuwe bomen planten en dergelijke) gedekt uit beschikbare budgetten. Doordat nu zoveel bomen ziek worden (nieuwe ziekten die zich nu ook in Heerhugowaard laten zien) is de kans groter geworden dat te maken kosten om bomen te kappen en vervangen niet meer gedekt kunnen worden uit de reguliere budgetten. De nieuwe risico-inschatting is gebaseerd op het huidige beleid en de huidige inzichten over (mogelijke) aantallen zieke bomen in de gemeente.

De Vaandel:	50,00%	Maximaal € 800.000
--------------------	--------	---------------------------

Het totale gebied de Vaandel is , afhankelijk van de staat van exploitatie, opgesplitst in diverse onderdelen. Het deel in exploitatie (BIE) en de delen niet in exploitatie (NIEGG). Deze niet in exploitatie genomen gronden dienen nu onder de materiële vaste activa (MVA). Daarnaast is ook nog grond verantwoord onder de MVA waar nog geen concreet plan voor is. Deze laatste gronden staan gewaardeerd voor de agrarische waarde. Onderstaand worden de te onderscheiden risico's weergegeven.

BIE:

De risico's worden voornamelijk bepaald door de afzet (de grootte en het tempo) en de hoogte van de verkoopprijzen. Echter door de looptijd naar 10 jaar te brengen is een goed beheersbare grondexploitatie ontstaan, waarvan de risico's zich beperken tot tegenvallende omzet en wijzigingen in de gehanteerde percentages. Dit prijsrisico wordt grofweg ingeschat op € 250.000. De BIE Vaandel laat bij de geactualiseerde uitgangspunten (7e herziening) een positieve Netto Contante Waarde (NCW) zien van € 884.000. Omdat het ingeschatte risico opgevangen kan worden binnen deze positieve NCW wordt dit risico niet meegenomen in het risicoprofiel/ het weerstandsvermogen.

NIEGG Noord (onder MVA verantwoord):

Indien het opstel terrein en de daarbij behorende voorzieningen en bebouwing niet ontwikkeld zullen worden dient er ca. 3 ha afgewaardeerd te worden naar agrarische waarde. De te hanteren waarde zal dan € 5 P/M2 zijn. Het risico van deze waarde mutatie is € 430.000 (verschil tussen boekwaarde en agrarische waarde).

NIEGG Zuid (onder MVA verantwoord):

In het meest negatieve geval dienen de gronden in zijn geheel gewaardeerd te worden op agrarische waarde. De te hanteren waarde zal dan € 5 P/M2 zijn. Het risico van deze waarde mutatie is € 370.000 (verschil tussen boekwaarde en agrarische waarde).

Gemeenschappelijke regelingen	80,00%	Maximaal € 500.000
--------------------------------------	--------	---------------------------

Begrotingsoverschrijdingen bij gemeenschappelijke regelingen worden doorbelast aan de gemeente Heerhugowaard. Naast het afzonderlijk in het risicoprofiel opgenomen risico voor de gemeenschappelijke regeling WNK bestaat dit risico ook bij andere gemeenschappelijke regelingen zoals de GGD, RHCA en de veiligheidsregio.

Sanering Vanadium:	10,00%	Maximaal € 4.000.000
---------------------------	--------	-----------------------------

Bij de herinrichting van de Rivierenwijk is duidelijk geworden dat het in het verleden gebruikte slakkenzand verontreinigd is met de stof Vanadium. Voor de kosten van sanering, bij vooral de Rivierenwijk, over de periode 2017 t/m 2020 wordt een reserve gevormd van € 2,5 miljoen. Pas vanaf 2025 staan werkzaamheden ingepland waarbij het risico bestaat dat sanering nodig is van verontreinigd slakkenzand. De omvang van dit risico wordt met de huidige kennis op maximaal € 4 miljoen ingeschat.

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 70.275.000 - zie tabel 1) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden.

De uitkomst van deze simulatie is dat, bij een zekerheid van 80% met een bedrag van 14.168.000,- euro de risico's kunnen worden afgedekt.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve en de onbenutte belastingcapaciteit. De algemene reserve in de balans ultimo 2016 (jaarrekening 2016) is € 19.600.000.

Bij de besluitvorming over de resultaatbestemming 2016, de nota reserves en voorzieningen 2017 worden mutaties in de algemene reserve voorgesteld. Na verwerking van deze mutaties bedraagt de beschikbare algemene reserve € 19.723.000.

De onbenutte belastingcapaciteit is € 438.000.

Dit resulteert in een beschikbare weerstandscapaciteit van € 20.161.000.

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de gewenste weerstandscapaciteit met de beschikbare weerstandscapaciteit.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen:

Ratio weerstands vermogen	=	Beschikbare weerstandscapaciteit	=	€ 20.161.000	1,42
		Benodigde weerstandscapaciteit	=	€ 14.168.000	

De raad heeft op 26 mei 2015 (RB2015-030) besloten een streefwaarde voor de ratio weerstandsvermogen te hanteren van 1,1.

Kengetallen

Op 15 mei 2015 is het besluit genomen tot aanpassing van het BBV. Hierbij wordt voorgeschreven dat vanaf de jaarrekening 2015 er in de paragraaf B. 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen moet worden opgenomen. Naast de kengetallen wordt een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie opgenomen. **De kengetallen en de beoordeling geven gezamenlijk op eenvoudige wijze inzicht aan raadsleden over de financiële positie van hun gemeente.**

Het gebruik en het vaststellen van de berekeningswijze van de kengetallen heeft geen functie als normeringinstrument in het kader van het financieel toezicht door de provincies. De voorgeschreven kengetallen worden al langere tijd gebruikt bij onder andere financiële stresstesten. Een gemeente kan bij de vaststelling van de eigen normen gebruik maken van de signaleringswaarden zoals die worden toegepast bij stresstesten. Omdat het voor gemeenten bijna niet mogelijk is om eigen normen

te formuleren heeft de 30 november 2015 een brief naar de gemeente gestuurd met een mogelijke categorische indeling voor deze normen. Deze categorische indeling is door de gemeente overgenomen om een oordeel te kunnen vormen over de in de jaarrekening gepresenteerde kengetallen.

Uitkomsten berekeningen kengetallen

In de onderstaande tabel staan de uitkomsten van de berekeningen van de verschillende kengetallen voor de gemeente.

Verslagjaar 2016 Kengetallen	Verloop van de kengetallen			Indeling kengetallen provincie		
	Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	67,02%	72,60%	54,86%	<90%	90-130%>	130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	66,28%	72,70%	54,17%	<90%	90-130%>	130%
Solvabiliteitsratio ³	6,39% ³	0,10% ⁴	3,46% ^{>}	50% ²	0-50% ^{<}	20%
Structurele exploitatieruimte ³	,30%	-0,15%	4,06% ^{>}	0%	0%	<0%
Grondexploitatie ⁴	2,74% ³	0,66% ³	3,98% ^{<}	20% ²	0-35% ^{>}	35%
Belastingcapaciteit	87,45%	89,21%	85,91%	<95%	95-105%>	105%

Netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast die de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.

De netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte lening zijn nagenoeg gelijk aan elkaar. Dit omdat de gemeente bijna geen geldleningen aan derden heeft verstrekt.

De schuld die bij de jaarrekening 2014 nog rond de 96% lag, is in twee jaar tijd gedaald met 41% en komt uit rond de 55% en kan worden ingedeeld in de door de provincie gehanteerde minst risicovolle categorie A.

Het huidige beleid is erop gericht om de schuldenlast die de gemeente heeft zo snel als mogelijk om laag te brengen. Een van de maatregelen die de gemeente hiervoor heeft genomen is om geen fixe leningen meer af te sluiten en alleen nog maar leningen met een jaarlijkse aflossingscomponent af te sluiten.

De solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

De solvabiliteitsratio van de gemeente is afgelopen jaar van 36% naar 43% gestegen. Volgens de indeling van de provincie blijft dit nog wel risicovol, categorie B. Dat de solvabiliteit relatief laag is komt doordat de gemeente sinds 2006 relatief veel vreemd vermogen heeft aangetrokken om de investeringen in grondexploitaties te kunnen financieren. Hierdoor is het balanstotaal gestegen.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen.

Voorbeelden van structurele baten zijn de algemene uitkering en eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld de personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Het onderscheid tussen structureel en incidenteel is ook in een notitie van de commissie BBV vastgelegd en moet conform het BBV ook in de begroting en jaarstukken worden onderbouwd. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

In artikel 19 onderdeel c van het BBV wordt een overzicht gevraagd van de geraamde incidentele baten en lasten per programma, waarbij per programma tenminste de belangrijkste posten afzonderlijk worden gespecificeerd en de overige posten als een totaalbedrag kunnen worden opgenomen. In artikel 19 onderdeel d wordt een overzicht gevraagd van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. In artikel 23 van het BBV staat dat deze gegevens ook moeten worden verstrekt voor de meerjarenraming. Deze gegevens worden ook verstrekt bij de jaarrekening (zie artikel 19 BBV).

Op basis van deze gegevens kan het saldo van de structurele baten en structurele lasten worden berekend. Daarbij wordt het saldo opgeteld van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reser-

ves gedeeld door de totale baten (zie artikel 17 onderdeel c van het BBV = exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage.

Het percentage voor de structurele exploitatie is in de jaarstukken 2016 uitgekomen op 3,9%, minst risicovolle categorie A, dit geeft aan dat op rekeningsbasis de begroting structureel op orde is.

Kengetal grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

In onderdeel b van artikel 38 wordt gevraagd om 'onderhande werk' te vermelden, hieronder vallen ook bouwgronden in exploitatie. Voor de berekening van dit kengetal worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken (ingevolge artikel 17 onderdeel van het BBV = exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage.

Hoewel de NIEGG volgens het BBV sinds 1 januari 2016 geen onderdeel meer is van de voorraden grond- en hulpstoffen, maar materiële vaste activa, wordt deze omwille van de vergelijkbaarheid nog wel in onderstaande berekening meegenomen. Dit ook omdat deze grondposities een ander karakter hebben dan de gronden waarop bijvoorbeeld onze gemeentelijke gebouwen staan. Doordat de gemeente in de afgelopen jaren heeft geïnvesteerd in de grondexploitaties en de verkopen als gevolg van de economische crisis heeft de gemeente aan hoge percentage voor het kengetal grondexploitatie. Vergeleken met vorig jaar is het percentage met een kleine 8% gedaald en is uitgekomen op 34,0% hetgeen als risicovol (categorie B) moet worden beschouwd. Dit is een verbetering ten opzichte van vorig jaar waar het kengetal grondexploitatie nog als zeer risicovol (categorie C) moest worden beschouwd. Eerder in deze paragraaf, de paragraaf G. 'Grondbeleid' en de herziene grondexploitaties wordt uitvoerig stilgestaan bij de risico's die de gemeente loopt op de grondexploitaties.

Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Coelo publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB en de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZwaarde in die gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijk

gemiddelde in jaar t-1 in en uit te drukken in een percentage.

De gemeente zit met zijn belastingcapaciteit beneden het door het Coelo berekende landelijke gemiddelde en kan geclassificeerd worden als minst risicovol (categorie A). Hierdoor heeft de gemeente de mogelijkheid, om in uiterste geval van nood, de gemeentelijke belastingen te kunnen verhogen. Dit zou op basis van de cijfers van de jaarrekening 2016 € 0,4 miljoen zijn.

Gemeente Heerhugowaard minst risicovol op basis van belastingcapaciteit

Heerhugowaard

oppervlakte

4.000 ha.

95%

Land

5%

Water

openbaar gebied

800 ha.

Paragraaf C Onderhoud Kapitaalgoederen

Deze paragraaf van de jaarstukken staat in het teken van de realisatie van het beleidskader betreffende het 'onderhoud van kapitaalgoederen' in 2016.

In de openbare ruimte vinden activiteiten plaats als wonen, werken en recreëren. Voor deze activiteiten zijn kapitaalgoederen nodig: **wegen, riolering, openbare verlichting, groen, gebouwen en civiele kunstwerken**. De kwaliteit van het onderhoud hiervan is mede bepalend

voor de manier waarop onze inwoners de openbare ruimte ervaren. **Het onderhoud vergt een substantieel deel van de begroting**. Een helder en volledig overzicht is van belang voor een goed inzicht in de financiële positie.

De kapitaalgoederen die worden behandeld zijn:

1. wegen
2. riolering
3. waterhuishouding
4. groenvoorziening
5. gebouwen (allen kapitaalgoederen conform artikel 12 BBV)
6. verkeer
7. straatmeubilair
8. openbare verlichting
9. straatreiniging
10. sneeuw- en gladheidbestrijding
11. bermen en bermsloten
12. speelvoorzieningen

Wat heeft het gekost?

Financieel overzicht van de kapitaalgoederen 2016

TOTAAL

Begroot
15.023

Werkelijk
14.709

2%

minder uitgegeven
dan begroot.

49% van het geld is uitgegeven aan riolering en openbaar groen

Beleidsverantwoording

Bij programma 2 'Stedelijk beheer en duurzaam samenleven' staan de toelichtingen op afwijkingen tussen begrote en werkelijke lasten in 2016. In deze paragraaf worden nog enkele bijzonderheden genoemd. Zaken die conform de kaders zijn uitgevoerd, worden hier niet genoemd.

Riolering

Binnen het Groot Onderhoud Wijken is drainage vervangen/aangelegd en is onderhoud aan het rioolstelsel uitgevoerd.

Openbaar Groen

In 2015 is er gestart met het vervangen van de zieke kastanjes in de wijken Zuidwijk en Huygenhoek. Ook in 2016 is weer een gedeelte van de kastanjes vervangen. Dit is een project dat doorloopt tot 2018.

Langs een gedeelte van de Rustenburgerweg is de boomstructuur vervangen.

Wegen/civiele kunstwerken

In 2016 is het programma groot onderhoud aan asfaltverharding en kunstwerken uitgevoerd

Gemeenschappelijk en welzijnsgebouwen

In 2016 zijn de panden aan het Rondeel en de Dreef verkocht. In afwachting van verkoop van de Genestetlaan aan derden wordt er geen planmatig onderhoud gepleegd aan het gebouw. Het beschikbare budget wordt ingezet voor noodzakelijke reparaties.

Vervanging van de dakbedekking van buurthuis de Link is uitgesteld naar 2017. De vervanging van de keuken van buurthuis de Ezel is uitgesteld wegens voortgezet gebruik (kookcursussen) door bewoners van het AZC. Het samenvoegen van het hertenkamp bij de kinderboerderij is stop gezet. Het beschikbare budget blijft staan voor groot onderhoud kinderboerderij, voor het hertenkamp is aanvullend krediet aangevraagd.

Wegens een niet te repareren defect aan de stoomapparatuur van Cool zijn deze eerder vervangen dan de geprognosticeerde (technische) levensduur.

Voor de renovatie van de Taxuslaan 32 ten behoeve van onderwijshuisvesting van AZC-kinderen en overloop locatie regulier onderwijs zijn de benodigde kredieten beschikbaar gesteld vanuit de reserve huisvesting AZC-leerlingen en reserve huisvesting primair onderwijs.

Verkeer

In de begroting 2016 is een bedrag van € 30.000 als bijdrage voor het project Fietsverbinding Middenweg opgenomen. Het project kon vanwege de langere voorbereidingsprocedure en de uitvoering van het project Zonnesteen niet in 2016 uitgevoerd worden. In 2017 wordt het project uitgevoerd, maar er is geen budget beschikbaar in 2017. Daarom is in de inleiding van deze jaarstukken verzocht het niet bestede budget van 2016 voor 2017 te reserveren.

Inzake de Verkeersregelininstallaties (VRI's) zijn initiatieven genomen om in samenwerking met de provincie Noord-Holland onder andere de doorstroming op de provinciale en gemeentelijke wegen in de regio Alkmaar te optimaliseren. Hiertoe worden onze VRI's gekoppeld aan de verkeerscentrale PNH.

Speelvoorzieningen

Binnen het Groot Onderhoud Wijken zijn speelvoorzieningen (in overleg met bewoners) vervangen.

Waterhuishouding

De gemeente ziet nauwlettend toe dat het beheer van het Park van Luna volgens het beheerplan verloopt. Er vindt een regulier overleg plaats met het Recreatieschap en het Hoogheemraadschap aangaande de uitvoering van de beheer- en beheersmaatregelen in relatie tot de beoogde (zwem)waterkwaliteit en ecologische kwaliteit.

Budgetten dagelijks en groot onderhoud

“Tekorten zijn langjarig afgedekt.”

In november 2010 is het verloop van de Reserve ‘Beheer en sociale structuur’ in relatie tot NBK (Nota Bovenwijkse Kosten) 1, 2, groot onderhoud wijken en onderhoud Stad van de Zon door de Raad vastgesteld (RB2010-120). Met dit besluit zijn de tekorten op de (toekomstige) beheer- en onderhoudslasten van de NBK 1 en NBK 2 projecten, groot onderhoud wijken en groot onderhoud Stad van de Zon langjarig afgedekt. Actualisatie van het verloop van deze reserve in relatie tot de (toekomstige) beheer- en onderhoudslasten vindt jaarlijks, als onderdeel van de nota reserves en voorzieningen, plaats.

Provinciale subsidies

In 2016 is provinciale subsidie verkregen voor:

BDU/Kleine Infrastructuur

- Duurzaam en veilig herinrichten Berckheidelaan en Rembrandtstraat.
- Duurzaam veilig herinrichten Van Veenweg.
- Versterken essentiële fietsschakel Middenweg tussen Smaragd en Diamant.

BDU/Gedragsbeïnvloeding

- Leer in het verkeer (gezamenlijk project met gemeente Langedijk)

Groot onderhoud 2016

- Molenwijk J (in uitvoering)
- Rivierenwijk F (in uitvoering)
- Groot onderhoud (asfalt) op diverse locaties

Doelstelling collegeprogramma 2014-2018

Aanleiding

In het collegeprogramma 2014 - 2018 ‘Samen leven’ dat in 2014 door het college is vastgesteld is de doelstelling opgenomen dat de wijze waarop het onderhoud en de renovatie ter hand wordt genomen tegen het licht wordt gehouden. Onderzocht is of door scherp te kijken met behoud van een behoorlijke kwaliteit goedkopere oplossingen mogelijk zijn.

Uitvoering

In 2015 en 2016 zijn alle voorzieningen tegen het licht gehouden. Hierbij is gekeken naar de meerjarenplanning van het onderhoud en of groot onderhoud op latere tijdstippen kunnen worden gedaan.

De inhoudelijke en financiële analyse van de voorzieningen is een tijdrovende actie geweest. Het op orde brengen en technisch koppelen van alle bestanden was een omvangrijke operatie.

Resultaat

We beschikken nu over actuele en (voor zover nu te overzien) complete bestanden van het gehele areaal openbare ruimte en gebouwen.

Tevens hebben we een compleet beeld van de kosten die de instandhouding hiervan - op een acceptabel kwaliteitsniveau - met zich meebrengt. Hierbij hebben we gerekend met bepaalde intervallen die vanuit technisch oogpunt nodig zijn om ons bezit op peil te houden. Kapitaalvernietiging door achterstallig onderhoud is hierdoor niet aan de orde.

Paragraaf D Financiering

Treasury is de beheersing, door sturing en bewaking, van financiële posities en de aan deze posities en stromen verbonden kosten en risico's.

Concreet betekent dit voor Heerhugowaard dat de financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden plaats vindt en de rente- en kredietrisico's afgedekt worden. De treasuryfunctie binnen Heerhugowaard dient hierbij uitsluitend de publieke taak en geschiedt binnen de financiële kaders van de Wet financiering decentrale overheden (fido) waarbij prudent beheer een basisvoorwaarde is.

Het treasurybeleid is in hoofdlijnen vastgelegd in het 'Treasurystatuut 2014' (RB2014-009 18 februari 2014).

Liquiditeitsprognose

Ten behoeve van de korte, middellange en lange termijn financieringsplanning wordt gewerkt met een liquiditeitsprognose. Die prognose geeft inzicht in de financiële inkomsten- en uitgavenstromen en bestaat uit de volgende onderdelen:

- een jaarprognose, waarbij op maandniveau de verwachte mutaties zijn opgenomen;
 - een meerjarenprognose over een periode van tien jaar; daarin wordt per jaar een beeld gegeven van de verwachte financiële ontwikkelingen.
- De liquiditeitsprognose is een vast onderwerp in de vergaderingen van de treasurycommissie.

In 2016 is de prognose periodiek geactualiseerd waardoor inzicht bestond in de ontwikkelingen van de financiële positie en in de toekomstige financieringsbehoefte.

Leningenportefeuille en rentelasten

In de tabel op de volgende bladzijde is een overzicht opgenomen van de samenstelling en omvang van de afgesloten vaste geldleningen per 31 december 2016.

De huidige leningenportefeuille past binnen de gestelde kaders van het Treasurystatuut 2014. Belangrijk hierbij zijn dat de wettelijke kaders zoals de renterisiconorm (zie tabel 6) niet wordt overschreden en dat nieuwe leningen worden afgestemd op de bestaande financiële positie, op de prognose van die positie en op de actuele rentestand.

Op 30 juni 2016 is een fixe geldlening van € 20 miljoen in een keer afgelost. Hiervoor is in geen nieuwe langlopende lening afgesloten maar zijn er diverse kortlopende kasgeldleningen afgesloten. Ultimo 2016 had de gemeente een kasgeldlening van € 22 miljoen open staan bij de Triodosbank tegen een negatief rentepercentage van 0,36%. Het niet meteen afsluiten van een nieuwe geldlening past binnen de gestelde kaders van het treasurystatuut en de wettelijke kaders van de wet Fido.

Leningenportefeuille o/g

Bedragen x € 1.000

	Jaar afsluiten	Looptijd (in jaren)	Rente %	Boek-waarde	Opname	Aflos-singen	Boek-waarde	Rentelast
				31-12-2015			31-12-2016	
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2005	25	4,07%	9.000		600	8.400	347
De Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2005	25	3,61%	9.000		600	8.400	317
De Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2006	25	3,68%	3.200		200	3.000	111
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2007	30	4,60%	10.750		500	10.250	483
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2008	20	5,10%	9.750		750	9.000	478
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2010	6	2,61%	20.000		20.000		259
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2011	6	3,54%	20.000			20.000	709
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2015	5	0,33%	20.000		4.000	16.000	59
Totaal				101.700		26.650	75.050	2.763

Uitzettingen en rentebaten

De tabel geeft inzicht in de samenstelling en grootte van aan derden verstrekte leningen ultimo 2016 en in de van hen ontvangen rente en aflossingen.

Leningportefeuille u/g

Bedragen x € 1.000

Geldnemer	Jaar uitgave	Looptijd	Rente %	1-1-2016	Nieuwe lening	Rente lasten	Aflossing	
							31-12-2016	31-12-2016
Startersleningen	2014-2015	3-30 jaar	onbekend	1.140	0	0	-41	1.099
Overige				87	8	0	0	95
Totaal				1.227	8	0	-41	1.194

Financieringsstructuur

In de tabel is de financieringsstructuur van de gemeente weergegeven over een periode van vier jaar.

<i>Bedragen x € 1.000</i>				
	31-dec 2013	31-dec 2014	31-dec 2015	31-dec 2016
Vaste financieringsmiddelen				
Eigen vermogen	76.488	74.099	81.583	97.670
Voorzieningen	17.477	18.555	21.044	16.655
Onderhandse Geldleningen	107.000	104.350	101.700	75.050
Totaal	a. 200.965	197.004	204.327	189.375
Boekwaarde investeringen				
Vaste activa	144.979	140.165	142.814	149.001
Grondexploitaties	64.709	71.677	66.428	57.260
Totaal	b. 209.688	211.842	209.242	206.261
Saldo vaste financieringsmiddelen (a-b)	a-b -8.723	-14.838	-4.915	-16.886
Schulden op korte termijn				
Kasgeldleningen	9.000	12.000	0	22.000

Bij mutatie reserves en voorzieningen en mutatie geldleningen zijn positieve bedragen een toename van de vaste financieringsmiddelen en negatieve bedragen een afname van de financieringsmiddelen.

Bij mutaties investeringen gemeentelijke exploitatie en mutaties grondexploitaties zijn positieve bedragen een afname in de boekwaarde investeringen en de negatieve bedragen en toename van de van de boekwaarde in investeringen.

Specificatie financieringspositie

Specificatie financieringspositie	<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Resultaat 2016	+ €	10.493
Dotaties aan reserves en voorzieningen	+ €	55.923
Onttrekkingen reserves en voorzieningen	-/- €	54.718
Mutatie reserves en voorzieningen	+ €	11.698
Mutatie geldleningen	-/- €	26.650
Mutatie geldleningen	-/- €	26.650
Investeringen	-/- €	13.150
Bijdrage derden	+ €	1.062
Afschrijvingen	+ €	6.471
Afwaarderingen + Desinvesteringen	+ €	507
Herrubricering NIEGG	+ €	1.077
Mutatie investeringen gemeentelijke exploitatie	-/- €	6.187
Rente	-/- €	1.629
Ontwikkelingskosten	-/- €	5.373
Grondverkoppen	+ €	11.992
Overige opbrengsten	+ €	425
Winst en verliesnemingen	-/- €	45
Mutatie verliesvoorzieningen	-/- €	5.323
Herrubricering	+ €	8.044
Totaal mutatie investeringen grondexploitaties	-/- €	8.091

Financiële risico's

Voor de beheersing van onze financiële risico's worden de instrumenten uit het treasurywettelijk kader en van de wet FIDO toegepast.

Renterisico

Met het renterisico wordt bedoeld het gevaar van ongewenste veranderingen van de (financiële) resultaten van de gemeente als gevolg van wijzigingen van het rentepercentage op geldleningen en gelduitzettingen.

Bij de beoordeling van dit risico wordt gebruik gemaakt van de kasgeldlimiet en van de wettelijk verplichte renterisiconorm. De kasgeldlimiet wordt op basis van de wet FIDO gehanteerd voor de beheersing van de renterisico's op korte termijn. Die limiet is een percentage (8,50%) van de totale omvang van de begroting, uitgedrukt in geld.

Het gemiddelde saldo van de netto vlottende schuld (= het saldo van alle schulden en middelen/vorderingen met een looptijd korter dan één jaar) moet onder deze limiet blijven. De verhouding van de netto vlottende schuld tot de kasgeldlimiet wordt per kwartaal berekend. In de tabel is het verloop van de kasgeldlimiet over 2015 weergegeven.

Verloop kasgeldlimiet 2015

Bedragen x € 1.000				
	kwartalen			
	1	2	3	4
1. Berekening kasgeldlimiet:				
Primaire begroting	152.052	152.052	152.052	152.052
Percentage van de begroting	8,50%	0	0	0
Kasgeldlimiet in een bedrag	12.924	12.924	12.924	12.924
2. Vlottende schuld:				
a. Opgenomen kasgeld/call-leningen	0	5.667	20.667	22.000
b. Schuld in rekening-courant banken	4.804	2.243	1.138	585
c. Schuld in rekening-courant stichtingen				
d. Overige kortlopende schulden	2.542	7.792	5.622	4.500
Totaal vlottende schuld	7.346	15.702	27.427	27.085
3. Vlottende middelen				
a. Uitgezette kasgeld/call-leningen				
b. Vorderingen in kas, bank giro	336	3.954	1.079	5.526
c. Vorderingen in rekening-courant stichtingen				
d. Overige kortlopende vorderingen	9.179	13.420	6.761	4.826
Totaal vlottende middelen	9.515	17.374	7.840	10.352
4. Totaal netto vlottende schuld (2-3)	-2.169	-1.672	19.587	16.733
Toegestane kasgeldlimiet (1)	12.924	12.924	12.924	12.924
Ruimte onder kasgeldlimiet	15.093	14.596	-6.663	-3.809

Uit de tabel (laatste regel) blijkt dat de kasgeldlimiet, zoals verwacht, de laatste twee kwartalen zijn overschreden.

De renterisiconorm heeft betrekking op het renterisico op lange(re) termijn. Het renterisico is de optelsom van de eventueel hogere rente die: gedurende een jaar moet worden betaald als gevolg van renteherzieningen op bestaande leningen; en/of betaald moet worden door herfinancieringen gedurende het jaar.

De wet FIDO geeft door middel van een renterisiconorm aan hoe hoog deze renteverhogingen gedurende een jaar mogen zijn. Die norm is een gefixeerd percentage (20%) van de totale omvang van de begroting op 1 januari; die norm mag niet worden overschreden.

In de tabel hieronder staat de renterisiconorm van Heerhugowaard en daaruit blijkt ook dat die in 2016 niet is overschreden.

Renterisiconorm

Bij mutatie reserves en voorzieningen en mutatie geldleningen zijn positieve bedragen een toename van de vaste financieringsmiddelen en negatieve bedragen een afname van de financieringsmiddelen.

Bij mutaties investeringen gemeentelijke exploitatie en mutaties grondexploitaties zijn positieve bedragen een afname in de boekwaarde investeringen en de negatieve bedragen en toename van de van de boekwaarde in investeringen.

Bedragen x € 1.000					
		31-Dec	31-Dec	31-Dec	31-Dec
Renteherziening	1.	0	0	0	0
Aflossingen	2.	2.650	2.650	22.650	26.650
Rente Risico (1 + 2)	3.	2.650	2.650	22.650	26.650
Renterisiconorm	4.	30.557	24.177	30.514	30.410
Ruimte onder renterisiconorm	5a.	27.907	21.527	7.864	3.760
Overschrijding renterisico-	5b.				
Berekening renterisiconorm					
Primaire begroting	4a.	152.784	120.886	152.572	152.052
Percentage regeling	4b.	20%	20%	20%	20%
Renterisiconom (4a x 4b)	4.	30.557	24.177	30.514	30.410

Kredietrisico

Het kredietrisico gaat over de kans op een waardedaling van een vordering als gevolg van het niet (tijdig) nakomen van de verplichtingen door de wederpartij.

Deze risico's staan in de tabel. Het gaat dan om aan derden verstrekte gelden (kredieten) en/of garanties voor de rente- en aflossingsverplichtingen van geldleningen.

Uit de tabel blijkt dat het grootste deel van de garantstellingen leningen aan sociale woningcorporaties betreft. Deze leningen zijn gewaarborgd door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Wanneer corporaties hun rente- en aflossingsverplichtingen niet nakomen, kan de geldgever op grond van de garantstelling deze bedragen in eerste instantie verhalen bij het WSW. Deze zal dan in eerste instantie aankloppen op de bij het WSW aangesloten woningcorporaties en vervolgens bij het waarborgfonds. Als dat borgfonds óók niet in staat is aan deze verplichtingen te voldoen, dan kan de gemeente (als achtervang) worden aangesproken tot het bedrag waarvoor de gemeente garant staat.

	Bedragen x € 1.000			
	31-Dec 2013	31-Dec 2014	31-Dec 2015	31-Dec 2016
Garanties				
Achternvangfunctie woningcorporaties	142.809	130.933	119.306	122.823
Diverse plaatselijke instanties	31.622	27.799	31.326	27.451
Totaal garanties	174.431	158.732	150.632	150.274

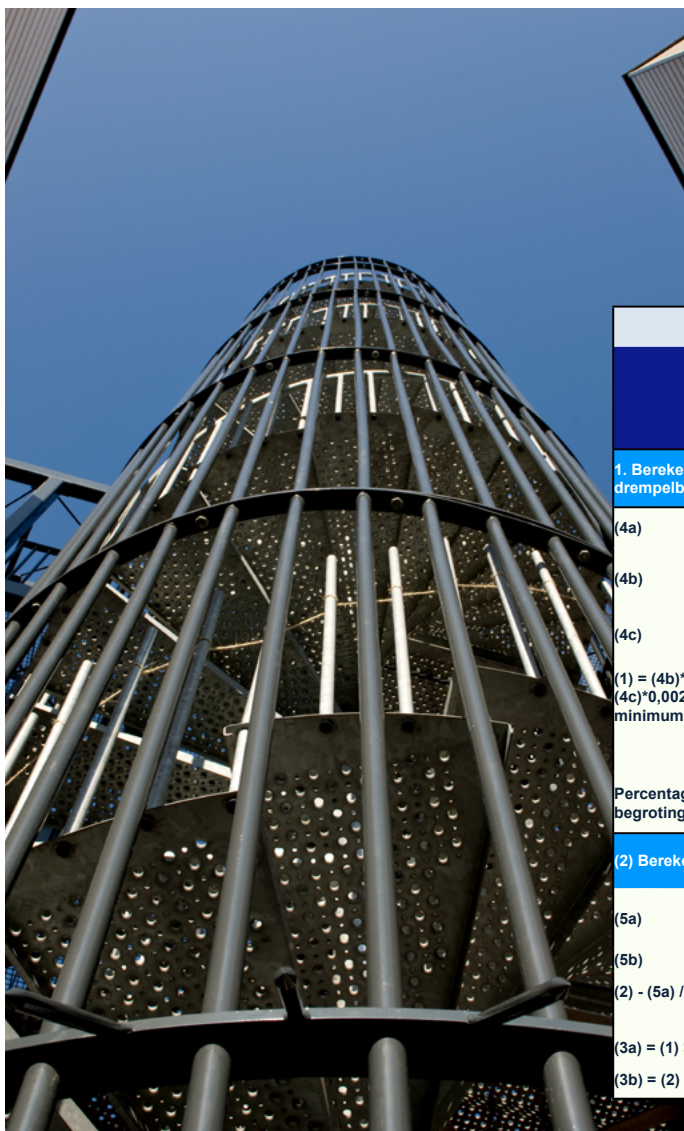
Naast de achternvangfunctie die de gemeente voor de leningen van de sociale woningcorporaties heeft de gemeente garanties voor leningen van diverse plaatselijke instanties afgegeven. Dit zijn vooral garanties aan sportverenigingen, culturele en zorginstellingen, gemeenschappelijke regelingen, garanties voor hypotheek van personeelsleden en de HVC.

Schatkistbankieren

Vanaf 1 december 2013 moet de gemeente Heerhugowaard de overtollige middelen boven een drempelbedrag van 0,75% van de begroting aanhouden bij de Nederlandse staat. Dit betekent dat gemiddelde saldo van de bankrekeningen op kwartaalbasis niet hoger dan deze drempel mag zijn. In de tabel staat een berekening van het gemiddelde saldi van de bankrekeningen per kwartaal en hoe deze zich verhouden tot de het drempelbedrag. Uit onderstaand overzicht blijkt dat de gemeente in 2016 onder de drempel van het verplicht afstorten van de overtollige middelen aan de Nederlandse staat is gebleven.

Tabel verloop schatkistbankieren 2016

		Bedragen x € 1.000			
		kwartalen			
		1	2	3	4
1. Berekening drempelbedrag					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	152.052			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	152.052			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	1.140			
Percentage van de begroting		8,5%	0	0	0
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	21	31.435	19.306	39.277
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	0	345	210	427
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.140	795	930	713
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag				

Paragraaf E Bedrijfsvoering

Personeel & organisatie

Juridisch

Informatie

Budgetcyclus en risico-management

Communicatie, participatie en actief burgerschap

Personeel en organisatie

Dit decennium staat de gemeente Heerhugowaard voor een forse omslag in de rol en de positie van de overheid. De gemeente is steeds meer één van de spelers op een veld met velen. Een veld ook waarop veel gebeurt, waar anticiperen en snel reageren steeds belangrijker wordt; de beweeglijke overheid. Daarbij veranderen we van een regelende en verzorgende overheid naar een meer faciliterende overheid.

We vragen zelfredzaamheid van burgers, bedrijven, instellingen en verenigingen. Dat komt bij de al langer lopende trends van opschaling, individualisering en digitalisering.

Ontwikkelingen

Wijziging organisatiestructuur

Het college heeft besloten tot wijziging van de organisatiestructuur van sectorenmodel naar duizendpootmodel per 1 maart 2016. Uitgangspunten hierbij waren: een goede en betrouwbare ondersteuning van het bestuur, duidelijke aanspreekpunten voor het bestuur en zorg voor een integraal beleid, voorsorteren op samenwerking met derden, standaardisering, procesindeling, zo groot mogelijke regelcapaciteit en korte lijnen die aansluiten bij de bestaande cultuur in de gemeente Heerhugowaard.

Onderzoek naar beheersing van de organisatie

In 2015 en 2016 heeft zich een aantal casussen voorgedaan waarbij de vraag werd gesteld of de control-functie voldoende geborgd is. Het college heeft daarom een externe partij opdracht gegeven een onderzoek te doen waarin casussen afgezet zijn tegen de organisatievisie van de gemeente Heerhugowaard en de wijze waarop wij de sturing en beheersing in willen richten. Oogmerk van dit onderzoek is om scherp te krijgen of de organisatie op het goede pad is om voldoende in control te zijn en blijven. Het gaat hierbij om het mogelijke bewustwordings- en leereffect voor iedereen.

Onderzoek ontwikkelkracht

Het college heeft ook opdracht gegeven onderzoek te doen naar hoe wij duurzaam kunnen meebewegen met de maatschappelijke ontwikkelingen opdat wij goed weten wat er buiten gebeurt en daar adequaat op kunnen blijven reageren. De gemiddelde leeftijd en de gemiddelde verblijfsduur in de organisatie neemt toe. Medewerkers worden ouder en blijven langer. De instroom en de uitstroom (anders dan door pensioen) is beperkt. De doorstroom als gevolg van ons matchpoint is wel hoog. Ook voor de beantwoording van deze vraag heeft het college gekozen voor een frisse blik van buiten door BMC. Dit adviesbureau kende soortgelijke verschijnselen en heeft recente ervaring met een aanpak. BMC heeft -voor haar eigen bedrijfsvoering- een ontwikkelcentrum ingericht, die leiding en medewerkers helpt de bijl te scherpen. BMC is een andere organisatie dan de gemeente Heerhugowaard en ook anders georganiseerd, maar in de problematiek en in de filosofie van aanpak zitten overeenkomsten waar de Heerhugowaard van kan leren.

Akkoord DuurSaam op weg en Individueel Keuze Budget

Per 5 juli 2016 is er een akkoord bereikt over verlot in een akkoord DuurSaam op Weg. Hierin zijn afspraken gemaakt over de afbouw van ADV dagen en de invulling van een Individueel Keuze Budget. Dit past bij een modern personeelsbeleid.

Trainees

Per 1 mei 2016 zijn 4 trainees begonnen bij de gemeente. Doel hiervan was ons te versterken op het gebied van vitaliteit van de organisatie. De trainees worden ingezet op belangrijke dossiers en bieden de gewenste frisheid. Zij beïnvloeden de collega's positief met een eigen blik en inzichten. Daarnaast is in 2016 een start gemaakt met generatiemanagement waarbij gestuurd wordt op de communicatie tussen generaties. De trainees zijn de motor hiervan.

Formatie

Belangrijkste punten:

- De formatie van de gemeente ligt bijna 1,5 fte onder de gemiddelde formatie van een gemeente van dezelfde grootteklasse.
- Inhuur gebeurt alleen bij kritische gevallen en/ of als het vanuit bedrijfseconomische perspectieven aantrekkelijker is om iemand tijdelijk in te huren dan permanent aan te stellen.
- Het verzuim is licht gestegen, maar de meldingsfrequentie is omlaag gegaan in 2016.

Formatie

Aantal fte's

Realisatie 2013	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Begroting 2016	Realisatie 2016
381	370	320	327	313

5,85 fte per 100 inwoners gemeente Heerhugowaard

7,3 fte per 100 inwoners van gemeenten in dezelfde grootteklasse (2016)

Loonkosten

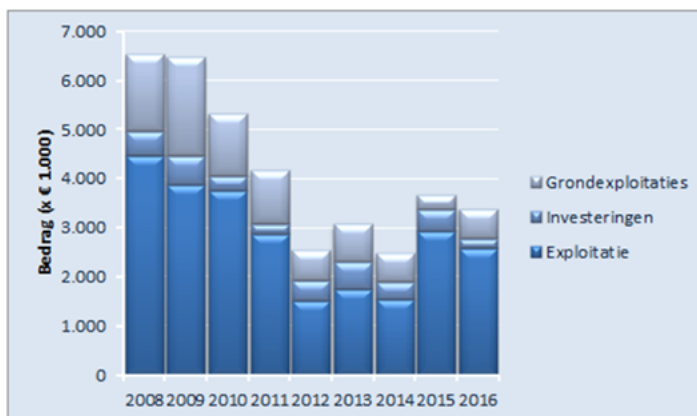
Realisatie 2013	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Begroting 2016	Realisatie 2016
23.584	21.808	19.058	20.733	19.364

Bedragen x € 1.000

Inhuur

Er vindt alleen dan inhuur plaats in kritische gevallen en/ of als het vanuit bedrijfseconomische perspectieven aantrekkelijker is om iemand tijdelijk in te huren dan permanent aan te stellen.

	Realisatie 2013	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Begroting 2016	Realisatie 2016
Inhuur	3.074	2.479	3.680	515*	3.374

Ontwikkeling inhuur en advieskosten over de periode 2010-2016.

Ziekteverzuim

De prestatienorm voor het ziekteverzuim is voor 2016 vastgesteld op gemiddeld 3,5%, de meldingsfrequentie, het totaal aantal ziekmeldingen in een kalenderjaar gedeeld door het gemiddeld aantal personeelsleden op 1,00.

	2014		2015		2016	
	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
Verzuim	3,34%	3,50%	3,34%	3,50%	3,70%	3,70%
Meldingsfrequentie	0,93	1	0,93	1,00	0,62	0,62

Integriteit

Basis voor ons handelen is het brondocument 'Elementen integriteit voor bestuur en ambtelijke organisatie van de gemeente Heerhugowaard'.

Vanaf 2015 vindt de uitrol van integriteitsbevordering voor het bestuur vooral vanuit de raad plaats. Daarmee is in 2016 voortgegaan. In 2016 is de aandacht uitgaan naar de handhaving van integriteitsnormen en een bijeenkomst georganiseerd m.b.t. introductie van een 'gentlemen's agreement' over hoe om te gaan met mogelijke schendingen. Het "gentlemen's agreement" is in 2016 niet vastgesteld.

Juridisch

Juridische kwaliteitszorg heeft tot doel om op het juridische taakveld tot verbetering van de bedrijfsvoering te komen. De leidende vraag is dan:

‘Hoe organiseer je kwaliteit?’

De manier waarop dat gebeurt, lijkt in sterke mate op de taakvelden risicomangement en ‘financial control’. Met deze taakvelden wordt dan ook nauw samengewerkt ter bevordering van de integraliteit van de bedrijfsvoering.

Heerhugowaard is, als het gaat over juridische kwaliteitszorg, van de ontwikkelfase in de beheerfase beland. De activiteiten zijn er dan ook op gericht om de juridische kwaliteit te behouden en uit te breiden tot de regionale werkverbanden.

Informatie

ICT samenwerking met gemeente Langedijk
Onderzoek naar ICT samenwerking met de gemeente Langedijk is in 2016 voortgezet. Er is opdracht gegeven aan M&I partners om een strategische keuze voor te bereiden. Samenwerking met andere op ICT samenwerkende clusters van gemeenten (Noord Holland Noord) is ook onderzocht. Dat heeft (nog) niet tot concrete resultaten geleid.

Commitment aan GEMMA en open source software
 Bovenal blijft het uitgangspunt gelden dat Heerhugowaard zich committeert en actief bijdraagt aan de landelijk ontwikkelde standaards en voorzieningen (GEMMA) en, als het kan, gebruik maakt van open source software.

‘Harde ICT’ op afstand

De ‘harde ICT’ zal steeds meer op afstand komen te staan, de informatievoorzieningsspecialisten ontwikkelen zich tot een gesprekspartner die integraal meedenkt over de kansen van informatietechnologie bij de uitvoering en inrichting van de primaire dienstverlenings- en bedrijfsprocessen.

ICT en sociaal domein

Met de verantwoordelijkheden die gemeenten hebben gekregen op het sociaal domein zijn ook de eisen die we stellen aan de omgang met privacy en informatieveiligheid toegenomen. Op dit vlak is geïnvesteerd in cultuur en structuur maatregelen. Een informatiebeveiligingsplan is vastgesteld. Met de implementatie van voor de hand liggende maatregelen, zoals het afsluiten van bewerkersovereenkomsten is gestart.

Budgetcyclus en risicomangement

We willen dat aan de hand van de diverse documenten in onze budgetcyclus (planning- en controlcyclus) de gebruikers (raad, bestuur en management) het met elkaar hebben over de ‘echte’ onderwerpen om onze doelen te bereiken.

Waar kan het misgaan? Waar moeten we extra alert zijn? We doen dit steeds vanuit het perspectief van risicomangement.

2016 start verbeteren planning en control cyclus

Al een aantal keer hebben we geconstateerd dat op onderdelen van de planning en control cyclus de tijd en inspanning die daarmee is gemeoid niet opweegt tegen de bijdrage tot sturing en beheersing. In 2016 zijn we tot de conclusie gekomen dat we tegen beperkingen aanlopen bij het opzetten van de documenten uit de planning en controlcyclus. Tot nu is het gelukt om de documenten op tijd gereed te hebben, maar het systeem kraakt en piept. Wij zijn gestart met het onderzoeken van de mogelijkheden hoe we in dit proces minder kwetsbaar worden.

Effectindicatoren

Het begin 2015 gestarte traject om te komen tot nieuwe effectindicatoren waardoor raad en college beter met elkaar in gesprek kunnen gaan over de effectiviteit van het gevoerde beleid en de staat van de Stad heeft geresulteerd in een besluit hierover door uw raad. In voorliggende jaarstukken zijn deze voor de eerste keer opgenomen.

Onderhoudsvoorzieningen

De analyse van de onderhoudsvoorzieningen is in de eerste helft van 2016 afgerond en overeenkomstig uw besluit in de jaarstukken verwerkt. Wij hebben stappen gezet om de onderhoudsvoorzieningen ook naar de toekomst toe actueel te houden.

Sociaal domein

Het beheersen van de stromen die samenhangen met het sociaal domein heeft in 2016 veel tijd en inzet gevraagd en ook in 2017 zullen stappen moeten worden gezet om dit proces te verbeteren.

Oogmerk hierbij is de informatiepositie te versterken.

Hiermee ontstaat een sterkere basis om beter te kunnen sturen en beheersen op de nieuwe taken in het sociaal domein en ook de mogelijke samenhang te zoeken binnen het sociaal domein (verbanden tussen participatie, WMO, Jeugd, onderwijs).

Overig

Er is veel tijd gaan zitten in de vertaling van de gevolgen van de notities die de commissie BBV dit jaar heeft uitgebracht en impact heeft op onze gemeentelijke planning en control documenten, naast de invoering van de wet vennootschapsbelasting voor overheidsondernemingen.

In paragraaf B Weerstandvermogen en risicomangement van deze jaarstukken staat de actuele stand van zaken rond het risicomangement.

Onderzoeken ex artikel 213 a van de Gemeentewet

Het is inmiddels een bestendige gedragslijn dat we artikel 213 a onderzoeken aanhaken bij trajecten die om andere redenen, bijvoorbeeld bestuurlijke prioriteit of kwaliteitsverbetering, toch al voorgenomen zijn.

Communicatie, participatie en actief burgerschap

Met de visie 'Stad van Kansen/Organisatie van Kansen' vertrekpunt heeft de gemeenteraad in 2011 de volgende **communicatiedoelstelling** vastgesteld:

'Communicatie zorgt ervoor dat beleid beter aansluit bij wat de omgeving nodig heeft en waar degenen die het aangaat gemakkelijk kennis van kan nemen. Kortom communicatie zorgt voor een omgevingsgerichte organisatie.'

Hieruit volgen de volgende drie pijlers:

1. Omgevingsgericht: ken je in- en externe omgeving
2. Participatie: betrek je in- en externe omgeving en zet daar waar mogelijk 'Web 2.0' in.
3. Communicatie in hart van beleid: communicatie is in het hele beleidstraject ingebed.

Met name het kennen en betrekken van je omgeving staat voorop. **In 2016 zagen we het focuspunt van participatie steeds meer van de overheid naar de burger kantelen: het initiatief ligt steeds vaker bij de burger.**

De gemeente speelt daarbij nog slechts een activerende en faciliterende rol. De taal van de ontvanger spreken en het passende medium gebruiken is des te belangrijker: snelle, krachtige kernboodschappen, extra aandacht voor beeld (visuals, foto's, films en vloggen) om een verhaal goed te framen, weggezet op gedifferentieerde kanalen die cross mediaal worden ingezet.

Participatie / Actief Burgerschap

Het college wenst in haar **collegeprogramma 2014-2018** een fundamentele andere omgang door de gemeente met de burger. **Actief burgerschap is het uitgangspunt op alle beleidsterreinen.** Dit betekent in sommige gevallen dat er anders gewerkt moet worden. In 2016 is, naar aanleiding van de structuurwijzigingen in de organisatie, gewerkt aan een ontwikkelingsplan voor alle medewerkers. Omgevingsgerichtheid is hierbij een belangrijk thema. Bovendien is het programma Actief Burgerschap van start gegaan. Het doel van dit programma is om verbinding te maken binnen de organisatie, maar ook vooral om verbinding te maken met de samenleving. Onderdeel hiervan zijn het Vernieuwingsnetwerk, een onderzoek naar Crowdfunding en de evaluatie van het Leefbaarheidsfonds.

Paragraaf F Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn publiek of privaatrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft.

Inleiding

In deze paragraaf wordt ingegaan op verbonden partijen. **Dit zijn publiek of privaatrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft.**

Met **bestuurlijk belang** wordt bedoeld het hebben van een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht.

Een gemeente heeft een **financieel belang** wanneer deze middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij verbonden partijen kunnen worden verhaald op de gemeente.

Partijen waarbij de gemeente alleen een financieel risico loopt zijn opgenomen in de paragraaf B: 'Weerstandvermogen'. Partijen waarmee een bestuurlijk belang is gediend en waaraan geen juridisch afdwingbare financiële verplichtingen kleven maken onderdeel uit van een programma.

In deze paragraaf passeren achtereenvolgens die partijen, die volgens voorgaande definitie met de gemeente verbonden zijn. In overeenstemming met de voorschriften uit het BBV wordt voor elke verbonden partij ingegaan op:

- De visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting.
- De beleidsrealisatie omtrent verbonden partijen.

Besluitvorming omtrent verbonden partijen.

28 januari 2014 - RB2013-236

Raadsbesluit over de vertegenwoordiging van de gemeente in de gemeenschappelijke regelingen, verenigingen en stichtingen.

15 december 2015 - RB2015150

Wijzigingsbesluit Raad over de vertegenwoordiging in verband met portefeuillewisselingen in het college.

23 februari 2016

Kadernota verbonden partijen vastgesteld door de Raad. Hierin zijn de spelregels die gelden voor de verschillende fasen (oprichting, beheersing evaluatie en beëindiging) van een verbonden partij uitgewerkt.

Ontwikkelingen

Regie en sturing

In 2016 is tevens een start gemaakt met het organiseren van bijeenkomsten voor ambtelijk accounthouders van de verbonden partijen van Heerhugowaard en Langedijk. Het streven is gericht op het vergroten van kennis en vaardigheden op het gebied van juridische- en financiële aangelegenheden, het bevorderen van rolhelderheid van alle actoren en het vergroten van politieke sensitiviteit. Doel is het maximaal gebruik te maken van de mogelijkheden tot regie en sturing op de verbonden partijen.

Bijeenkomst Provincie Noord Holland

De Provincie Noord Holland heeft op 30 november 2016 een bijeenkomst voor raadsleden, griffiers, leden van colleges van B&W en besturen en management van gemeenschappelijke regelingen georganiseerd over samenwerkingsverbanden en democratische legitimiteit in Noord-Holland Noord. Belangrijk onderwerp van gesprek was de publicatie van het rapport van de raad voor het openbaar bestuur 'Wisselwerking'. Daarnaast is in een drietal workshops op aspecten van bovengemeentelijke samenwerking ingegaan.

Risicoanalyse verbonden partijen

Waarom een risicoanalyse?

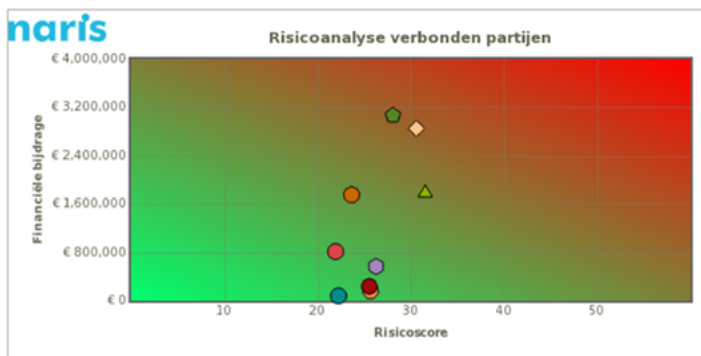
Met het op afstand zetten van één of meerdere taken van de gemeente Heerhugowaard in verbonden partijen, moet de gemeente het toezicht op verbonden partijen inrichten. Daarbij stellen we bij de ene verbonden partij meer risico's vast dan bij andere partijen, waardoor het benodigde toezicht per verbonden partij kan verschillen.

Uitvoering risicoanalyse

In 2015 en 2016 is op regionaal niveau tijd gestoken in het opzetten en uitvoeren van een risico-inventarisatie van de verbonden partijen binnen de regio Alkmaar. Op deze manier wordt het eenvoudiger om een beeld te vormen welke partijen meer of minder aandacht behoeven en wordt het gevoel van grip hebben op hopelijk verbeterd.

De risico-inventarisatie is uitgevoerd aan de hand van een vragenlijst waarin **de risico's zijn beoordeeld op deelgebieden omgeving, politiek bestuurlijk belang, governance, financieel belang, organisatie, control en kwaliteit en flexibiliteit.**

Onderstaande grafiek biedt inzicht in de samenstelling van de gemeenschappelijke regelingen die gerelateerd zijn aan de gemeente Heerhugowaard. In de grafiek wordt de financiële bijdrage van Heerhugowaard aan een gemeenschappelijke regeling afgezet tegen de uitkomsten van een risicoanalyse.

Naam verbonden partij	Financiële bijdrage	Risiconorm ^{1.}
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD)	€ 1.784.035	31.57
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN)	€ 2.851.194	30.62
Halte Werk	€ 3.068.190	28,10
Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD NHN)	€ 564.595	26.29
Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)	€ 156.378	25.71
Werkvoorzieningsschap Noord-Kennemerland (WNK)	€ 236.022	25.57
Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar e.o. (VVI) ^{2.}	€ 1.752.943	23.67
Recreatieschap Geestmerambacht	€ 79.145	22.26
Cocensus	€ 812.600	21.95

- ^{1.} Hoogste risicoscore is 50, laagste risicoscore is 10
- ^{2.} Betreft voornamelijk de verwerkingskosten van afval wat doorbelast wordt in de afvalstoffenheffing. Het feitelijk financieel risico is enerzijds het aandelenkapitaal via VVI in HVC ad € 3.744 en de garantstelling voor de door de HVC afgesloten leningen.

De GGD en de Veiligheidsregio hebben het hoogste risicoprofiel

Uit deze risicoanalyse blijkt dat de GGD en de Veiligheidsregio het hoogste risicoprofiel hebben. De belangrijkste redenen van de uitkomst van risicoscore zijn het naar verhouding grote maatschappelijke en politieke risico dat met deze organisaties verbonden is door de aard van de regeling en het aantal taken dat deze regelingen naast hun kerntaken voor deelnemers en eventueel de markt uitvoeren.

Overzicht verbonden partijen

1 t/m 11 Gemeenschappelijke regeling

Nr. Naam	Vestigings- plaats	Openbaar belang (doel)	Financieel belang		Peildatum 1-1-2016		Peildatum 31-12-2016		Resultaat 2016
			Eénmalige bijdrage	Jaarlijkse bijdrage	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	
1. Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	Alkmaar	Het gezamenlijk behartigen van belangen, die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied.	19 (frictie-kosten)	2.831	4.078	60.747	6.568	52.672	2.725
2. GGD Hollands Noorden	Alkmaar	Het gezamenlijk behartigen van belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de gezondheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied.		1.700	536	7.766	57	10.099	-451
3. Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	Alkmaar	Het laten uitvoeren van de wettelijk verplichte taak tot beheer van het gemeentearchief.		158	208	402	114	505	-10
4. Verbrandings-installatie Alkmaar e.o. (VVI)	Alkmaar	Het behartigen van het belang van de verwerking van de door de deelnemende gemeenten ingevolge de Afvalstoffenwet verkregen afvalstoffen.		1.727	24	2.197	24	2.072	0
5. Werkvoorzienings-schap Noord-Kennemerland (WNK)	Alkmaar	Het uitvoeren van de vernieuwde Wet Sociale Werkvoorziening vanaf 2008.	127 (transitie-budget)	108	617	5.177	13	4.592	-142
6. Recreatieschap Geestmerambacht	Noord Scharwoude	Als gemeenschappelijk openbaar lichaam invulling te geven aan: - bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie - het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu - het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het hiervoor geformuleerde. Het gebied is aangegeven in de regeling.		79	6.164	3.051	5.805	2.513	0
7. Heerhugowaard en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier		Het saneren van ongezuiverde lozingen van huishoudelijk afvalwater in het buitengebied.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
8. Kaderregeling HAL-samenwerking		Het geven van uitvoering aan de VINEX-taakstelling 1995 - 2004	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
9. Regionale uitvoeringsdienst Noord Holland Noord (RUD)	Hoorn	De regeling is ter ondersteuning van de deelnemers bij de uitvoering van hun taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De taken zijn op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, en op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.		565	626	2.921	1)	1)	1)
10. Cocensus	Alkmaar	Samenwerking (uitvoeringswerkzaamheden) op het gebied van belastingen. Het betreft de uitvoering van de wet WOZ (herwaardering), de aanslagoplegging, de afhandeling van bezwaar- en beroepschriften, de (dwang)invordering en de afhandeling van verzoeken om kwijtschelding. Contacten zijn er met de Waarderingskamer, CBS, dataland en de gemeentelijke afnemers (belastingdienst en waterschap).		813	518	7.173	214	6.589	49
11. Bedrijfsvoeringsorganisatie Halte Werk	Alkmaar	Het uitvoeren van de Participatiewet en daaraan verwante regelingen.		3.016	0	13.968	0	10.208	1.268

12 t/m 15 Vennootschappen met gemeentelijke deelname

				Financieel belang		Peildatum 1-1-2016		Peildatum 31-12-2016		
Nr.	Naam	Vestigings-plaats	Openbaar belang (doel)	Eénmalige bijdrage	Jaarlijkse bijdrage	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat 2016
12.	Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	Den Haag	Uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van de overheden.	n.v.t.	n.v.t.	4.163.000	145.348.000	4.486.000	149.514.000	369.000
13.	NV Houdstermaatschappij GKNH (Gasbedrijf Kop Noord-Holland)	Amsterdam	Het beheren van de aandelen van de deelnemende gemeenten in de belegging NV NUON.	n.v.t.	n.v.t.	29.879	2.468	1)	1)	1)
14.	Ontwikkelingsbedrijf Noord Holland Noord NV	Alkmaar	Het versterken van de strategische organisatie van en onderlinge afstemming tussen ondernemers, onderwijsinstellingen, kennisinstellingen en lokale en provinciale overheden in de regio Noord-Holland Noord. Dit om een positief vestigings- en ondernemersklimaat in Noord-Holland Noord te ontwikkelen. Het bevorderen van samenhang in Noord-Holland Noord zodat de regio effectief kan handelen bij samenwerkingsmogelijkheden met andere regio's in Nederland of daarbuiten.		102	835	2.487	1)	1)	1)
15.	Heerhugowaard Sport NV	Heerhugowaard	Het exploiteren en beheren van gemeentelijke sportaccommodaties en het verrichten en faciliteren van activiteiten op het gebied van sport en bewegen.		1.472	45	0	45	1.422	0

16 t/m 17 Deelname in stichtingen en verenigingen

				Financieel belang		Peildatum 1-1-2016		Peildatum 31-12-2016		
Nr.	Naam	Vestigings-plaats	Openbaar belang (doel)	Eénmalige bijdrage	Jaarlijkse bijdrage	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat 2016
16.	Stichting Binnensportaccommodaties Heerhugowaard (SBH)	Heerhugowaard	Het beheren en exploiteren van (binnen) sportaccommodaties, voorts al hetgeen met één en ander verband houdt, alles in de ruimste zin van het woord.		0	353	3.224	353	2.643	0
17.	Coöperatie "Coöperatief Stimuleringsfonds Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar U.A"	Alkmaar	De coöperatie heeft als doel de lokale duurzaamheidsdoelstelling op termijn te kunnen realiseren.	n.v.t.	n.v.t.	457	7	1)	1)	1)

1)ten tijde van het opmaken van paragraaf F 'Verbonden partijen (eind maart 2017) waren deze gegevens (nog) niet bekend.

Gemeenschappelijke regelingen

Met wie is de relatie aangegaan - kader - risico- profiel- ontwikkelingen 2016

1 t/m 11 Gemeenschappelijke regeling

nr. 1 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord is een gemeenschappelijke regeling tussen 17 gemeenten in Noord-Holland Noord. De Veiligheidsregio NHN is officieel van start gegaan per 1 januari 2004.

Elk lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente, welke het vertegenwoordigd.

Het stemgewicht van Heerhugowaard bedraagt 7,81%.

Kader

De Veiligheidsregio NHN is een gemeentelijke dienst gericht op de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening, op basis van de Wet Veiligheidsregio's. Deze wet is in 2010 ingevoerd, maar is al vele jaren voorafgegaan door voorgangers van deze wet. De regio-indeling is wettelijk vastgelegd.

Risico's

Voor het betalen van rente en aflossing van geldleningen en in rekening-courant opgenomen gelden staan de deelnemers, op grond van de gemeenschappelijke regeling, garant voor zover ter zake door andere overheidsorganen geen garantie is verstrekt. De deelnemers nemen aan de garantie deel in de verhouding van de verdeelsystematiek. Het aandeel van de uitstaande geldleningen per 31 december 2016 bedraagt € 45.314.000. Deze leningen zijn hoofdzakelijk afgesloten ten behoeve van de overname van kazernes als gevolg van de regionalisering van de brandweer.

Omdat Heerhugowaard de kazerne niet heeft overgedragen staat de gemeente hiervoor niet garant. Met de gemeenten voor wie dat wel geldt zijn afzonderlijke afspraken gemaakt.

Ontwikkelingen in 2016

In het raadsvoorstel over de jaarstukken 2016 (raad juni 2017) wordt ingegaan op de realisatie van de doelstellingen van de Veiligheidsregio NHN voor 2016 en de financiële resultaten. In de bestuursrapportage 2016 is tussentijds op de afwijkingen ten opzichte van de pro-

grammabegroting ingegaan. Daarover bent u door middel van de actieve informatieplicht geïnformeerd.

nr. 2 GGD Hollands Noorden

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

De GGD Noord-Kennemerland is per 1 april 2007 opgegaan in de nieuwe gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden, die ontstaan is uit een opschaling van de drie GGD's in Noord-Holland Noord. Het betreft een samenwerkingsverband van 17 gemeenten in Noord-Holland Noord.

Elk lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente, welke het vertegenwoordigd. **Het stemgewicht van Heerhugowaard bedraagt 7,81%.**

Kader

De GGD is een gemeentelijke dienst voor publieke gezondheidszorg, op basis van de Wet Publieke Gezondheidszorg. Deze wet is in 2015 ingevoerd, maar is al vele jaren voorafgegaan door voorgangers van deze wet. De GGD is naar regio wettelijk gelijk met de Veiligheidsregio.

De GGD heeft naast taken voortvloeiend uit de Wet publieke gezondheidszorg ook andere taken op zich genomen, op verzoek van de deelnemende gemeenten. Deels zijn dit taken die onder de gemeenschappelijke regeling vallen (WPG, zoals bestrijding / monitoring infectieziekten (vaccinatiecampagnes), rampen-plantaken, inspectie (milieuvolksgezondheid), gezondheids-onderzoeken, lijkschouwing en meer), deels zijn dit taken die onder andere wetten vallen, zoals de Jeugdwet (Jeugdgezondheidszorg, Veilig Thuis), de Wet Huiselijk geweld (Veilig Thuis), Kinderopvangregelgeving (inspectie van kindercentra).

Risicoprofiel

Naast de redenen die eerder in deze paragraaf genoemd zijn is geconstateerd dat de GGD minder goed in staat te zijn te anticiperen op veranderingen zonder dat daar direct een geldelijke vergoeding tegenover staat. De GGD onderkent zelf in haar risicoparagraaf dat behalve de afname van plustaken loon- en prijsontwikkelingen lastig binnen de begroting zijn op te vangen. De eerder aangekondigde bestuurlijke opdracht vanuit de welke taken een gemeenschappelijke regeling heeft en welke middelen zij voor een goede uitvoering hiervan nodig heeft moet hierin meer duidelijkheid scheppen. Gepland is dat dit onderzoek in 2017 van de grond moet komen. Bestuurders van de gemeenten den Helder, Hoorn en Alkmaar hebben de opdracht op zich genomen. Deze opdracht geldt overigens niet alleen voor de GGD, maar ook voor andere gemeenschappelijke regelingen.

Ontwikkelingen in 2016

In het raadsvoorstel over de jaarstukken 2016 (raad juni 2017) wordt ingegaan op de realisatie van de doelstellingen van de GGD voor 2016 en de financiële resultaten. In de bestuursrapportage 2016 is tussentijds op de afwijkingen ten opzichte van de programmabegroting ingegaan. Hierover bent u door de portefeuillehouder in de actieve informatieplicht door inzage te geven in deze stukken geïnformeerd.

nr.3 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

Het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA) is een samenwerkingsverband van de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Graft De Rijk, Heerhugowaard, Heiloo en Langedijk. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) doet mee op basis van een convenant tussen het RHCA en HHNK. Het RHCA is per 1 juli 2003 gestart.

Elk lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente, welke het vertegenwoordigd. **Het stemgewicht van Heerhugowaard bedraagt 11,36%.**

Kader

De taken van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum zijn vastgelegd in de Archiefwet 1995. In het wetsartikel 30 Archiefwet is vastgesteld dat de gemeenteraad een verordening moet vaststellen waarin de zorg voor de archiefbescheiden van de gemeentelijke organen is geregeld.

Op grond van de archiefverordening van de deelnemende gemeenten bewaart het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar het archief van deze gemeenten waaronder dat van Heerhugowaard.

Een gemeente heeft de mogelijkheid om zelf het archief te beheren. Hierbij dient er wel rekening te worden gehouden met de eisen die de Archiefwet stelt aan de ruimte waar het archief beheerd moet worden. Daarnaast dienen medewerkers opgeleid te zijn tot archivariissen en moet de functie van kenniscentrum ingevuld kunnen worden.

Risicoprofiel

Als belangrijkste risicocomponent bij het RHCA wordt het percentage van de begroting dat flexibel is gezien. Door de aard van de begroting (groot aandeel van niet direct beïnvloedbare kosten) is de regeling zelf minder goed in staat om ontwikkelingen binnen de eigen begroting op te vangen en zal de regeling in voorkomende gevallen eerder een beroep doen op de deelnemers.

Ontwikkelingen in 2016

In het raadsvoorstel over de jaarstukken 2016 (raad juni 2017) wordt verder ingegaan op de realisatie van de doelstellingen van het RHCA voor 2016 en de financiële resultaten.

nr.4 Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI)

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

Het Openbaar Lichaam Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI) is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten in de regio Noord-Kennemerland.

De VVI is aandeelhouder van de NV Huisvuilcentrale (HVC). Van de in totaal 2.656 uitgezette aandelen zijn er 509 stuks in bezit bij de VVI gemeenten. De gemeente Heerhugowaard beschikt over 82,37 aandelen ad € 45,45. Het totaal aantal aandelen kan jaarlijks wijzigen, omdat toewijzing van aandelenpakketten plaatsvindt op basis van het aantal inwoners van de VVI-gemeenten. De HVC is in eigendom van 46 gemeenten en 6 waterschappen.

Visie op deelname

Deelname in de VVI is een eigen keuze die lang geleden is gemaakt, met als doel om samen een vuilverbrandingsinstallatie te realiseren. Bij vervanging van deze centrale, door HVC is het doel en samenwerking deels veranderd.

De huidige insteek is nog steeds om samen te zorgen voor de best mogelijke verwerking van het brandbare huishoudelijke afval. Dit gaat echter nu als één van de grootste aandeelhouders in HVC. Directe zeggenschap over de te varen koers heeft plaats gemaakt voor gezamenlijk standpuntbepaling en waar mogelijk (bestuurlijk) lobbyen bij andere aandeelhouders.

De kracht van de VVI is dat de deelnemende gemeenten makkelijker kennis kunnen uitwisselen, op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau. Binnen de VVI wordt op basis van solidariteit de geografische ligging ten opzichte van HVC verrekend, waardoor de kosten van de afvalverwerking (inclusief transport) gelijk zijn. Dit alles bevordert de samenwerking binnen de regio.

Ontwikkelingen in 2016

Via de nieuwsbrieven van de HVC die in het Nieuws van de Dag zijn opgenomen bent u tussentijds geïnformeerd over ontwikkelingen bij de HVC.

In het raadsvoorstel over de jaarstukken 2016 (raad juni 2017) wordt ingegaan op de realisatie van de doelstellingen van de VVI voor 2016 en de financiële resultaten.

Garantstellingprovisie

Bij de HVC is er sprake van garantstelling op basis van de ballotageovereenkomst.

In overeenstemming met artikel 7 staan de aandeelhouders gezamenlijk garant voor de gezamenlijke exploitatie van HVC door onderlinge verrekening van een eventueel nadelig saldo, op het moment dat het eigen vermogen niet langer toereikend is. Op het moment van stellen van deze paragraaf zijn de jaarstukken 2016 van de HVC nog niet ontvangen. Over de resultaten 2016 wordt u op de gebruikelijke wijze via de actieve informatieplicht geïnformeerd.

De aandeelhouders staan in overeenstemming met artikel 9 van de Ballotageovereenkomst garant voor de leningen van de HVC en de door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders vastgestelde financieringsstructuur. De aandeelhouders van HVC hebben in het strategisch plan afgesproken dat jaarlijks een garantstellingprovisie van 1% over de gegarandeerde leningen per 1 januari van het betreffende boekjaar wordt uitgekeerd. De stand (bron: jaarstukken 2016) van HVC van de gegarandeerde leningen per 31 december 2016 bedraagt € 600 miljoen (waarvan € 582 miljoen voor aandeelhouders A). Het aandeel voor Heerhugowaard hierin is € 17,4 miljoen.

Het totale bedrag van de garantstellingprovisie voor de VVI is in 2016 begroot op € 1.040.000. Heerhugowaard heeft op basis van een verdeling naar rato van de inwoneraantallen een garantstellingprovisie van € 179.677 ontvangen.

Dividend

In de aandeelhoudersvergadering van december 2015 van HVC hebben de aandeelhouders ingestemd met een gewijzigd dividendbeleid. Op basis hiervan wordt de komende jaren geen dividend uitgekeerd, maar wordt het dividend toegevoegd aan het eigen vermogen van HVC.

nr. 5 Werkvoorzieningschap Noord-Kennemerland (WNK)

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

Het Werkvoorzieningschap Noord-Kennemerland is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Heerhugowaard, Heiloo en Langedijk.

Elk lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente, welke het vertegenwoordigd. **Het stemgewicht van Heerhugowaard bedraagt 18,52%.**

Kader

De gemeenschappelijke regeling WNK is oorspronkelijk opgericht om de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit te voeren. Tegenwoordig omvat de gemeenschappelijke regeling ook het uitvoeren van andere wettelijke taken.

De gemeente zou de sociale werkvoorziening ook zelf mogen uitvoeren of er voor kunnen kiezen om taken bij andere gemeenschappelijke regelingen onder te brengen.

Risicoprofiel

Door WNK is in 1999 en 2002 een drietal geldleningen afgesloten bij BNG. Het openstaand saldo per 31 december 2016 bedraagt € 2.542.000. Op grond van artikel 24 lid 4 van de gemeenschappelijke regeling staan de deelnemers garant voor deze leningen naar evenredigheid van het aantal inwoners op 1 januari van het jaar waarin de overeenkomst wordt gesloten.

Daarnaast blijft het transitietraject dat het WNK in 2014 is ingeslagen een belangrijk aandachtspunt.

Ontwikkelingen in 2016

Het WNK is in 2016 bezig geweest om de transitie, gestart in 2014 verder vorm te geven. In dit traject is echter vertraging opgetreden. Belangrijkste reden hiervan is zoals afgelopen zomer in de commissie MO toegelicht de vervreemding van het groenbedrijf. Hierdoor zijn alle andere activiteiten uit het plan vertraagd. Het transitieplan wordt wel uitgevoerd, maar met een gewijzigde planning.

De voorziene sanering van consultantfuncties als gevolg van een nauwere samenwerking, kwam niet tot stand als gevolg van de uitkomst van een pilot die met de gemeente Alkmaar is uitgevoerd. De betreffende functionarissen blijven ingezet worden ten behoeve van de levering van re-integratiediensten aan de regionale sociale diensten. In het transitieplan was hiervoor een budget gereserveerd voor afvloeiingskosten en mobiliteitstrajecten personeel.

In het raadsvoorstel over de jaarstukken 2016 (raad juni 2017) wordt ingegaan op de realisatie van de doelstellingen van de WNK voor 2016 en de financiële resultaten.

nr. 6 Recreatieschap Geesterambacht

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

Het Recreatieschap Geesterambacht is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Alkmaar (36%), Bergen (1,1%), Heerhugowaard (18%), Langedijk (9,6%) en de Provincie Noord-Holland (35,3%).

Kader

Het Geesterambacht is een duurzaam, volwaardig en uniek recreatiegebied verweven met de regio, voor inwoners uit de wijde regio. Deze hoofddoelstelling is door het schap in vier uitvoeringslijnen uitgewerkt:

Behoud volwaardig en uniek recreatielandschap

Vergroten gebruik

Versterken duurzaamheid

Vergroten maatschappelijk draagvlak

De gemeentelijke deelname is op grond van beschikbaarheid, efficiency en kwaliteit.

Risicoprofiel

Herziening van en structureel sluitende regeling, in relatie tot de eindigheid van het Groenbeheerfonds, op te starten in 2019 (conform AB-besluit van 22 mei 2013).

Consequenties van de uittredingen van Provincie en Schagen per 1 januari 2017. Zowel de Provincie Noord-Holland als de gemeente Schagen maken bezwaar tegen het besluit van het Algemeen Bestuur over de hoogte van de door hen te betalen uittreedsom.

Ontwikkelingen in 2016

In 2016 hebben de werkzaamheden van het schap zich in het bijzonder geconcentreerd op de voorbereiding voorstel schadeloosstelling door de provincie Noord-Holland en Schagen vanwege hun uittreding per 1 januari 2017 uit de gemeenschappelijke regeling.

In het raadsvoorstel over de jaarstukken 2016 (raad juni 2017) wordt verder ingegaan op de realisatie van de doelstellingen van het Recreatieschap voor 2016 en de financiële resultaten.

hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

nr. 7 Gemeenschappelijke regeling Heerhugowaard en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

De gemeenschappelijke regeling Heerhugowaard en het Hoogheemraadschap is de lichtste vorm van samenwerkingsverband op basis van de 'Wet Gemeenschappelijke Regelingen' tussen de gemeente en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. De regeling is op 19 juli 2005 van kracht geworden. Gemaakte kosten worden over en weer verrekend.

Ontwikkelingen in 2016

Deze gemeenschappelijke regeling is in het leven geroepen om ongezuiverde lozingen van huishoudelijk afvalwater in het buitengebied te saneren. In 2016 hebben geen activiteiten in dit kader plaatsgevonden.

De gemeenschappelijke regeling blijft bestaan voor het geval de noodzaak in de ontwikkelingsgebieden zich voordoet.

nr. 8 Kaderregeling HAL-samenwerking

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

De gemeenschappelijke regeling Heerhugowaard, Alkmaar en Langedijk en is de lichtste vorm van samenwerkingsverband op basis van de 'Wet Gemeenschappelijke Regelingen'. De regeling is in 1991 van kracht geworden.

Ontwikkelingen in 2016

Per 1 januari 2005 is het projectbureau HAL opgeheven. De kaderregeling is na die datum 'werkloos' blijven bestaan. Er hebben in 2016 geen ontwikkelingen plaatsgevonden binnen de kaderregeling.

nr. 9 Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD)

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

De Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD NHN) is een gemeenschappelijke regeling tussen 17 gemeenten in Noord-Holland Noord en de Provincie Noord-Holland. De RUD NHN is officieel van start gegaan per 1 juli 2013.

Elk lid van het algemeen bestuur heeft een vastgesteld aantal stemmen, waarbij de stemverdeling voor de gemeenten is gebaseerd op de combinatie van inwoneraantal en in te brengen budget en het aantal stemmen voor de Provincie is gebaseerd op het in te brengen budget. Het stemgewicht van Heerhugowaard bedraagt 5,36%.

Kader

In landelijke bestuurlijke afspraken is vastgelegd dat in Nederland regionale uitvoeringsdiensten (RUD's) moesten worden opgericht.

Risicoprofiel

Door de aard van de regeling (uitvoeringsorganisatie) is de RUD in sterke mate afhankelijk van de bijdragen van haar deelnemers. De invoering van de omgevingswet en de overheveling van taken van de Provincie naar de RUD factoren die van invloed op de bedrijfsvoering van de RUD.

Ontwikkelingen in 2016

Het jaar 2016 is door de RUD gebruikt om de organisatie verder op te bouwen en de werking voor de toekomst te bepalen.

In het raadsvoorstel over de jaarstukken 2016 (raad juni 2017) wordt verder ingegaan op de realisatie van de doelstellingen van het RUD voor 2016 en de financiële resultaten.

nr. 10 Cocensus

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

Cocensus is een gemeenschappelijke regeling die de uitvoeringswerkzaamheden van de gemeentelijke belastingen verricht voor de gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Wormerland en Oostzaan, Alkmaar, Bergen, Den Helder, Langedijk en Heerhugowaard.

Het stemgewicht wordt vastgesteld aan de hand van de jaarlijkse bijdrage aan Cocensus. Het stemgewicht van Heerhugowaard bedraagt 8,33%.

Kader

Cocensus is een uitvoeringsorganisatie en formuleert geen eigen beleid. Wel ondersteunt Cocensus de gemeenten desgevraagd bij de voorbereiding van beleid. Verder adviseert Cocensus de deelnemende gemeenten over de uitvoering en het bijbehorende kostenplaatje.

De toetreding tot Cocensus is gebaseerd op grond van efficiency en effectiviteit en vanwege kwetsbaarheid in de uitvoering.

Risicoprofiel

De risico's die door Cocensus worden onderkend liggen met name op het vlak van de bedrijfsvoering (inhuur van personeel, automatisering). Deze risico's zijn door Cocensus onderkend en worden ook periodiek in het MT van de regeling besproken.

Op de balans van Cocensus stond per 31 december 2016 een langlopende lening van € 3,97 miljoen. Op deze lening vindt jaarlijks aflossing plaats. Deze leningen zijn o.a. gesloten in het kader van de uitbreiding van Cocensus door toetreding van nieuwe gemeenten waaronder Heerhugowaard. Binnen de GR is afgesproken, dat mocht Cocensus niet aan haar verplichtingen kunnen voldoen, de deelnemende gemeenten daar zorg voor dragen. Daartoe is een verdeelsleutel naar rato van de bijdragen van de gemeenten aan de GR vastgesteld. Het aandeel van Heerhugowaard in de bijdragen is 6,58%. Voor dat gedeelte staat Heerhugowaard dus garant.

Door de aard van de gemeenschappelijke regeling is Cocensus in sterke mate afhankelijk van de bijdragen van de deelnemers. De begroting van Cocensus bestaat in belangrijke mate uit personele kosten en is daarmee minder flexibel.

Ontwikkelingen in 2016

In het raadsvoorstel over de jaarstukken 2016 (raad juni 2017) wordt verder ingegaan op de realisatie van de doelstellingen van het Cocensus voor 2016 en de financiële resultaten.

nr. 11 Bedrijfsvoeringsorganisatie Halte Werk

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

Bedrijfsvoeringsorganisatie HalteWerk is een openbaar lichaam in de vorm van een bedrijfsvoeringsorganisatie tussen de gemeenten Alkmaar, Langedijk en Heerhugowaard. Halte Werk is officieel van start gegaan per 1 januari 2015.

Kader

Deze gemeenschappelijke regeling is opgericht op grond van efficiency en effectiviteit en vanwege kwetsbaarheid in de uitvoering van de participatiewet.

Risicoprofiel

Het risicoprofiel van Halte Werk wordt bepaald door de hoge mate van afhankelijkheid voor een gezonde exploitatie van de deelnemende gemeenten. Daarnaast is door de aard van de activiteiten (uitvoering van de participatiewet) het maatschappelijk en politiek afbreukrisico hoger dan gemiddeld.

Om dit risico te verkleinen vindt veelvuldig overleg plaats door het bestuur met de directie van Halte Werk.

Op het gebied van administratie en control zijn daarnaast nog verbeterlagen te maken. Dit beeld past echter bij een jonge organisatie als Halte Werk.

Ontwikkelingen in 2016 (na 23 februari?)

Het aantal bijstandsklanten van Halte Werk is per ultimo 2016 is 790 en daarmee 8% hoger dan ultimo 2015. Voornaamste redenen van de instroom zijn het vervallen van inkomsten, verhuizingen en beëindigen van relaties. Verhuizingen, aangaan van een relatie en aanvaarding van werk zijn de voornaamste redenen van uitstroom. In Alkmaar is er in 2016 sprake van een toename met 73 klanten en in Langedijk van 25.

In 2016 hebben gemiddeld 54 (2015: 70) mensen per maand een beroep gedaan op schuldhulpverlening (Heerhugowaard 14 (2015:16), Alkmaar 37 (2015: 43) en Langedijk 4 (2015:11)).

In het raadsvoorstel over de jaarstukken 2016 (raad juni 2017) wordt verder ingegaan op de realisatie van de doelstellingen van het Halte Werk voor 2016 en de financiële resultaten.

12 t/m 15 Vennootschappen met gemeentelijke deelname

nr. 12 NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

De gemeente Heerhugowaard is aandeelhouder van de bank NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de BNG aandelen van de gemeente. 50% van de aandelen is in bezit van gemeenten en provincies. De andere 50% heeft het Rijk in bezit. **Heerhugowaard heeft 9.789 aandelen met een nominale waarde van €2,50.**

Dividend

In 2016 is over het boekjaar 2015 dividend uitgekeerd ter grootte van € 9.985.

Ontwikkelingen in 2016

De strategische doelstellingen van de BNG bank op gebied van rendement en marktaandeel zijn gerealiseerd. De bank heeft zich in 2016 verder ingezet op verduurzaming van haar balans. De portefeuille van duurzame projectfinancieringen is eind 2016 gegroeid tot € 1 miljard. De bank ziet dat klanten vanwege onzekerheid over toekomstige inkomsten en verplichtingen relatief terughoudend zijn met nieuwe financieringen. De omvang van de nieuw verstrekte langlopende leningen bedroeg in 2016 € 10,2 miljard.

Aan de aandeelhouders wordt voorgesteld om 25% van de winst na belasting over 2016, groot € 369 miljoen, uit te keren.

Gezien de aanhoudende onzekerheden acht de bank het niet verantwoord een uitspraak te doen over de verwachte nettowinst 2017.

nr. 13 NV Houdstermaatschappij Gasbedrijf Kop Noord Holland (GKNH)

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

De gemeente Heerhugowaard is samen met 27 andere gemeenten aandeelhouder van de NV Houdstermaatschappij GKNH.

Het totaal aantal aandelen bedraagt 4.646. **Heerhugowaard heeft 327 aandelen (7%).**

Kader

De houdstermaatschappij is aandeelhouder van het netwerkbedrijf van NUON, Alliander en is in bezit van een aandelenpakket van 3,03% van het totaal aantal aandelen NUON.

De bedrijfsactiviteiten beperken zich tot het beheer van het aandelenpakket. Er worden geen aandelen meer uitgegeven. Het aandelenkapitaal is gefixeerd op de stand ultimo 1998.

Dividend

Het dividend wordt op basis van de aandelenverdeling volledig uitgekeerd aan de gemeentelijke aandeelhouders. In 2016 is dividend ontvangen ter grootte van € 172.833.

nr. 14 Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord NV**Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?**

De gemeente Heerhugowaard is samen met de provincie Noord-Holland en de gemeenten in Noord-Holland Noord aandeelhouder van Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord NV. Het ontwikkelingsbedrijf is in 2006 opgericht en 1 januari 2007 van start gegaan.

Heerhugowaard bezit 1.762 aandelen met een nominale waarde van € 1,00. Daarnaast betaalt de gemeente een jaarlijkse bijdrage.

Ontwikkelingen in 2016

In 2015 is gestart met de evaluatie van het Ontwikkelingsbedrijf. De resultaten, die bekend zullen zijn voor de Voorjaarsnota 2017, vormen voor alle aandeelhouders de basis om met elkaar uit te spreken de samenwerkingsovereenkomst voort te zetten, aan te passen of te beëindigen.

In de jaarstukken 2016 van het Ontwikkelingsbedrijf NHN zult u worden geïnformeerd over de realisatie van de beleidsvoornemens 2016. Naar verwachting is dat in mei/juni 2017.

Tussentijds bent u via het Nieuws van de Dag geïnformeerd over ontwikkelingen bij het Ontwikkelingsbedrijf via hun nieuwsbrief.

Daarnaast is uw raad tussentijds geïnformeerd over de vergaderingen van de aandeelhouders via de actieve informatieplicht.

nr. 15 Heerhugowaard Sport NV**Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?**

Per 1 januari 2016 is Heerhugowaard Sport NV opgericht. Deze semi-gemeentelijke organisatie vervangt Stichting Binnensport Heerhugowaard. De organisatie heeft als doel het exploiteren en beheren van gemeentelijke sportaccommodaties en het verrichten en faciliteren van activiteiten op het gebied van sport en bewegen.

De gemeente Heerhugowaard is 100% aandeelhouder van Heerhugowaard Sport NV. De gemeente is verantwoordelijk voor het sportbeleid binnen Heerhugowaard. Een Algemene Vergadering van Aandeelhouders stuurt de directie van Heerhugowaard Sport NV aan.

Ontwikkelingen in 2016

Het personeel van SBH is in 2016 overgegaan naar Heerhugowaard Sport NV. De boekhoudkundige systematiek zoals die verliep met SBH is in 2016 voortgezet met de Heerhugowaard Sport NV.

nr. 16 t/m 17 Deelname in stichtingen en verenigingen**nr. 16 Stichting Binnensportaccommodaties Heerhugowaard (SBH)****Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?**

In februari 2013 heeft de bestuurlijke overdracht naar de gemeente plaatsgevonden. Het 'oude' bestuur is hierna afgetreden en heeft décharge gekregen.

Ontwikkelingen in 2016

In 2015 is de overgang van de gemeentelijke sporttaken naar Heerhugowaard Sport NV voorbereid. Per 1 januari 2016 is de Sport NV een feit. De gemeente is enig aandeelhouder.

De SBH zal na vaststelling van de jaarrekening 2015 en afwikkeling van te verrekenen posten in 2016 worden geliquideerd. Gepland is dat de liquidatie in het 1e kwartaal 2017 wordt geëffectueerd. Reden voor de vertraging in de afwikkeling is de overheveling van de onderhoudsvorzieningen van de sportaccommodaties die in de jaarstukken van de SBH waren opgenomen en nu overgeheveld moeten worden naar de gemeentelijke jaarstukken. In 2016 is in dit proces nog veel tijd gestoken om de

nr. 17 Coöperatie “Coöperatief Stimuleringsfonds Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar U.A”

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

De coöperatie is in november 2014 opgericht door de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum en Heerhugowaard. Ook de HVC is lid van coöperatie. In het laatste kwartaal van 2016 hebben de raden van de gemeenten Uitgeest en Heiloo besloten om toe te treden tot DECRA. Elk van de oprichters is lid van het bestuur van de coöperatie. Tevens is door elk lid ledenkapitaal ingebracht..

Visie op deelname

Het stimuleringsfonds is een middel om de lokale duurzaamheidsdoelstelling op termijn te kunnen realiseren. Bij de financiering en participatie in projecten wordt door de coöperatie een ruime definitie van het begrip duurzaamheid gehanteerd. Aspecten zoals regionale werkgelegenheid en innovatie worden nadrukkelijk in de afweging meegenomen. Hierdoor kan een diversiteit aan duurzame projecten worden ontwikkeld.

Ontwikkelingen in 2016

DECRA heeft zich in 2016 met de volgende projecten beziggehouden:

- Windmolen Liefding. DECRA zal via lokale energiecoöperaties aandelen aanbieden aan de inwoners van Regio Alkmaar. Hoewel Heerhugowaard (nog) geen lokale energiecoöperatie heeft, zullen inwoners uit Heerhugowaard uiteraard ook aandelen kunnen kopen.
- Energieopwekkend geluidsscherm. In 2016 heeft de focus van DECRA gelegen op “grootschalig Zon-PV”. Daarom is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van het realiseren van een “energieopwekkend geluidsscherm” aan de Huiswaarderweg/Schagerweg te Alkmaar. De eerste uitkomsten van het doorrekenen van het businessmodel zijn hoopvol. De financiering van het project kan mogelijk gemaakt worden indien bewoners participeren in het project en daarmee een korting krijgen op hun energierekening.
- DECRA heeft de kansen voor de ontwikkelingen voor zonneweides in het DECRA gebied uitgewerkt. Inmiddels is het resultaat, de zonnekansenkaart, in het bestuurlijk PORA besproken en overgenomen in de regio. Nu is de fase aangekomen om de kaart te gaan gebruiken om kansrijke locaties te bepalen.
- Voor DECRA is de toetreding van Heiloo en Uitgeest een belangrijke stap omdat nu, op Langedijk na, alle gemeenten uit de regio Alkmaar zijn vertegenwoordigd in DECRA. Dit verhoogt het bestaansrecht van DECRA.

Paragraaf G Grondbeleid

Het gemeentelijk grondbeleid ligt vast in de Nota grondbeleid 2008 'grond onder de voeten'. Het grondprijnsbeleid is vastgelegd in de nota Grondprijnsbeleid 2009. Binnen deze kaders werken wij aan de uitvoering van het grond- en grondprijnsbeleid.

Inleiding

De afgelopen jaren zijn de BBV richtlijnen rondom grondexploitaties aangepast. De laatste wijzigingen zijn de notitie grondexploitaties 2016 en de notitie faciliterend grondbeleid (maart 2016). Daarnaast is de vennootschapsbelasting ingevoerd.

In de notitie grondexploitaties zijn uitspraken gedaan over de activerings- en afschrijvingstermijnen van materiële vaste activa met een maatschappelijk nut in relatie tot grondexploitaties. Ook zijn richtlijnen gegeven voor de wijze van toerekening van rente aan grondexploitaties. De gevolgen van deze uitspraken hebben we verwerkt in herzieningen van het activabeleid en het rentebeleid. Al deze nieuwe richtlijnen hebben effect op de financiële –administratieve uitvoering van de grondexploitaties. Dit hoeft niet in de nota grondbeleid te worden verwerkt. Deze nota geeft nog steeds een goed kader voor ons grondbeleid.

Wel heeft de notitie grondexploitaties 2016 van de commissie BBV impact op de wijze waarop bovenwijkse afdrachten aan de daartoe gevormde reserve mag plaatsvinden. In de herzieningen van de grondexploitaties de Draai en de Vaandel bent u daarover geïnformeerd. Eerder in deze jaarstukken (toelichting op afwijkingen bij programma 3) zijn u de financiële gevolgen hiervan toegelicht.

In de jaarlijkse Meerjarenprognose Grondexploitaties (MPG) geven we een uitgebreide toelichting op de grondexploitaties.

Hoofdpijnen 2016

- In project De Draai is de gronduitgifte op het verwachte niveau geraakt; de woningbouw verloopt goed.
- Ook in Heerhugowaard-zuid is de bouw weer goed op gang gekomen. In Plandeel 3 is de grond naast Butterhuizen (Nieuwwaard) in aanbouw genomen. En in plandeel 4 langs de Oosttangent zijn ook alle bouwvelden in aanbouw of al opgeleverd. In 2016 is verder gewerkt aan de herontwikkeling van plandeel 4 B dat we in 2017 aan u voorleggen. Ook in de Broekhorn (waarvoor wij overigens niet de exploitatie voeren) verloopt de bouw voorspoedig.
- De belangstelling voor de gronden in De Vaandel is aangetrokken.

- Omdat het ziekenhuis niet naar Heerhugowaard komt, is de ontwikkeling van de gronden op Westpoort voorlopig onzeker. In 2016 zijn hier nog geen acties op ondernomen; wij richten ons vooralsnog op de afronding van het ziekenhuisdossier.
- In het Stadshart zijn we een arbitragezaak gestart. Het verloop van de gesprekken met de betrokken ontwikkelaar heeft hier in 2016 toe geleid.
- Eind 2016 is conform collegeprogramma gestart met de voorbereiding van de ontwikkeling van het Stationsgebied. De gemeenteraad heeft daartoe de notitie 'Ontwikkelingsstrategie Stationsgebied' vastgesteld. Daarmee is onder andere het participatieproces voor een nieuw masterplan en de inpassing van de Zuidtangent daarin gestart.

Wet vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 is de wet vennootschapsbelasting voor overheidsondernemingen van kracht geworden. Deze wet bepaalt dat overheidsondernemingen die economische activiteiten ontplooiën op een markt waarop ook niet-overheidsondernemingen (private ondernemingen) actief zijn, op dezelfde wijze aan de heffing van vennootschapsbelasting worden onderworpen als die private ondernemingen.

In Heerhugowaard heeft in 2016 een inventarisatie plaatsgevonden van mogelijke economische activiteiten. Hieruit is naar voren gekomen dat vooral de activiteiten in de grondexploitaties voldoen aan de criteria voor vennootschapsbelasting.

Op basis van de huidige berekeningen is echter de verwachting dat de gemeente niet eerder dan in 2026 vennootschapsbelasting zal gaan betalen.

Prognose resultaten

Bedragen x € 1.000			
Complex	Prognose	Prognose	Risico
	resultaat	resultaat	
	jaarstukken	jaarstukken	
	2015	2016	
De Vaandel	-/- 1.105	884	Groot
De Draai	-/- 3.900	1.141	Groot
Heerhugowaard-Zuid	1.535	7.786	Gemiddeld
Stadshart	-/- 5.787	-5.787	Gemiddeld
Middenweg 4	-/- 318	6	Klein
Zandhorst III	570	574	Klein
Beveland	863	858	Klein
Westpoort	292		Klein
De Horst	515	572	Geen
Totaal	-/- 7.335	6034	

De prognose is van de resultaten die naar verwachting op basis van de huidige inzichten in de desbetreffende complexen zullen worden gerealiseerd. Echter de voorspelling van de resultaten is, gelet op de lange exploitatieperiode, onderhevig aan afzet- en renterisico.

Het uiteindelijk resultaat wordt definitief bepaald via de vaststelling van de zogenaamde slotinventarisatie.

Een uitgebreide toelichting op de grondexploitaties is opgenomen in de 'Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG)'. Dat document is tegelijk met deze jaarstukken aan u verstrekt.

Strategische verwerving

Strategische verwerving is eveneens onderdeel van het grondbeleid. Strategische verwerving vindt plaats in gebieden waarvoor geen enkel planologisch kader of visie voor handen is.

De gemeente wil in die gebieden een grondpositie hebben en verwerft gronden en gebouwen met het oog op de te verwachten mogelijkheden voor ontwikkeling en herontwikkeling van deze gebieden, of als ruilobject.

In de raadsbegroting 2009 heeft de gemeenteraad eenmalig een investeringsbudget beschikbaar gesteld ter grootte van € 2,5 miljoen.

Wanneer er een door de gemeenteraad vastgesteld kader (grondexploitatie of project) beschikbaar komt, worden de kosten met betrekking tot de strategische aankoop verantwoordt ten laste van dit door de gemeenteraad vastgestelde kader en het daarbij behorende budget. Hiermee komt dan binnen het beschikbare investeringsbudget voor strategische grondaankopen 'nieuwe' financiële ruimte vrij (revolving fund).

Onder de huidige (economische- en financiële) omstandigheden worden de binnen dit kader beschikbare mogelijkheden met grote terughoudendheid gebruikt.

Door de verscherpte regelgeving in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is het niet meer geoorloofd om strategische gronden te activeren binnen de werking van de NIEGG. Deze zijn onderdeel van de materiële vaste activa.

Als gevolg van de notitie grondexploitaties van de commissie BBV die met terugwerkende kracht per 1 januari 2016 is ingegaan zijn NIEGG's afgeschaft. Dat betekent dat ook deze gronden als materiële vaste activa dienen te worden aangemerkt en dus niet als voorraad grondpositie. Voor NIEGG's van voor 1 januari 2016 geldt een overgangstermijn van 4 jaar. Zij worden wel overgeheveld, maar tegen dezelfde boekwaarde.

Risico's die worden gelopen bij strategische verwerving, bijvoorbeeld ten aanzien van waardering, ontwikkeling, planning, programmering en afzet, worden gemonitord in Paragraaf B Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Gronduitgifte

Onderhandelingen over de gronduitgifte worden gevoerd op basis van de prijzen en kaders die onderdeel zijn van het jaarlijks vast te stellen deel II van de nota 'Grondprijsbeleid 2009' d.d. 26 mei 2009 (RB2009-045).

Gronduitgifte voor de verschillende functies kan op de volgende wijzen plaatsvinden:

- Verkoop van kavels
- Optieverlening
- Selectie van grondafnemers bij projectmatige bouw
- Erfpacht
- Interne overdracht (tussen gemeentelijke projecten)
- Verhuur

Primair uitgangspunt bij gronduitgifte is de overdracht van het volle eigendom, echter ook de overige vormen van gronduitgifte worden in principe opgehouden.

Eind 2015 is een aanzet gegeven om te komen tot de mogelijkheid voor uitgifte van grond in erfpacht. Deze aanzet heeft geresulteerd in een besluit door de gemeenteraad het grondbeleid aan te passen met de mogelijkheid tot gronduitgifte in erfpacht op bedrijventerreinen, en de vaststelling van de algemene erfpachtvoorwaarden (RB2016-075).

De eerste overeenkomst op basis van erfpacht is in 2016 overeengekomen.

Paragraaf G Financieel Management

Het is van groot belang in een vroeg stadium, namelijk de fase van strategisch beleidsniveau, inzicht te krijgen in de financiële gevolgen van het ruimtelijk beleid en de ontwikkelingen hierin. Dit inzicht wordt verkregen door het doen van aannames en gebruik te maken kengetallen.

Hoe dichter de ontwikkelingen vanuit het ruimtelijk beleid bij de daadwerkelijke uitvoering komen, des te reëler en nauwkeuriger worden de becijferingen (grondexploitatie berekening).

Deze becijferingen vormen het financieel kader op hoofdlijnen. Dit kader wordt door college en gemeenteraad vastgesteld. Herzieningen worden afzonderlijk ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd als er sprake is van aanpassingen op een eerder vastgesteld kader. Hierdoor wordt voorkomen dat er met afwijkende (financiële) ambities wordt gewerkt bij de nadere uitwerking en uitvoering van die ruimtelijke ontwikkelingen.

Actualiseringen blijven binnen de door de gemeenteraad vastgestelde kaders bij de vaststelling van de grondexploitatie(s).

Voor de uitgangspunten voor de reserves voor grondexploitaties in relatie tot de risico's, getroffen voorzieningen en afwaardering(en) wordt verwezen naar Paragraaf B Weerstandsvermogen en risicomanagement in deze jaarrekening.

Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG)

De verantwoording over en het jaarlijks inzicht in het gevoerde grondbeleid en de daarvoor beschikbare grondexploitaties worden jaarlijks aan de gemeenteraad voorgelegd middels de Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG).

Hierin wordt onder andere toegelicht welke keuze(s) er is/zijn gemaakt om de grip op de grondexploitaties te houden. Daarnaast wordt toegelicht welke (financiële) maatregelen er in het afgelopen boekjaar zijn genomen en welke effecten en risico's deze maatregelen hebben op het weerstandsvermogen.

Wijziging BBV en vennootschapsbelasting

In Heerhugowaard behoren alleen de grondexploitaties tot economische activiteiten in het kader van de wet vennootschapsbelasting overheidsondernemingen.

De uitkomst van de fiscale winstberekening 2016 over de grondexploitaties is een fiscaal verlies.

Dat betekent dat de te betalen vennootschapsbelasting over 2016 nihil is.

Verloop van de grondcomplexen in exploitatie

Complex	Boekwaarde 1-1-2016	Boekwaarde 1-1-2017	Prognose resultaat jaarstukken 2016 NCW per 1-1-2017	Resultaat op eindwaarde	Verwachte einddatum exploitatie	Nog te realiseren opbrengsten gecumuleerd en geïndexeerd	Nog te maken kosten gecumuleerd en geïndexeerd excl.	Rentesaldo	verlies- of winstneming (in bkw verwerkt)	Mutatie verlies voorziening
Actief grondbeleid										
G.749 Zandhorst III	165	167	574	584	31-12-17	658	244	3	0	0
G.763 De Horst e.o.	-9	-9	572	614	31-12-17	642	26	7	0	0
G.771 De Vaandel	-5.512	-4.603	884	1.055	31-12-25	8.314	2.156	-500	0	-1.105
G.780 De Draai	-46.501	-44.588	1.141	1.507	31-12-30	133.901	79.107	-8.699	0	-3.900
G.800 HHW-Zuid (Stedelijk gebied)	-9.881	-6.601	7.786	8.942	31-12-23	29.271	13.998	270	0	0
G.802 Middenweg 4	-173	61	6	7	31-12-17	0	55	1	0	-318
G.842 Stadshart	-7.548	-7.747	-5.787	-7.123	31-12-25	5.152	3.234	-1.294	0	0
G.850 Beveland	184	187	858	876	31-12-17	989	303	3	0	0
SUBTOTAAL	-69.275	-63.133	6.034	6.462		178.927	99.123	-10.209	0	-5.323
Passief grondbeleid										
G.733 Middenweg 30	-79	-81	0	0	31-12-17	82	0	-1	0	0
G.753 Broekhorn	-2	-11	0	0	31-12-17	41	30	0	0	0
G.786 Tamarixplantsoen	405	6	21	21	31-12-17	20	6	1	10	0
G.797 Acacialaan	229	158	6	6	31-12-18	90	249	7	0	0
G.803 Middenweg 27	0	31	0	0	31-12-17	0	31	0	0	0
SUBTOTAAL	553	103	27	27		233	316	7	10	0
Voormalige balanscategorie Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG)										
G.772 De Vaandel Zuid	-501	-501								
G.773 De Vaandel Noord	-576	-576								
SUBTOTAAL	-1.077	-1.077								
Totaal	-69.799	-64.107	6.061	6.489		179.160	99.439	-10.202	10	-5.323
Af te sluiten complexen										
G.781 Hugo Oord; fase de Pieter Raat Stichting	29	0								
G.782 Hugo Oord; fase Woonwaard	13	0								
G.787 Poort Halfweg	-11	0								
G.851 Westpoort	-7770	-1								
Winstneming:										
G.786 Tamarixplantsoen	10000									
G.781 Hugo Oord; fase de Pieter Raat Stichting	0									
G.782 Hugo Oord; fase Woonwaard	0									
G.787 Poort Halfweg	0									
Verliesneming:										
Mutaties verliesvoorziening:										
G.771 De Vaandel	-1105000									
G.780 De Draai	-3900000									
G.802 Middenweg 4	-318000									
Totaal effect grexen op jaarrekening	-5313000									

Let op: In de tabel is de baten en lasten notering gehanteerd in plaats van de balans notering. Hierdoor staat een min teken voor een grondexploitatie waarbij de lasten hoger zijn dan de baten en een plus teken staat voor een grondexploitatie waarbij de baten hoger zijn dan de lasten.

Actief Grondbeleid

G. 749 Zandhorst III

De herziene grondexploitatie Zandhorst III laat een positief resultaat van € 585.000 zien. Er kan dit jaar geen tussentijdse winst worden genomen, omdat de nog te maken kosten de positieve boekwaarde overschrijden. Er resteren nog twee bouwkvavels binnen dit plan met een totale oppervlakte van 4.385 m² met een bedrijfsbestemming.

G.763 De Horst e.o.

Het project is grotendeels afgerond. Er moeten nog vier kvavels door de gemeente uitgegeven worden. Hiervan is de planning dat deze medio 2017 in verkoop gaan.

G.771 De Vaandel Midden

De Vaandel Midden betreft een exploitatie met een resterende looptijd van 9 jaar, en een resterend uitgeefbaar areaal van 6,5 ha. Aangezien er een duidelijk toegenomen interesse vanuit de markt voor het terrein waarneembaar is, is het een reële verwachting dat het resterende areaal in de resterende looptijd verkocht zal worden.

G.780 De Draai

De voortgang in de realisatie van het plan, de ontwikkelingen in de woningmarkt, de effecten daarvan in de woningbouwprogrammering en de bepalingen vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) in relatie tot onze risicobeheersing noodzaken tot een jaarlijkse herziening van de grondexploitatie van De Draai. Inmiddels is aan de raad de 8e herziene grondexploitatie aangeboden, waarin de meest recente ontwikkelingen zijn aangepast en die qua planning en fasering het meest reëel gedachte scenario vertegenwoordigt.

Met alle aanpassingen laat de 8e herziening een Netto Contante Waarde (NCW) resultaat zien van € 1,1 miljoen, met als gevolg dat de vorig jaar getroffen verliesvoorziening van € 3,9 miljoen kan worden opgeheven.

G.800 HHW-Zuid (Stedelijk gebied)

Inmiddels is aan de raad een herziene grondexploitatie aangeboden waarin de herontwikkeling van het oostelijke deel van het Land van Luna (plandeel 4 van Stad van de Zon) is verwerkt.

G.802 Middenweg 4

In het kader van de ontmanteling van de huidige huisvesting op Reigersdaal is voor een aantal projecten van Stichting Esdégé-Reigersdaal (ER) gekozen voor een locatie buiten De Draai. Voor een van de cliëntgroepen is de locatie Middenweg 4 aangegeven als nieuwe locatie. Door een meevaller in de kosten kan de verliesvoorziening vervallen.

G.842 Stadshart

In maart/april 2017 zal meer duidelijkheid ontstaan over

de mogelijke ontwikkelingen van de woningbouwlocaties en de 'reservelocatie' in het Stadshart (Koraal en Tangent).

G.850 Beveland

De herziene grondexploitatie Beveland laat een positief resultaat van € 858.000 zien. Er kan dit jaar geen tussentijdse winst worden genomen, omdat de nog te maken kosten de positieve boekwaarde overschrijden. Er resteren nog twee bouwkvavels binnen dit plan met een totale oppervlakte van 6.219 m² met een bedrijfsbestemming. De financiële bepalingen vanuit de exploitatieovereenkomst met Segesta rondom plan "De Bever" zijn dit jaar opgenomen binnen de grondexploitatie Beveland aangezien de ontwikkeling binnen het exploitatiegebied valt. Doordat de gemeente waterberging voor haar rekening neemt, is het resultaat lager dan in 2016.

Passief Grondbeleid

G.733 Middenweg30

In juli 2012 is er een exploitatieovereenkomst getekend tussen de gemeente en de ontwikkelaar over de realisatie van een vijftal vrije kvavels tussen Middenweg 30 en 32. Op de eerste kavel is een woning herbouwd. Van de resterende vier kvavels zijn er inmiddels 3 verkocht.

G.753 Broekhorn

Projectontwikkelaar BPD (voorheen Bouwfonds Ontwikkeling) voert deze gebiedsontwikkeling uit op eigen rekening en risico. De gemeente draagt geen risico in de grondexploitatie. Vooralsnog blijft het complex bestaan om de gemeentelijke projectmatige kosten te verantwoorden die door BPD conform afspraak zullen worden vergoed.

G.786 Tamarixplantsoen

In dit plan resteert nog de realisatie van grondgebonden woningen. Naar verwachting zullen deze in 2017 worden gerealiseerd en kan het complex worden afgesloten.

G.797 Acacialaan

Op de locatie Acacialaan realiseert ontwikkelaar Kamp Projects B.V. binnen het exploitatiegebied ter grootte van circa 7.080 m² een bouwprogramma bestaande uit 2 bouwblokken waarin totaal 44 appartementen en circa 1.110 m² bedrijfsoppervlak zal worden gerealiseerd. Alle ambtelijke kosten zijn afgedekt middels een exploitatieovereenkomst waardoor het project naar alle verwachting kostendekkend kan worden afgesloten in 2018.

G.803 Middenweg 27

De vergunning voor 20 starterswoningen zijn verleend. Alle woningen zijn verkocht en kan het project in 2017 worden afgesloten.

Afgesloten complexen

Hugo Oord; fase de Pieter Raad Stichting

Het project ligt momenteel stil. Zodra er in de planvorming een exploitatieovereenkomst wordt gesloten met een ontwikkelende partij zal een nieuw codenummer worden aangemaakt.

Hugo Oord; fase Woonwaard

Volgens de exploitatieovereenkomst met Woonwaard worden ambtelijke uren op basis van werkelijke kosten afgerekend. Uren worden in de toekomst verantwoord op een beleidsnummer.

Poort Halfweg

Alle werkzaamheden in het plan zijn afgerond.

Westpoort

Omdat dit gebied niet op korte termijn wordt ontwikkeld, is het conform de BBV-regels overgeheveld naar de materiële vaste activa.

(Tussentijdse) winst- en verliesneming resteren de complexen in exploitatie

In de nota 'Grondbeleid 2008: Grond onder de voeten' (RB2008-074 d.d. 24 juni 2008) zijn in paragraaf 7.1.4 'Winst- en verlies-neming' de voorwaarden voor het nemen van winst en verlies bij grondexploitatie opgenomen met als basis de bepalingen uit het BBV.

In de praktijk betekent dit dat onder de volgende voorwaarden tussentijds winst kan worden genomen;

- Er is sprake van een positieve boekwaarde (gerealiseerde opbrengsten zijn hoger dan gerealiseerde kosten).
- De nog te maken kosten kunnen ruimschoots worden afgedekt door deze positieve boekwaarde.
- Het verschil tussen de positieve boekwaarde en nog te maken kosten wordt als tussentijdse winst aangegeleid.

Bij toepassing van vermelde voorwaarden kan de volgende winstneming worden gedaan:

Hugo Oord; Fase De Pieter Raad Stichting	€ 29.000
Tamarixplantsoen	€ 10.000
Poort Halfweg	€ 5.000
Hugo Oord; Fase Woonwaard	€ 1.000
Totaal	€ 45.000

De totale winstneming is ten gunste gebracht van het rekeningresultaat 2016.

Vanuit de grondexploitaties zijn de volgende voorzieningen vrijgegeven ten gunste van het rekeningresultaat 2016:

Complex	Boekwaarde	
	31-12-2016	
De Vaandel Zuid	-/-	45.000
	€	
De Vaandel Noord	-/-	0
	€	
Subtotaal	-/-	5.323.000
	€	

Per saldo is het financiële effect op het rekeningresultaat 2016 als volgt:

Winstnemingen 2016	€	45.000
Verliezen 2016	-/-	0
	€	
Mutatie voorzieningen 2016	€	5.323.000
Totaal	€	5.368.000

Niet in de exploitatie genomen gronden

Sinds januari 2016 is de balanscategorie "Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG)" komen te vervallen naar aanleiding van verscherpte regelgeving van de Commissie BBV. Conform de overgangsbepalingen vanuit deze regelgeving mogen de voormalig NIEGG tegen boekwaarde worden geherrubriceerd onder de materiële vaste activa. Uiterlijk 31 december 2019 moet een toets plaatsvinden op de marktwaarde van deze gronden tegen de geldende bestemming op het moment van de marktwaardetoets. Wordt daarbij een duurzame waardevermindering vastgesteld, dan moet dat uiterlijk 31 december 2019 leiden tot een afwaardering van deze gronden. Een andere optie is om de gronden voor deze datum in exploitatie te nemen en de boekwaarde in de grondexploitatie in te brengen.

Om te zorgen dat de gronden goed in beeld blijven tot bovengenoemde datum houden we de informatie omtrent de boekwaarde binnen deze paragraaf G.

Hieronder een overzicht van de boekwaarden van de complexen binnen 'Niet in exploitatie genomen gronden'.

Complex	Boekwaarde	
	31-12-2016	
De Vaandel Zuid	-/-	501.000
	€	
De Vaandel Noord	-/-	576.000
	€	
Subtotaal	-/-	1.077.000
	€	

Programmarekening

Overzicht baten en lasten

Algemene dekkingsmiddelen en
bedrag voor onvoorziene uitgaven

Toelichting op programmarekening

Overzicht baten en lasten

Overzicht baten en lasten

In het onderstaand overzicht van baten en lasten over het jaar 2016 zijn ter vergelijking ook de cijfers over 2015 (jaarrekening), de primair vastgestelde begroting 2016 en de actuele begroting 2016 (inclusief de reeds gemelde effecten bij de bestuursrapportage) weergegeven.

X 1.000					
Lasten	Jaar-rekening 2015	Primair vastgestelde begroting 2016	Actuele begroting	Realisatie 2016	Verschil actuele begroting vs realisatie
1. Leefbaarheid en veiligheid	5.406	5.416	5.418	5.351	67
2. Stedelijk beheer en duurzame samenleving	33.614	31.125	33.752	33.646	88
3. Stedelijke ontwikkelingen, bereikbaarheid en economische zaken	26.639	34.753	26.060	26.005	55
4. Sociale samenhang	65.791	71.151	70.297	70.262	35
5. Algemeen bestuur, burgerdiensten en algemene baten en lasten	16.482	9.607	11.891	16.712	-4.821
Totaal Lasten	147.932	152.052	147.418	151.994	-4.576

X 1.000					
Baten	Jaar-rekening 2015	Primair vastgestelde begroting 2016	Actuele begroting	Realisatie 2016	Verschil actuele begroting vs realisatie
1. Leefbaarheid en veiligheid	46	10	10	5	-5
2. Stedelijk beheer en duurzame samenleving	15.618	12.072	14.196	18.291	4.095
3. Stedelijke ontwikkelingen, bereikbaarheid en economische zaken	24.686	32.112	22.998	28.710	5.712
4. Sociale samenhang	15.698	19.979	15.411	15.559	148
5. Algemeen bestuur, burgerdiensten en algemene baten en lasten	6.347	1.853	10.010	14.559	4.549
Totaal Baten	62.395	66.026	62.625	77.124	14.499

X 1.000					
Baten en Lasten	Jaar-rekening 2015	Primair vastgestelde begroting 2016	Actuele begroting	Realisatie 2016	Verschil actuele begroting vs realisatie
Resultaat					
Totaal programma's	-85.537	-86.026	-84.793	-74.867	9.926
Algemene dekkingsmiddelen	93.024	82.908	90.715	91.280	565
Onvoorzien		-75	0	0	0
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	7.487	-3.193	5.922	16.413	10.491
Mutatie reserves	3.965	4.494	-5.547	-5.593	-46
Gerealiseerd resultaat	11.452	1.301	375	10.820	10.445

Toelichting bij overzicht van baten en lasten

In het raadsvoorstel tot 'Actualisering van de budgetten 2016' RB2016099 d.d. 20 december 2016 staat een prognose van een positief rekeningresultaat van afgerond € 2.412.000.

Bedragen x € 1.000			
	Voor Burap	Afwijkingen bestuursrapportage	Na Burap
Begrotingsresultaat voor resultaatbestemming	-2.092	1.190	-902
Mutaties reserves	3.314	0	3.314
Begrotingsresultaat na resultaatbestemming	1.222	1.190	2.412

Na de bestuursrapportage hebben de volgende mutaties op de begroting plaatsgevonden:

X 1.000	
Begrotingsresultaat / Geprognosticeerd rekeningresultaat	2.412
Dotatie reserve "Verhoogde asielinstroom"	-243
Dotatie reserve "Ontschot werken"	-940
Dotatie reserve "Nieuwbouw Huygenscollege"	-854
Begrotingsresultaat / Geprognosticeerd rekeningresultaat na dotatie reserves	375

Overzicht baten en lasten Incidentele baten en lasten

Op grond van artikel 28 lid c van het BBV is een overzicht van de incidentele baten en lasten opgenomen.

X 1.000			
Programma	Opsomming (niet limitatief) van incidentele baten en lasten volgens de BBV	Lasten	Baten
Programma 2	Van de woningen in het primeurfonds zijn verschillende woningen verkocht. Het gaat hierbij om 11 reprint woningen en 9 woningen aan de Bergmolen. Omdat de reprintwoningen uit het systeem gaan moet de waarde waarvoor ze geactiveerd waren worden afgeschreven.	412	829
	In 2016 is de verkoop van het rondel afgerond. Hierbij is ook het eerste deel van de toegezegde financiële bijdrage (RB2016032) aan de Stichting Dorpsbelang Noord voor de sporthal Noorderend betaald.	108	195
	In 2011 is er een subsidie ontvangen voor de spoorse doorsnijding Zuidtangent. Omdat er toen een terugbetalingsverplichting bestond voor het niet realiseren van de spoortunnel is deze op de balans opgenomen onder de vooruitontvangen doeluitkeringen. In 2016 is deze terugbetalingsverplichting komen te vervallen en is het als resultaat in de exploitatie opgenomen.		3.604
Programma 3	Door aanpassingen in de BBV, waardoor onder andere de rekenrente omlaag is gegaan en dat er geen rechtstreekse afdrachten vanuit de grondexploitaties mogen worden gedaan, komen de verliesvoorzieningen van de Draai, De Vaandel Midden en Middenweg 4 te vervallen.		5.623
	De grondverkoop binnen de grondexploitaties bedroegen in 2016 € 11.992.000.	11.992	11.992
Programma 5	Conform de afspraken in het cao akkoord 2012-2015 krijgt elke medewerker vanaf 1 januari 2017 naast het salaris ook een vrij besteedbaar budget: het Individueel Keuze Budget (IKB). In dit budget zit onder andere het vakantiegeld van de medewerker van de gemeente. In de periode van 1 juni 2016 tot en met 31-12-2016 heeft elke medewerker van de gemeente gespaard voor zijn vakantiegeld. Dit gespaarde vakantiegeld is echter niet opgegaan in het IKB en wordt in mei aan de medewerkers uitbetaald. Omdat dit een recht vanuit 2016 is moet deze onder de nog te betalen bedragen worden verantwoord.	662	
	Incidentele personeelslasten/ tijdelijke inhuur (zie figuur 1 in paragraaf E).	3.374	
	Vrijval van een deel van de onderhoudsvoorzieningen conform RB2016063		7.264
Mutaties in reserves	Incidentele toevoegingen en onttrekking aan reserves. Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar het overzicht specificaties mutatie reserves 2016.	55.175	34.748
Totaal		71723	64.255

Overzicht baten en lasten Vennootschapsbelasting

In Heerhugowaard behoren met name de grondexploitaties tot economische activiteiten in het kader van de wet vennootschapsbelasting overheidsondernemingen.

De uitkomst van de fiscale winstberekening 2016 over de grondexploitaties is een fiscaal verlies. Dat betekent dat de te betalen vennootschapsbelasting over 2016 nihil is.

Overzicht baten en lasten Specificatie mutatie reserves 2016

Conform artikel 28 lid d van de BBV, is er in het onderstaande overzicht er een uitsplitsing gemaakt tussen de incidentele en structurele toevoegingen en toepassingen aan reserves.

	Toevoeging		Onttrekking	
	Incidenteel	Structureel	Incidenteel	Structureel
Algemene reserve	24.574			-26.602
Totaal Algemene reserve	24.574		-26.602	

	Toevoeging		Onttrekking	
	Incidenteel	Structureel	Incidenteel	Structureel
• Bovenwijkse voorzieningen (NBK 1) hoofdinfrastructuur	8.337		-375	
• Bovenwijkse voorzieningen gebouwen (NBK 2)	282		-4.492	-62
• Reserve beheer & sociale structuur		2.045	-807	-2.140
• Grote projecten	490	2.280		-5.121
• Decentralisatie huisvesting onderwijs				-41
• BWS en overwinstregeling				1
• Erfgoedreserve			-65	
• Kunstgrasvelden & Accommodaties		24		-105
• Reserve Schoolwoningen	1.316			-329
• WMO			-1	
• Impulsregeling combinatiefuncties				
• Duurzaamheid	51	51	-40	-25
• Milleniumgemeente			-5	
• IKS (co-financiering)				
• ISV-2				
• Rente egaliseringsreserve			-235	
• Reserve voortgezet onderwijs	623			
• Reserve GGD				
• Egaliseringsreserve tariefsverhoging Omgevingsvergunning.			-246	
• Reserve Vervanging zieke kastantjes Zuidwijk/Huigenhoek			-69	
• Reserve marketing De Vaandel			-6	
• Reserve School en Sporthal De Draai		157		-166
• Reserve Digitalisering archieven			-44	
• Decentralisatie AWBZ, Jeugdzorg	2.212		-500	
• Integrale gebiedsontwikkl.Stationsgebied	800		-17	
• Transitie-/frictiekosten ISD/SSC			-700	
• Transitiekosten WNK			-17	
• Groei op het spoor			-10	
• Terras Filosoof			-58	
• Videosysteem raadszaal				
• Bijdrage spelen Rivierenwijk			-42	
• Actief burgerschap	100		-25	
• Onderwijshuisvesting AZC leerlingen			-278	
• Reserve BYOD	82	50		
• Reserve Arbitrage Stadshart	200		-84	
• Reserve Verduurz. gem gebouwen	200			
• Reserve Parkeermaatregelen	420			
• Reserve OZB het nieuwe MC	711			
• Reserve Middenweg Zuid	8.755			
• Reserve De Vaandel - Heliomare	1.000			
• Reserve E-depot	68			
• Reserve Vanadium	2.507			
• Reserve Volkstuinen HHW Zuid	411		-30	
• Reserve verhoogde asielinstream	243			
• Reserve ontschot werken	940			
• Reserve nieuwbouw Huygenscollege	853			
Totaal Bestemmingreserves	30.601	4607	-8.146	-7988
TOTAAL RESERVES	55.175	4607	-34.748	-7988

Algemene dekkingsmiddelen en bedrag voor onvoorziene uitgaven

De algemene dekkingsmiddelen betreffen de gemeentelijke inkomsten die vrij besteedbaar en daarmee bestuurlijk afweegbaar zijn. De besteding van deze inkomsten is niet gerelateerd aan een vooraf bepaald doel (programma). In onderstaande tabel is een specificatie opgenomen van de algemene dekkingsmiddelen.

Algemene dekkingsmiddelen	Jaarrekening 2015	Primair vastgestelde begroting 2016	Actuele begroting	Bedragen x € 1.000	
				Realisatie	Verschil actuele begroting
Algemene Uitkering	71.681	67.979	74.729	75.222	493 V
Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	10.681	10.668	10.792	10.775	17 N
Saldo van de Financieringsfunctie	6.086	3.875	4.808	5.100	292 V
Dividend	4.576	386	386	183	203 N
Totaal algemene dekkingsmiddelen	93.024	82.908	90.715	91.280	565 V

Bedrag voor onvoorziene uitgaven

Op grond van artikel 25 en 28 van het BBV is het verplicht verantwoording af te leggen over de besteding van de post onvoorzien. In de primaire begroting 2016 is een bedrag van € 75.000 voor de post 'Onvoorziene uitgaven' opgenomen.

In 2016 is er geen beroep gedaan op dit budget. Het budget is naar aanleiding van de bestuursrapportage afgeraamd.

Toelichting op de programmarekening

In dit onderdeel wordt het rekeningresultaat 2016 nader toegelicht. Achtereenvolgens wordt ingegaan op:

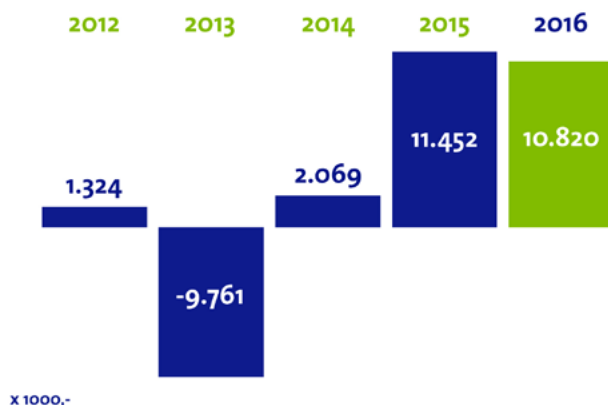
1. het verloop van het rekeningresultaat sinds 2012.
2. de verschillen tussen begroting en realisatie 2016 voor wat betreft de algemene dekkingsmiddelen.
3. de verschillen tussen begroting en realisatie 2016 voor wat betreft de reserves.

De verantwoording op hoofdlijnen van de belangrijkste verschillen per programma is gedaan in het jaarverslag in de programmaverantwoording. De verklaringen kunt u daar per programma vinden onder het hoofdstuk 'Verklaring afwijking realisatie ten opzichte van actuele begroting'

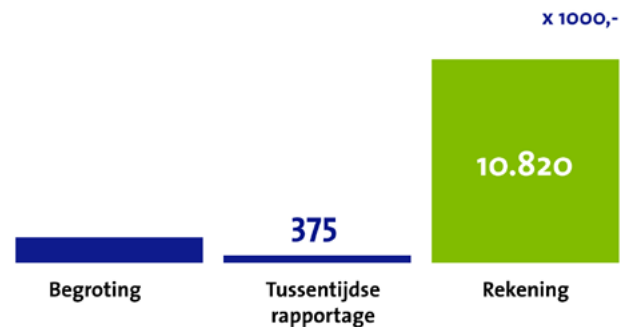
- Programma 1: 'Leefbaarheid en Veiligheid'
- Programma 2: 'Stedelijk beheer en duurzaam samenlevens'
- Programma 3: 'Stedelijke ontwikkeling, bereikbaarheid en economische ontwikkelingen'
- Programma 4: 'Sociale samenhang'
- Programma 5: 'Algemeen bestuur, burgerdiensten en algemene baten en lasten'

Waar gesproken wordt over '**de begroting**' wordt in dit verband bedoeld op de actuele begroting inclusief de effecten op de begroting 2016 van de bij de bestuursrapportage 2016 gemelde afwijkingen. Deze effecten zijn door de raad op 20 december 2016 (RB2016099) geacordeerd.

Verloop rekeningresultaat 2012-2016

In de onderstaande tabel is het verloop van de prognose van 2016 (volgens de begroting en de bestuursrapportage) ten opzichte van het rekeningresultaat opgenomen.

Toelichting algemene dekkingsmiddelen

Het voordeel op de algemene dekkingsmiddelen wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een voordeel op de Algemene Uitkering. De hogere Algemene Uitkering uit het gemeentefonds is hoger dan begroot door de volgende factoren:

1. Een iets hogere uitkeringsfactor voor het jaar 2016.
2. Nabetalings vanuit het gemeentefonds 2014 en 2015 als gevolg van het definitief worden van verdelmaatstaven en uitkeringsfactoren.
3. Een hogere decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom.

Bedragen x € 1.000			
	Actuele begroting 2016	Realisatie 2016	Vershil actuele begroting vs realisatie
Algemene dekkingsmiddelen			
Baten	74.729	75.222	493 V
Saldo algemene dekkingsmiddelen	90.715	91.280	565 V

Toelichting reserves

Het nadeel op de onttrekking aan reserves wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de volgende factor:

Voor het uitvoeren van de combinatiefuncties is een gedeeltelijke dekking aanwezig in de vorm van een onttrekking aan de reserve Combinatiefuncties. In verband met de afbouw van de dienstverlening door Sportservice (activiteiten worden overgenomen door Heerhugowaard Sport) is er in 2016 minder uitgegeven dan begroot. Dit maakt ook de begrote onttrekking aan de reserve Combinatiefuncties niet nodig. Omdat deze onttrekking wel was begroot leidt dit op de mutaties reserves tot een nadeel van € 62.000.

Bedragen x € 1.000			
	Actuele begroting 2016	Realisatie 2016	Vershil actuele begroting vs realisatie
Mutatie reserves			
Lasten	48.356	48.329	27 V
Baten	42.809	42.736	73 N
Saldo algemene dekkingsmiddelen	-5.547	-5.593	46 N

Balans

Balans

**Grondslagen, consolidatie, waardering
en resultaatbepaling**

Toelichting activa

Toelichting passiva

**Niet in de balans opgenomen belangrijke
verplichtingen**

Balans

Totaal gegevens activa en passiva op de balans

Flottende activa en passiva

	31-12-2016	31-12-2015
Flottende Activa		
Voorraden	57.240	66.428
Grond- en hulpstoffen:		
• Niet in de exploitatie genomen bouwgronden	0	1.077
• Overige grond- en hulpstoffen	0	0
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	57.218	65.351
Gereed product en handelsgoederen	22	0
Uitzettingen met een rentetypische-looptijd korter dan één jaar	16.046	11.419
Vorderingen op openbare lichamen	7.694	6.339
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.056	0
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	773	319
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	0	
Overige vorderingen	2.523	4.761
Liquide middelen	784	129
• Kassaldi	3	7
• Banksaldi	781	122
Overlopende activa	2.426	3.392
Nog van Europese en Nederlandse overheidslichamen te ontvangen voorschotten op specifieke uitkeringen		
• Rijk	31	121
• Overige Nederlandse overheidslichamen	148	244
Vooruitbetaalde en nog te ontvangen bedragen	2.247	3.027
Totaal flottende activa	76.496	81.368
Totaal activa	225.497	224.182

	Bedragen x € 1.000	
	31-12-2016	31-12-2015
Flottende passiva		
Netto-flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	25.694	6.555
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden	0	0
Overige kasgeldleningen	22.000	0
Banksaldi	0	2.998
Overige schulden	3.694	3.557
	0	
Overlopende passiva	0	13.010
Vooruitontvangen bedragen	127	66
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen, nog te besteden voorschotten op specifieke uitkeringen - Rijk		
• Rijk	0	3.604
• Overige Nederlandse overheidslichamen	696	534
Nog te betalen bedragen	8.945	8.806
Totaal flottende passiva	35.462	19.565
Totaal passiva	225.497	224.182
Gewaarborgde geldleningen	122.996	119.306
Garantstellingen	27.278	31.326

Grondslagen consolidatie, waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Toelichting activa Vaste activa

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

Bedragen x € 1.000				
	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015 na her- rubricering	Herrubri- cering artikel 34 lid c BBV	Boek- waarde 31-12-2015 voor her- rubricering
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	6	7	0	7
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	2.442	2.413	2.413	0
Totaal immateriële vaste activa	2.448	2.420	2.413	7

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2016:

Bedragen x € 1.000									
	Boekwaarde 31-12-2016	Investe- ringen	Desinveste- ringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaarde- ringen	Boekwaarde 31-12-2015 na her- rubricering	Herrubri- cering artikel 34 lid c BBV	Boekwaarde 31-12-2015 voor her- rubricering
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	6			-1			7		7
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	2.442	123	-17	-77			2.413	2.413	0
Totaal immateriële vaste activa	2.448	123	-17	-78	0	0	2.420	2.413	7

De belangrijkste overige investeringen in immateriële vaste activa met een economisch nut staan in onderstaand overzicht vermeld:

Bedragen x € 1.000		
	Investerings- bedrag 2016	Nadere specificatie
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	123	
• 1e inrichtingen scholen		123
Totaal immateriële vaste activa	123	

Herrubricering:

De boekwaarde per 31-12-2015 van bijdragen aan activa in eigendom van derden worden als gevolg van een aanpassing van het Besluit Begroten en Verantwoorden voor gemeenten (artikel 34 lid c) wordt met ingang van 2016 verantwoord onder de immateriële vaste activa. Tot 2016 vormde deze boekwaarde een onderdeel van de financiële vaste activa.

Materiële vaste activa

De post materiële vaste activa wordt onderscheiden in:

Bedragen x € 1.000				
	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 1-1-2016	Herrubri- cering	Boekwaarde 31-12-2015
Investerings met een economisch nut				
• in erfacht uitgegeven gronden	758	133		133
• investeringen met een economisch nut	124.382	119.569	1.077	118.492
• investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	13.751	14.401		14.401
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	6.286	5.956		5.956
Totaal materiële vaste activa	145.177	140.059	1.077	138.982

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de in erfacht uitgegeven gronden gedurende het jaar 2016:

Bedragen x € 1.000							
	Boekwaarde 31-12-2016	Investe- ringen	Desinveste- ringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaarde- ringen	Boekwaarde 31-12-2016
Gronden in erfacht	758	625					133
Totaal in erfacht uitgegeven gronden	758	625	0	0	0	0	133

Gronden in erfacht:

In 2016 is een bouwkaavel op De Vaandel in erfacht gegeven aan Lagosse Chocolate BV. De grond is overgeheveld vanuit de grondexploitatie De Vaandel naar de materiële vaste activa.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de overige materiële vaste activa met een economisch nut gedurende het jaar 2016:

Bedragen x € 1.000									
	Boekwaarde 31-12-2016	Investe- ringen	Desinveste- ringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaarde- ringen	Boekwaarde 1-1-2016	Herrubri- cering	Boekwaarde 31-12-2015
Gronden en terreinen	24.202	8.043	-137				16.406	1.077	15.379
Woonruimten	54		-240	-5			299		299
Bedrijfsgebouwen	86.574	1.092		-3.195			88.677		88.677
Vervoermiddelen	222	44		-80			258		258
Machines, apparaten en installaties	9.480	714	-42	-1.262	-14		10.984		10.984
Overige materiële vaste activa	3.758	413	-1	-487			3.795		3.795
Totaal overige materiële vaste activa	124.382	10.306	-480	-4.999	-14	0	119.569	1.077	118.492

De belangrijkste overige investeringen in materiële vaste activa met een economisch nut staan in onderstaand overzicht vermeld:

Bedragen x € 1.000		
	Investerings- bedrag 2016	Nadere specificatie
Gronden en terreinen	8.043	
• Activeren gronden vanuit grondcomplexen		8.043
Woonruimten	1.092	
• Scholen		390
• Gemeentelijke gebouwen		702
Machines, apparaten en installaties	714	
• ICT Hardware		26
• ICT Software		169
• Installaties		102
• Machines		417
Overige materiële vaste activa	413	
• Overige investeringen		413

Verloop overige investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

Bedragen x € 1.000							
	Boekwaarde 31-12-2016	Investe- ringen	Desinveste- ringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaarde- ringen	Boekwaarde 31-12-2015
Roofinvesteringen	10.701	1.225	-10	-408	-1.048		10.940
Inzameling huishoudelijk afval	2.725	24		-420			3.121
Exploitatie jachthavens	196			-8			204
Begraven	129			-7			136
Totaal overige materiële vaste activa	13.751	1.249	-10	-841	-1.048	0	14.401

Specificatie overige investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Bedragen x € 1.000		
	Investerings- bedrag 2016	Nadere specificatie
Rioolinvesteringen	1.249	
• Rioleringswerkzaamheden		1.225
• Afvalcontainers		24

Verloop overige investeringen met een maatschappelijk nut

Bedragen x € 1.000							
	Boekwaarde 31-12-2016	Investe- ringen	Desinveste- ringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaarde- ringen	Boekwaarde 31-12-2016
Gronden en terreinen	271			-9			230
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	5.955	842		-454			5.567
Overige materiële vaste activa	80			-49			109
Totaal materiële vaste activa	6.286	842		-512			5.956

Bedragen x € 1.000		
	Investerings- bedrag 2016	Nadere specificatie
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	842	
• Herinrichting wijken		842

Toelichting op herrubricering

Gronden en terreinen

Als gevolg van de aanpassingen BBV is de categorie Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) komen te vervallen. De gronden zijn per 1 januari 2016 geherrubriceerd tegen de boekwaarde onder de materiële vaste activa. Voor de gemeente Heerhugowaard betekent dit dat de gronden van de Vaandel zuid (€ 501.000) en de Vaandel noord (€ 576.000) van de NIEGG naar de MVA zijn geherrubriceerd.

Toelichting op investeringen

Gronden en terreinen:

Als gevolg van een actualisatie van de grondexploitatie Westpoort is grond overgeheveld vanuit de voorraad gronden naar de materiële vaste activa. De inbrengwaarde van de grond is € 8.043.000.

Bedrijfsgebouwen:

In juni 2016 is Sporthal De Draai in gebruik genomen. De investeringskosten in 2016 bedraagt € 833.000.

Het voormalige schoolgebouw Kleine en Grote Beer aan de Taxuslaan 32 is in 2016 gerenoveerd. De Regenboog-school, onderwijshuisvesting voor asielzoekerskinderen, is in dit pand ondergebracht.

Vanuit strategische overwegingen is in 2015 het perceel Umbriëllaan 6 aangekocht. In 2016 is dit pand in gebruik genomen voor onderwijshuisvesting voor leerlingen van Focus.

Machines, apparaten en installaties:

Dit betreffen voornamelijk vervanginginvesteringen, con-

form het overzicht in de raadsbegroting 2016. Het gaat hierbij voornamelijk om ICT investeringen (€ 197.000) en tractie- en vervoersmiddelen (€ 388.000).

Overige materiële vaste activa:

In 2016 is in het gemeentehuis een nieuw kantoorconcept op de A2 vleugel gerealiseerd. De kosten hiervan bedragen € 223.000.

De inrichting van de nieuwe sporthal De Draai bedraagt € 104.000.

Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken:

De uitgaven voor de herinrichting van de Molenwijk vlek J en de Riverenwijk vlek F bedragen in 2016 respectievelijk € 402.000 en € 442.000.

Toelichting op desinvesteringen:

Gronden en terreinen:

Vanuit strategische overwegingen is in 2015 het perceel Umbriëllaan 6 aangekocht. In 2016 is dit pand in gebruik genomen voor onderwijshuisvesting voor leerlingen van Focus. De waarde van het pand is berekend op € 197.000 en is overgeheveld naar Bedrijfsgebouwen.

Woonruimten:

In 2016 zijn twee woningen aan het complex Bergmolen (Primeurfonds) verkocht.

Toelichting op bijdragen derden:

Rioolinvesteringen:

Conform raadsbesluit RB2013-059 d.d. 23 april 2013 heeft er een afwaardering plaatsgevonden van geactiveerde vervangingsinvesteringen riool.

Financiële vaste activa

De post Financiële vaste activa wordt als volgt gespecificeerd:

Bedragen x € 1.000		
	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Kapitaalverstrekkingen aan:		
• deelnemingen	218	218
Overige langlopende leningen	1.158	1.194
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	0	0
Totaal financiële vaste activa	1.376	1.412

Bedragen x € 1.000							
	Boekwaarde 31-12-2016	Investe- ringen	Desinveste- ringen	Abschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaarde- ringen	Boekwaarde 31-12-2015
Kapitaalverstrekkingen aan:							
• deelnemingen	218						218
Overige langlopende leningen	1.158	5		41			1.194
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	0						0
Totaal financiële vaste activa	1.376	5	0	41	0	0	1.412

Correctie boekwaarde 31 december 2015:

Om administratieve redenen heeft er een correctie op de boekwaarden per 1 januari 2016 van Overige langlopende leningen en Bijdragen aan activa in eigendom van derden plaatsgevonden.

Herrubricering boekwaarde 31 december 2015:

Als gevolg van een aanpassing van het Besluit Verantwoorden en Begroten voor gemeenten (artikel 34 lid c) is de boekwaarde van de bijdragen aan activa in eigendom van derden verplaatst van financiële vaste activa naar immateriële vaste activa.

Toelichting activa Vlottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Bedragen x € 1.000				
	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 1-1-2016	Herrubricering	Boekwaarde 31-12-2015
Grond en hulpstoffen:				
• Niet in de exploitatie genomen bouwgronden	0	0	-1.077	1.077
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	57.218	65.351		65.351
Gereed product en handelsgoederen	22	0		0
Totaal voorraden	57.240	65.351	-1.077	66.428

Van de niet in exploitatie genomen bouwgronden kan het volgende overzicht worden gegeven:

Bedragen x € 1.000									
Niet in exploitatie genomen bouwgronden	Balans- waarde 31-12-2016	Voor- ziening verlies- latend complex	Boek- waarde 31-12-2016	Investeringen	Opbrengsten	Herrubri- cering	Winst-/verlies- neming	Boek- waarde 31-12-2016	Boek- waarde 31-12-2015
De Vaandel Zuid	0	0	0					0	501
De Vaandel Noord	0	0	0					0	576
Totaal niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	0	0	0	0	0	0	0	1.077

Als gevolg van de aanpassingen BBV is de categorie Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) komen te vervallen. De gronden moesten per 1 januari 2016 geherrubriceerd worden tegen de boekwaarde onder de materiële vaste activa. Voor de gemeente Heerhugowaard betekent dit dat de gronden van de Vaandel zuid (€ 501.000) en de Vaandel noord (€ 576.000) van de NIEGG naar de MVA zijn geherrubriceerd.

Van de bouwgronden in exploitatie kan het volgende overzicht worden gegeven:

Bedragen x € 1.000									
Bouwgronden in exploitatie	Balans- waarde 31-12-2016	Voor- ziening verlies- latend complex	Boek- waarde 31-12-2016	Investeringen	Opbrengsten	Herrubri- cering	Winst-/verlies- neming	Boek- waarde 31-12-2015	
				Grond- aankopen	Rente	Ontwik- kelings- kosten	Grond- verlopen	Overige	
Middenweg 30	81		81		2				79
Zandhorst III	-167		-167			1	-3		-165
Broekhorst	10		10			29	-21		2
De Horst	9		9						9
De Vaandel Midden	4.603		4.603		116	199	-1.211	-13	5.512
De Draai	44.564		44.564	22	977	3.485	-6.282	-139	46.501
Hugo Oord, fase Pieter Raat	0		0						29
Hugo Oord, fase Woonwaard	0		0			12			1
Tamarixplantsoen/Ter Kinne	-6		-6			406	-17		10
Poort Halfweg	0		0			2	-13	-5	5
Acaciaaan	-158		-158			71			-229
Heerhugowaard-Zuid	6.601		6.601		208	578	-3.873	-193	9.881
Middenweg 4	-61		-61		4	375	-613		173
Middenweg 27 - Zonnestein	-31		-31			24		-55	0
Stadshart	1.960	-5.787	7.747		159	40			7.548
Beveland	-187		-187					-3	-184
Westpoort	0		0		163	111			7.770
Totaal Bouwgronden in exploitatie	57.218	-5.787	63.005	22	1.629	5.333	-11.992	-449	-8.044
								45	76.461

Toelichting op de grondexploitaties:

Winst/verliesnemingen:

Hugo Oord, fase Pieter Raat en fase Woonwaard en Poort Halfweg

In 2016 zijn de complexen Hugo Oord, fase Pieter Raat en fase Woonwaard en Poort Halfweg afgesloten. De winst ter grootte van € 35.000 is ten gunste van het rekeningresultaat gekomen.

Tamarixplantsoen.

In dit plan resteert nog de realisatie van grondgebonden woningen. Naar verwachting zullen deze in 2017 worden gerealiseerd en kan het complex worden afgesloten

Herrubricering

Westpoort

Nu er door de Noordwest ziekenhuisgroep is besloten om nieuw/verbouwd te plegen op de huidige locatie in Alkmaar is de grondexploitatie van Westpoort komen te vervallen. De gemeente is op het moment bezig om het dossier nog af te ronden en het is niet de verwachting dat er binnenkort ontwikkeld gaat worden. Hierdoor moet de grond conform de BBV, niet onder de voorraden op de balans verantwoord worden, maar onder de materiële vaste activa. De gronden zijn tegen de boekwaarde van (€ 8.043.000) overgeheveld naar de materiële vaste activa.

Verliesvoorzieningen

Het verloop van de verliesvoorzieningen op grondexploitaties gedurende het jaar 2016 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Materiële vaste activa

De post materiële vaste activa wordt onderscheiden in:

Bedragen x € 1.000			
Verliesvoorzieningen	Boekwaarde 31-12-2016	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2015
De Draai	0	-3.900	3.900
Stadshart	5.787		5.787
De Vaandel Midden	0	-1.105	1.105
Middenweg 4	0	-318	318
Totaal verliesvoorzieningen	5.787	-5.323	0

Door aanpassingen in de BBV, waardoor onder andere de rekenrente omlaag is gegaan en er geen rechtstreekse afdrachten vanuit de grondexploitaties mogen worden gedaan, komen de verliesvoorzieningen van de Draai, De Vaandel Midden en Middenweg 4 te vervallen.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

De in de balans opgenomen uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Bedragen x € 1.000		
	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Vorderingen op openbare lichamen	7.694	6.339
Uitzettingen in Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan één jaar	5.056	0
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	773	319
Overige vorderingen	2.523	4.761
Totaal uitzettingen met een rente typische looptijd van korter dan één jaar.	16.046	11.419

Met ingang van 1 januari 2014 is de wet Schatkistbankieren van kracht geworden. Dit betekent dat gemeenten hun overtollige liquide middelen verplicht moeten uitzetten bij ofwel de Nederlandse staat of bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden als zij boven een bepaald drempelbedrag uitkomen.

Uit onderstaande tabel blijkt dat de liquide positie van de gemeente Heerhugowaard zodanig was dat in 2016 geen verplichting is ontstaan om overtollige liquide middelen weg te zetten bij de hierboven genoemde partijen.

Bedragen x € 1.000			
	Drempel bedrag	Gemiddeld aangehouden buiten 's Rijks schatkist	Ruimte onder drempelbedrag
1 ^o kwartaal	1.140	0	1.140
2 ^o kwartaal	1.140	345	795
3 ^o kwartaal	1.140	210	930
4 ^o kwartaal	1.140	427	713

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Bedragen x € 1.000				
	Balans- waarde 31-12-2016	Voorziening oninbaar- heid	Boekwaarde 31-12-2016	Balans- waarde 31-12-2015
Vorderingen op openbare lichamen				
• Rijk	6.081		6.081	4.544
• Provincies	0		0	0
• Gemeenten	519		519	149
• Gemeenschappelijke regelingen	1.094		1.094	1.646
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.056		5.056	0
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	773		773	319
Overige vorderingen				
• Creditfacturen (crediteuren)	250		250	85
• Reguliere debiteuren	1.016	-55	1.071	3.295
• Belasting debiteuren	331	-351	682	414
• Debiteuren Sociale Zaken	844	-2.020	2.864	967
• Debiteuren Heerhugowaard Sport N.V.	82		82	0
Totaal uitzettingen met een rente typische looptijd van korter dan één jaar.	16.046	-2.426	18.472	11.419

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Bedragen x € 1.000		
	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Kassaldi	3	7
Banksaldi	781	122
Totaal liquide middelen	784	129

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt worden toegevoegd:

Bedragen x € 1.000		
	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
• Nog van Europese en Nederlandse overheidslichamen te ontvangen voorschotten op specifieke uitkeringen		
• Rijk	31	121
• Overige overheidslichamen	148	244
• Vooruitbetaalde bedragen	629	1.412
• Nog te ontvangen bedragen	1.618	1.615
Overlopende activa	2.426	3.392

De post nog van Europese en Nederlandse overheidslichamen te ontvangen voorschotten op specifieke uitkeringen wordt in de volgende tabel gespecificeerd:

	Bedragen x € 1.000			
	Boekwaarde 31-12-2016	Toevoe- gingen	Ontvangen bedragen	Boekwaarde 31-12-2015
Rijk				
• Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz)	31	31	-121	121
Overige overhiedslichamen				
• Voetpad Van Veenweg	24	24		
• Octopusplan De Vlindertuin	2	9	-7	
• Verkeerslokaal Voortgezet Onderwijs	2			2
• Traffic Skills Verkeerscarrousel	2			2
• Verkeersmaatregelen Sparrenlaan	5			5
• Bushalte Smaragd	0		-35	35
• Fietspaden Zuidtangent tussen Oosttangent en Stellingmolen	0		-47	47
• Fietsroute de Helix	27	59	-158	126
• Campagne 'Dat is heel normaal' - dl 2	61	59		2
• Kenniskring sociale Wijkteams	25			25
Totaal	179	182	-368	365

Niet uit de balans blijkend recht

In 2015 is de gemeente overgestapt op het 'Bring your own device' (BYOD). De werkgever stelt voor de periode 1 mei 2015 - 1 mei 2018 maximaal € 900 per aangewezen persoon beschikbaar om te besteden aan computerapparatuur inclusief toebehoren, die voldoet aan de door de werkgever gestelde minimum eisen.

Indien de aanstelling binnen drie jaar na het verkrijgen van de vergoeding wordt beëindigd wordt de vergoeding naar rato terugbetaald. Het zou kunnen voorkomen dat een medewerker niet wil betalen voor het apparaat. De medewerker wordt dan de mogelijkheid geboden om het apparaat in te leveren bij de werkgever.

Op grond hiervan ontstaat een niet uit de balans blijkend recht voor de werkgever. Ultimo 2016 bedraagt dit recht 1/3 van het in 2015 en 2016 bestede bedrag (€ 120.000).

Toelichting passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Bedragen x € 1.000	
	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Algemene reserve	19.600	21.628
Bestemmingsreserves	67.577	48.503
Gerealiseerd resultaat	10.820	11.452
Totaal eigen vermogen	97.997	81.583

Het verloop in 2016 van de algemene reserve wordt in het onderstaand overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2016	Toevoeging			Onttrekking		Boekwaarde 31-12-2015
		Rente	Overige toevoegingen	Bestemming rekeningresultaat vorig jaar	Overige onttrekkingen	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	
Algemene reserve	19.600		13.758	10.816	-26.602		21.628
Totaal Algemene reserve	19.600		13.758	10.816	-26.602		21.628

Het verloop in 2016 van de bestemmingsreserve wordt in het onderstaand overzicht weergegeven:

	Bedragen x € 1.000						
	Boekwaarde 31-12-2016	Toevoeging			Onttrekking		Boekwaarde 31-12-2015
		Rente	Overige toevoegingen	Bestemming rekeningresultaat vorig jaar	Overige onttrekkingen	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	
• Bovenwijkse voorzieningen (NBK 1) hoofdinfrastructuur	8.633	24	8.313		-375		671
• Bovenwijkse voorzieningen gebouwen (NBK 2)	4.149	282			-4.492	-62	8.421
• Reserve beheer & sociale structuur	6.066		2.045		-2.947		6.968
• Grote projecten	15.953	490	2.280			-5.121	18.304
• Decentralisatie huisvesting onderwijs	151					-41	192
• BWS en overwinstregeling	88				1		87
• Erfgoedreserve	48				-65		113
• Kunstgrasvelden & Accommodaties	522		24			-105	603
• Reserve Schoolwoningen	3.630		1.316			-329	2.643
• WMO					-1		1
• Impulsregeling combinatiefuncties	131						131
• Duurzaamheid	1.116		102		-65		1.079
• Milleniumgemeente					-5		5
• IKS (co-financiering)	110						110
• ISV-2	178						178
• Rente egaliseringsreserve	470				-235		705
• Reserve voortgezet onderwijs	719		397	226			96
• Reserve GGD							
• Egaliseringsreserve tariefsverhoging Omgevingsvergunning.					-246		246
• Reserve Vervanging zieke kastantjes Zuidwijk/Huigenhoek	101				-69		170
• Reserve marketing De Vaandel	6				-6		12
• Reserve School en Sporthal De Draai	4.440		157			-166	4.449
• Reserve Digitalisering archieven	6				-44		50
• Decentralisaties AWBZ, Jeugdzorg	2.712		2.212		-500		1.000
• Integrale gebiedsontwik. Stationsgebied	983		800		-17		200
• Transitie-/frictiekosten ISD/SSC	243				-700		943
• Transitiekosten WNK					-17		17
• Groei op het spoor	14				-10		24
• Terras Filosoof					-58		58
• Videosysteem raadszaal	100						100
• Bijdrage spelen Rivierenwijk					-42		42
• Actief burgerschap	125		100		-25		50
• Onderwijshuisvesting AZC leerlingen	557				-278		835
• Reserve BYOD	132		132				
• Reserve Arbitrage Stadshart	116		200		-84		
• Reserve Verduurz. gem gebouwen	200		200				
• Reserve Parkeermaatregelen	420		420				
• Reserve OZB het nieuwe MC	711		711				
• Reserve Middenweg Zuid	8.755		8.755				
• Reserve De Vaandel - Heliomare	1.000		1.000				
• Reserve E-depot	68		68				
• Reserve Vanadium	2.507		2.507				
• Reserve Volkstuinen HHW zuid	381			411	-30		
• Reserve verhoogde asielinstream	243		243				
• Reserve ontschot werken	940		940				
• Reserve nieuwbouw Huygenscollege	853		853				
Totaal Bestemmingsreserves	67.577	796	33.775	637	-10.310	-5.824	48.503

Bedragen x € 1.000			
Reserve	Doel reserve	Mutatie	Toelichting
Algemene Reserve	Deze reserve is de basis van het financiële weerstandsvermogen van de gemeente.	24.574	Toevoegingen <ul style="list-style-type: none"> Vanuit de resultaatbestemming 2015 is een bedrag toegevoegd van € 10.816.000. Op basis van raadsbesluit RB 2016063 heeft er een vrijval van voorzieningen plaatsgevonden ten gunste van de Algemene Reserve voor een bedrag van € 7.265.000 Overeenkomstig de Reservekeeper 2016 is een aantal reserves (gedeeltelijk) vrijgevallen ten gunste van de Algemene Reserve. Dit betreft in totaal een bedrag van € 6.493.000
		26.602	Onttrekkingen <ul style="list-style-type: none"> Op basis van de Voorjaarsnota 2016 (RB 2016036) is er vanuit de Algemene Reserve voor een bedrag van € 26.602.000 overgeheveld naar nieuwe en reeds bestaande reserves.
Bovenwijkse voorzieningen – hoofdinfrastructuur (NBK 1)	Het doel van deze reserve is de dekking van de investeringen in de hoofdinfrastructuur van de bovenwijkse voorzieningen.	8.337	Toevoegingen <ul style="list-style-type: none"> Conform de Reservekeeper 2016 is € 24.000 rente toegevoegd aan de reserve. Op basis van de Voorjaarsnota 2016 (RB 2016036) heeft er een storting in de reserve plaatsgevonden van € 8.313.000
		375	Onttrekkingen <ul style="list-style-type: none"> Dit betreffen onttrekkingen ter dekking van kosten die voortkomen uit NBK-1 gerelateerde projecten. In 2016 betrof dit vooral voorbereidingskosten voor de spoorse doorsnijding van de Zuidtangent en de aankoop en onderhoud van de Smuigelpolder.
Bovenwijkse voorzieningen - gebouwen (NBK 2)	Het doel van deze reserve is de dekking van de investeringen in de gebouwen van de bovenwijkse voorzieningen.	282	Toevoegingen <ul style="list-style-type: none"> Conform de Reservekeeper 2016 is € 282.000 rente toegevoegd aan de reserve.
		4.554	Onttrekkingen <ul style="list-style-type: none"> Met betrekking tot NBK 2 gerelateerde projecten is € 111.000 aan de reserve onttrokken. In 2016 betrof dit vooral de dekking van de kapitaallasten jachthaven Broekhorn en gebouwen De Vork. Daarnaast werd ook de afkoop van het beheer van de toegangsweg naar het Strand van Luna gedekt uit deze reserve. Op basis van de Voorjaarsnota 2016 (RB 2016036) is een bedrag van € 4.443.000 overgeheveld naar de Algemene Reserve
Reserve beheer en sociale structuur	Het doel van deze reserve is de dekking van de (beheers)lasten van voorzieningen als gevolg van de groei van de gemeente op het sociaal en maatschappelijk veld.	2.045	Toevoegingen <ul style="list-style-type: none"> Overeenkomstig de Reservekeeper 2016 is € 2.045.000 gedoteerd aan de reserve.
		2.947	Onttrekkingen <ul style="list-style-type: none"> Aan de reserve is € 2.142.00 onttrokken voor pieklasten beheer en onderhoud. Op basis van de Voorjaarsnota 2016 (RB 2016036) is een bedrag van € 807.000 overgeheveld naar de Algemene Reserve
Grote projecten	De reserve is ingesteld voor de dekking van de lasten van investeringen die voortvloeien uit de grote projecten.	2.770	Toevoegingen <ul style="list-style-type: none"> Conform de Reservekeeper 2016 is € 490.000 rente toegevoegd aan de reserve. Conform de innovatie methode wordt een jaarlijks olopend bedrag gedoteerd aan de reserve. Voor 2016 betreft dit een bedrag van € 2.280.000.
		5.121	Onttrekkingen <ul style="list-style-type: none"> Ter dekking van kapitaallasten die voortvloeien uit de grote projecten (zwembad, Trinitascollege, nieuwbouw gemeentehuis, COOL en brandweerkazerne) is € 5.121.000 onttrokken.
Decentralisatie huisvesting onderwijs	Het doel van de reserve is de dekking van huisvestingsvoorzieningen voor het onderwijs en voor het onderhoud van gymzalen in Heerhugowaard.	41	Onttrekkingen <ul style="list-style-type: none"> Ter dekking van kapitaallasten brandalarmsystemen diverse scholen is € 41.000 onttrokken aan de reserve.

Erfgoedreserve	Doel van deze reserve is het beschikbaar hebben van middelen om de doelstellingen van het Erfgoedprogramma te kunnen realiseren.	65	<p>Onttrekkingen</p> <ul style="list-style-type: none"> De onttrekking dient voornamelijk ter dekking van kosten welke zijn gemaakt in het kader van het Brederodes-jaar (archeologisch onderzoek, Brederodes-festival stadspark, multimediale presentatie grafmonument Veenhuizen, brochure etc.).
Kunstgrasvelden & Accommodaties	Het doel van de reserve is de aanleg van twee kunstgrasvelden bij twee sportverenigingen en de aanleg van een kunsthockeyveld.	24	<p>Toevoegingen</p> <ul style="list-style-type: none"> Als gevolg van het sportbesluit (RB2012-024 d.d. 27 maart 2012) kan gedurende 8 jaar een voordeel worden behaald als gevolg van herziening van BTW die is betaald op de investeringen in de kunstgrasvelden. Dit voordeel wordt jaarlijks in de reserve wordt gestort.
		105	<p>Onttrekkingen</p> <ul style="list-style-type: none"> Ter dekking van de kapitaalasten van de kunstgrasvelden op de Vork, de Kabel en de Wending wordt € 105.000 onttrokken.
Reserve Schoolwoningen	Het doel van de reserve is de dekking van de rentelasten van de investeringen in de schoolwoningen.	1.316	<p>Toevoegingen</p> <ul style="list-style-type: none"> Op basis van de Voorjaarsnota 2016 (RB 2016036) is een bedrag van € 1.316.000 overgeheveld vanuit de Algemene Reserve
		329	<p>Onttrekkingen</p> <ul style="list-style-type: none"> Ter dekking van de kapitaallasten schoolwoningen wordt conform de Reservekeeper 2016 een bedrag van € 329.000 onttrokken.
Duurzaamheid	Het doel van de reserve is het mogelijk maken van investeringen in duurzaamheid.	102	<p>Toevoegingen</p> <ul style="list-style-type: none"> Conform RB2010-145 d.d. 14 december 2010 wordt de jaarlijkse opbrengst windturbines (€ 48.000) in de reserve gestort. De ontvangen subsidies (€ 51.000) voor het aanleggen van PV-installaties op woningen zijn gestort in de reserve. De besparing ad € 2.000 als gevolg van zonnepanelen op het gemeentehuis is gestort in de reserve.
		65	<p>Onttrekkingen</p> <ul style="list-style-type: none"> Ter dekking van de volgende lasten is in totaal een bedrag van € 65.000 aan de reserve onttrokken: <ul style="list-style-type: none"> Maaibeleid schapen € 14.000 Asfaltcollectoren € 25.000 NME € 26.000
Millenniumgemeente	Het doel is de uitvoering van de Millenniumnota 'Een wereld aan kansen'. Inwoners en bedrijven van Heerhugowaard te betrekken bij de millenniumdoelen en het inspireren da ze zelf kunnen bijdrage aan het behalen van de doelen.	5	<p>Onttrekkingen</p> <ul style="list-style-type: none"> Op basis van de Voorjaarsnota 2016 (RB 2016036) is een bedrag van € 5.000 overgeheveld naar de Algemene Reserve
Rente egaliseringsreserve	Het doel van deze reserve is om het nadelige rente-effect van het overhevelen van niet in exploitatie genomen gronden naar de materiële vaste activa gedurende 5 jaar af te dekken (VJN 2013 4.4.JJ).	235	<p>Onttrekkingen</p> <ul style="list-style-type: none"> Overeenkomstig de Reservekeeper 2016 is een bedrag van € 235.000 onttrokken aan de reserve

Reserve voortgezet onderwijs		623	Toevoegingen <ul style="list-style-type: none"> Vanuit de resultaatbestemming 2015 is een bedrag toegevoegd van € 226.000. Overeenkomstig de Reservekeeper 2016 heeft een afdracht vanuit de grondexploitatie Tamarixplantsoen plaatsgevonden van € 397.000
Egalisatie tariefsverhoging	Het doel van deze reserve is om de tariefsstijging van de leges omgevingsvergunningen gedurende 4 jaar te egaliseren.	246	Onttrekkingen <ul style="list-style-type: none"> Overeenkomstig de Reservekeeper 2016 is een bedrag van € 246.000 onttrokken aan de reserve.
Vervanging zieke kastanjies Zuidwijk/Huygenhoek	Het doel van deze reserve is om de kosten te dekken die samenhangen met het vervangen van zieke kastanjies in Zuidwijk en Huygenhoek.	69	Onttrekkingen <ul style="list-style-type: none"> In 2016 is € 69.000 geïnvesteerd in de vervanging van zieke kastanjies in Zuidwijk/Huygenhoek. Overeenkomstig de Reservekeeper 2016 wordt dit bedrag gedekt door een onttrekking aan de reserve.
Reserve marketing De Vaandel	Het doel van deze reserve is de kosten te dekken van het online promoten van De Vaandel	6	Onttrekkingen <ul style="list-style-type: none"> De kosten voor de bouw van een website voor De Vaandel zijn gedekt door een onttrekking aan deze reserve.
Reserve school en sporthal De Draai	Realisatie van een sportgebouw en een school in De Draai, tijdelijke huisvesting van de Jeroen Bosch en uitbreiding van De Zevensprong en de Pater Jan Smitschool.	157	Toevoegingen <ul style="list-style-type: none"> Overeenkomstig de Reservekeeper 2016 heeft een dotatie aan deze reserve plaatsgevonden van € 157.000
		166	Onttrekkingen <ul style="list-style-type: none"> De kapitaallasten die voortvloeien uit de bouw van de nieuwe school in De Draai (de Helix) zijn gedekt uit deze reserve
Reserve Digitalisering archieven	Het doel van deze reserve is om middelen beschikbaar te houden om in 2015 de archieven te kunnen digitaliseren.	44	Onttrekkingen <ul style="list-style-type: none"> Overeenkomstig de Reservekeeper 2016 zijn de kosten van digitalisering archieven ten laste van de reserve gebracht.
Reserve Decentralisaties AWBZ, Jeugdzorg	Deze reserve is gevormd ter dekking van frictiekosten welke kunnen optreden als gevolg van de vorming van de decentralisaties	2.212	Toevoegingen <ul style="list-style-type: none"> Op basis van de Voorjaarsnota 2016 (RB 2016036) is een bedrag van € 2.212.000 overgeheveld vanuit de Algemene Reserve
		500	Onttrekkingen <ul style="list-style-type: none"> Op basis van de Voorjaarsnota 2016 (RB 2016036) is een bedrag van € 500.000 overgeheveld naar de Algemene Reserve
Reserve Integrale gebiedsontwikkeling Stationsgebied	Het doel van de reserve is om de kosten te dekken van activiteiten die noodzakelijk zijn om een integrale ontwikkeling van het Stationsgebied mogelijk te maken	800	Toevoegingen <ul style="list-style-type: none"> Op basis van de Voorjaarsnota 2016 (RB 2016036) is een bedrag van € 800.000 overgeheveld vanuit de Algemene Reserve
		17	Onttrekkingen <ul style="list-style-type: none"> Een gedeelte van de kosten van de herinrichting van de Industriestraat worden ten laste van deze reserve gebracht
Reserve Transitie/frictiekosten ISD/SCC	Het doel van deze reserve is om de transitie/frictiekosten te dekken welke voortvloeien uit de oprichting van de ISD/SCC	700	Onttrekkingen <ul style="list-style-type: none"> Op basis van de Voorjaarsnota 2016 (RB 2016036) is een bedrag van € 700.000 overgeheveld naar de Algemene Reserve
Reserve Transitie WNK	Het doel van deze reserve is om de transitiekosten te dekken welke voortvloeien uit de oprichting van de WNK	17	Onttrekkingen <ul style="list-style-type: none"> Overeenkomstig de Reservekeeper 2016 is € 17.000 onttrokken aan de reserve

Reserve Groei op het spoor	Het doel van deze reserve is om de kosten te dekken die voortvloeien uit het project "Groeï op het spoor"	10	<p>Onttrekkingen</p> <ul style="list-style-type: none"> In 2016 zijn onderzoekskosten gemaakt in het kader van het project "Groeï op het spoor". Deze kosten zijn gedekt door een onttrekking aan de reserve
Reserve Terras Filosoof	Het doel van deze reserve is om de kosten te dekken die voortvloeien uit de aanleg van het terras bij de Filosoof	58	<p>Onttrekkingen</p> <ul style="list-style-type: none"> De kosten voor het aanleg van het terras bij de Filosoof zijn gedekt door een onttrekking aan deze reserve.
Reserve Spelen rivierenwijk	Het doel van deze reserve is om de kosten te dekken die voortvloeien uit de aanleg van speelvoorzieningen in de rivierenwijk	42	<p>Onttrekkingen</p> <ul style="list-style-type: none"> De kosten voor het aanleggen van speelvoorzieningen in de Rivierenwijk zijn gedekt door een onttrekking aan deze reserve
Reserve Actief Burgerschap	Het doel van deze reserve is om de kosten te dekken die voortvloeien uit het project "Actief Burgerschap"	100	<p>Toevoegingen</p> <ul style="list-style-type: none"> Op basis van de Voorjaarsnota 2016 (RB 2016036) is een bedrag van € 100.000 overgeheveld vanuit de Algemene Reserve
		25	<p>Onttrekkingen</p> <ul style="list-style-type: none"> De kosten voor het organiseren van de burgertop H300 zijn gedekt door een onttrekking aan deze reserve
Reserve onderwĳshuisvesting AZC-leerlingen	Het doel van deze reserve is de kosten te dekken die samenhangen met de onderwĳshuisvesting van AZC-leerlingen	278	<p>Onttrekkingen</p> <ul style="list-style-type: none"> De kosten voor de aanpassingen aan het voormalige schoolbouw Taxuslaan 32 zijn ten laste van deze reserve gebracht.
Reserve Byod	Het doel van deze reserve is om over voldoende middelen te beschikken om het personeel in het kader van Byod een laptop/telefoon te verschaffen.	132	<p>Toevoegingen</p> <ul style="list-style-type: none"> Overeenkomstig de Reservekeeper 2016 is € 132.000 toegevoegd aan de reserve
Reserve Arbitrage Stadshart	Het doel van deze reserve is het dekken van de kosten die voortvloeien uit de arbitragezaak die is aangespannen tegen de ontwikkelaar van het Stadshart.	200	<p>Toevoegingen</p> <ul style="list-style-type: none"> Op basis van de Voorjaarsnota 2016 (RB 2016036) is een bedrag van € 200.000 overgeheveld vanuit de Algemene Reserve
		84	<p>Onttrekkingen</p> <ul style="list-style-type: none"> De gemaakte advocaatkosten in het kader van arbitrage Stadshart zijn onttrokken aan deze reserve.
Reserve Verduurzaming gemeentelijke gebouwen	Het doel van deze reserve is het dekken van kosten die gepaard gaan met het onderzoeken van de mogelijkheden om de gemeentelijke gebouwen te verduurzamen	200	<p>Toevoegingen</p> <ul style="list-style-type: none"> Op basis van de Voorjaarsnota 2016 (RB 2016036) is een bedrag van € 200.000 overgeheveld vanuit de Algemene Reserve
Reserve Parkeermaatregelen	Er worden parkeermaatregelen voorbereid die een langer verblijf in het Stadshart stimuleren. Gevolg hiervan is dat de parkeer-opbrengsten lager zullen uitvallen dan begroot. Het nadeel kan worden gedekt uit deze reserve.	420	<p>Toevoegingen</p> <ul style="list-style-type: none"> Op basis van de Voorjaarsnota 2016 (RB 2016036) is een bedrag van € 420.000 overgeheveld vanuit de Algemene Reserve

Reserve OZB het nieuwe MCA	In het meerjarenperspectief zijn OZB-opbrengsten ingerekend t.a.v. het nieuwe MCA. Omdat deze inkomsten niet eerder dan 2020 worden verwacht zal tot dan een jaarlijks nadeel ontstaan. Dit nadeel kan worden gedekt door een onttrekking aan deze reserve.	711	Toevoegingen <ul style="list-style-type: none"> Op basis van de Voorjaarsnota 2016 (RB 2016036) is een bedrag van € 711.000 overgeheveld vanuit de Algemene Reserve
Reserve Middenweg Zuid	Doel van deze reserve is het dekken van kosten die zijn gemoeid de renovatie van de Middenweg in Heerhugowaard Zuid	8.755	Toevoegingen <ul style="list-style-type: none"> Op basis van de Voorjaarsnota 2016 (RB 2016036) is een bedrag van € 8.755.000 overgeheveld vanuit de Algemene Reserve
Reserve De Vaandel - Heliomare	Deze reserve dient ter dekking van de kosten die samen hangen met het ontsluiten van het expertise-centrum passend onderwijs in de Vaandel-Zuid	1.000	Toevoegingen <ul style="list-style-type: none"> Op basis van de Voorjaarsnota 2016 (RB 2016036) is een bedrag van € 1.000.000 overgeheveld vanuit de Algemene Reserve
Reserve E-depot	Deze reserve dient ter dekking van de bijdrage die de gemeente betaalt aan de digitalisering van het regionale archief.	68	Toevoegingen <ul style="list-style-type: none"> Op basis van de Voorjaarsnota 2016 (RB 2016036) is een bedrag van € 68.000 overgeheveld vanuit de Algemene Reserve
Reserve Vanadium	Ter dekking van de kosten die voortvloeien uit het saneren van vanadium in de fundering van de wegen is deze reserve gevormd	2.507	Toevoegingen <ul style="list-style-type: none"> Op basis van de Voorjaarsnota 2016 (RB 2016036) is een bedrag van € 2.507.000 overgeheveld vanuit de Algemene Reserve
Reserve Volkstuinen HHW Zuid	Doel van deze reserve is het dekken van kosten die samenhangen met het realiseren van een volkstuinencomplex in Heerhugowaard Zuid	411	Toevoegingen <ul style="list-style-type: none"> Vanuit de resultaatbestemming 2015 is een bedrag toegevoegd van € 411.000.
		30	Onttrekkingen <ul style="list-style-type: none"> De kosten van het verplaatsten van de volkstuinen naar Heerhugowaard Zuid zijn gedekt door een onttrekking aan deze reserve.
Reserve verhoogde Asielinstroom	Doel van deze reserve is het dekken van kosten in 2017 met betrekking tot (re)integratie- en participatietrajecten voor vergunninghouders	243	Toevoegingen <ul style="list-style-type: none"> Op basis van de Bestuursrapportage 2016 (RB2016099) is een bedrag gedoteerd aan deze reserve van € 243.000
Reserve ontschot werken	Deze reserve is in het leven geroepen om de kosten in 2017 van de pilot "Ontschot werken" te dekken	940	Toevoegingen <ul style="list-style-type: none"> Op basis van de Bestuursrapportage 2016 (RB2016099) is een bedrag gedoteerd aan deze reserve van € 940.000
Reserve nieuwbouw Huygenscollege	Deze reserve dient ter dekking van de eenmalige lasten die zijn verbonden met de nieuwbouw van het Huygenscollege	853	Toevoegingen <ul style="list-style-type: none"> Op basis van de Bestuursrapportage 2016 (RB2016099) en het raadsbesluit rondom de nieuwbouw van het Huygenscollege (RB2016096) is een bedrag gedoteerd aan deze reserve van € 853.000

Voorzeningen

De specificatie van de voorzieningen per 31 december 2016:

	Bedragen x € 1.000	
	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Voorzeningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.595	1.763
Egalisatievoorzeningen	13.681	18.658
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	161	256
Bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven	218	367
Totaal voorzieningen	16.655	21.044

Het verloop van de voorzieningen wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Bedragen x € 1.000				
	Boekwaarde 31-12-2016	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2015
Voorzeningen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
• Pensioenvoorziening politieke ambtsdragers	2.478	894	0	-36	1.620
• Arbeidsvoorwaardenbeleid	75	0	0	0	75
• Voorziening BYOD	42	1	0	-27	68
	2.595	895	0	-63	1.763

	Bedragen x € 1.000				
	Boekwaarde 31-12-2016	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2015
Egalisatievoorzeningen					
• Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	430	526	-812	-319	1.035
• Groot onderhoud Wegen/Kunstwerken	11.243	4.133	-4.512	-2.750	14.372
• Groot Onderhoud Openbare Verlichting	1.277	613	-1.202	-272	2.138
• Voorziening egalisatie riolering	0	0	0	0	0
• Groot onderhoud speeloppervlakten buitensport	389	213	-738	-29	943
• Groot onderhoud bijzondere kunstwerken	239	69	0	0	170
• Groot onderhoud gebouwen in beheer NV Sport	103	404	0	-301	0
	13.681	5.958	-7.264	-3.671	18.658

	Bedragen x € 1.000				
	Boekwaarde 31-12-2016	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2015
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden					
• Egalisatie afvalstoffenheffing	161	0	0	-95	256
	161	0	0	-95	256

	Bedragen x € 1.000				
	Boekwaarde 31-12-2016	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2015
Bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven					
• Voorziening egalisatie riolering	218	740	0	-889	367
	218	740	0	-889	367

In het onderstaande overzicht is een specificatie van de mutaties per voorziening weergegeven:

Bedragen x € 1.000			
Voorziening	Doel voorziening	Mutatie	Toelichting
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's			
Pensioenvoorziening politieke ambtsdragers	Het doel is een voorziening te treffen voor toekomstige pensioenaanspraken van voormalige politieke ambtsdragers.	894	Toevoegingen • Jaarlijkse toevoeging, conform Reservekeeper 2015 • Op basis van actuariële berekeningen heeft een extra dotatie plaatsgevonden aan de voorziening.
		36	Onttrekkingen • De onttrekking heeft betrekking op de pensioenuitkeringen van twee voormalig wethouders welke ten laste van deze voorziening zijn gebracht.
Voorziening BYOD	Deze voorziening dekt de verplichting die de gemeente heeft om in het kader van Byod aan de medewerkers een vergoeding te betalen als zij een laptop of tablet aanschaffen.	1	Toevoegingen • Het niet aangewende deel van het beschikbare BYOD-budget voor nieuw personeel is gestort in de voorziening.
		27	Onttrekkingen • De aan het personeel uitbetaalde vergoedingen voor de aanschaf van laptops/tablets zijn geëkt door een onttrekking aan de voorziening

Bedragen x € 1.000			
Voorziening	Doel voorziening	Mutatie	Toelichting
Egalisatievoorzieningen			
Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	Het doel van deze voorziening is het periodiek groot onderhoud van gebouwen.	526	Toevoegingen • Toevoeging conform de in de begroting 2016 ingerekende bedragen
		319	Aanwending • In 2016 zijn voornamelijk kosten van groot onderhoud Cool en gevels Weegbree ten laste van de voorziening gebracht.
		812	Vrijval • Vrijval van de voorziening conform raadsbesluit RB2016063
Groot onderhoud Wegen/Kunstwerken	Het doel van de voorziening is het periodiek groot onderhoud van wegen, kunstwerken en waterhuishouding.	4.133	Toevoegingen • Toevoeging conform de in de begroting 2016 ingerekende bedragen.
		2.750	Aanwending • In 2016 zijn voornamelijk kosten van groot onderhoud asfalt, herinrichting wijken, voorbereiding herinrichting Middenweg Zuid en conserveren Stien Spierbrug ten laste van de voorziening gebracht.
		4.512	Vrijval • Vrijval van de voorziening conform raadsbesluit RB2016063
Groot Onderhoud Openbare Verlichting	Het doel van de voorziening is het periodiek onderhoud van de openbare verlichting.	613	Toevoegingen • Toevoeging conform de in de begroting 2016 ingerekende bedragen.
		272	Aanwending • In 2016 zijn voornamelijk kosten van vervangen kabels, armaturen en lichtmasten in diverse wijken ten laste van de voorziening gebracht.
		1.202	Vrijval • Vrijval van de voorziening conform raadsbesluit RB2016063

Groot onderhoud speeloppervlakten buitensport	Het doel van de voorziening is de renovatie van buitensportaccommodaties zonder dat er schommelingen in de jaarlijkse lasten optreden.	213	Toevoegingen • Toevoeging conform de in de begroting 2016 ingerekende bedragen
		29	Aanwending • In 2016 is voornamelijk het groot onderhoud van (kunst) grasvelden ten laste van de voorziening gebracht.
		738	Vrijval • Vrijval van de voorziening conform raadsbesluit RB2016063
Groot onderhoud bijzondere kunstwerken	Het doel van de voorziening is het periodiek groot onderhoud bijzondere kunstwerken.	69	Toevoegingen • Toevoeging conform het in de begroting 2016 ingerekende bedrag.
Groot onderhoud binnensportaccommodaties	Het doel van de voorziening is het periodiek groot onderhoud van binnensportaccommodaties	404	Toevoegingen • Toevoeging conform het in de begroting 2016 ingerekende bedrag.
		301	Aanwending • Het uitgevoerde groot onderhoud betreft voornamelijk het zwembad de Waardergolf (vloer doelgroepenbad, regelkasten, schilderwerk en een nieuw camerasysteem)

Bedragen x € 1.000			
Voorziening	Doel voorziening	Mutatie	Toelichting
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden			
Egalisatie afvalstoffenheffing	Het doel van de voorziening is het streven naar een gelijkmatig patroon in de tariefstelling.	95	Aanwending • Conform de Reservekeeper 2014 is een korting op de afvalstoffenheffing ten laste van de voorziening gebracht.

Bedragen x € 1.000			
Voorziening	Doel voorziening	Mutatie	Toelichting
Bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven			
Voorziening egalisatie riolering	Het doel van de voorziening is het verkrijgen van een planmatig systematiek in rioleringsinvesteringen.	740	Toevoegingen • De toevoeging betreft het voordelig resultaat op de producten Riolering en Rioleringheffing.
		889	Aanwending • Conform Raadsbesluit RB2013-059 d.d. 23 april 2013 wordt het voordelig resultaat op de producten Riolering en Rioleringheffing ingezet om een inhaalschrijving te dekken op in het verleden geactiveerde rioleringswerken. Na dotatie van het voordelige resultaat op het product Riolering bedroeg de stand van de voorziening € 1.107.000. Omdat hier nog een claim op ligt van € 218.000 kon in 2016 een inhaalschrijving plaatsvinden van € 889.000.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Bedragen x € 1.000		
	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Onderhandseleningen		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	75.050	101.700
Waarborgsommen	333	290
Totaal	75.383	101.990

Het verloop van de onderhandse geldleningen wordt in het onderstaand overzicht weergegeven:

Bedragen x € 1.000							
	Jaar afsluiten	Looptijd (in jaren)	Rente per centage	Boekwaarde 31-12-2016	Opname	Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2015
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2005	25	4,07%	8.400	600	9.000	347
De Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2005	25	3,61%	8.400	600	9.000	317
De Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2005	25	3,68%	3.000	200	3.200	111
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2007	30	4,60%	10.250	500	10.750	483
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2008	20	5,10%	9.000	750	9.750	478
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2010	6	2,61%		20.000	20.000	259
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2011	6	3,54%	20.000		20.000	709
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2015	5	0,33%	16.000	4.000	20.000	59
Totaal				75.050	26.650	101.700	2.763

Van de bovenstaande leningen zal in 2017 €26.650.000 worden afgelost.

Toelichting passiva

Vlottende passiva

Netto-vlottende schuld met een rentetypische looptijd van korter dan één jaar

Bedragen x € 1.000		
	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Kasgeldleningen	22.000	0
Banksaldi	0	2.998
Overige schulden	3.694	3.557
Totaal	25.694	6.555

Op 9 november 2016 heeft de gemeente een 2 maanden kasgeldlening afgesloten bij de Triodosbank tegen een negatief rentepercentage van 0,36%.

Overlopende passiva

Bedragen x € 1.000		
	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Vooruitontvangen bedragen Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen, nog te besteden voorschotten op specifieke uitkeringen	127	66
• Rijk	0	3.604
• Overige Nederlandse overheidslichamen	696	534
Nog te betalen bedragen	8.945	8.806
Totaal	9.768	13.010

Specificatie van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen, nog te besteden voorschotten op specifieke uitkeringen:

Bedragen x € 1.000				
	Boekwaarde 31-12-2016	Toevoeging	Vrijgevallen bedragen	Boekwaarde 31-12-2015
Rijk				
Doeluitkering tunnel Zuidtangent	0	0	3.604	3.604
Overige Nederlandse overheidslichamen				
Project Naar een nuchter N Ken	3	0	0	3
OAB 2011-2014	0	76	79	2
ISV -3	47	0	76	123
BDU Verkeer & Vervoer	11	58	54	7
PV subsidie Stad van de Zon	174	0	0	174
Levensloopbestendig wonen	36	0	11	47
HIRB-subsidie De Frans	0	0	18	18
Campagne 'Dat is heel normaal'	0	72	96	24
Bijdrage VNG	16	6	0	10
Pilotproj.ontw. IWGW rond Zorg	26	0	0	26
Verduurzamen integr. wijkger. werken	5	55	50	0
Campagne 'Dat is heel normaal' - d	0	67	67	0
Revit bedrijv.terr. Zandhorst -	136	50	14	100
HIRB-subsidie De Vaandel	0	2	2	0
Verduurz. bestaand. woning. (regi	242	322	80	0
Totaal	696	708	4.151	4.138

Bij de voorstellen resultaatbetsemming 2016 wordt de raad voorgesteld om de vrijgevallen doeluitkering tunnel Zuidtangent toe te voegen aan de reserve bovenwijkse voorzieningen (NBK1).

Bedragen x € 1.000		
	Boekwaarde 31-12-2016	Boekwaarde 31-12-2015
Nog te betalen facturen	7.285	6.169
Nog te betalen subsidie	150	1.107
Nog te betalen uitkeringen	0	259
Nog te betalen rente	803	1.118
Terug te betalen rijksuitkeringen	45	153
Nog te betalen vakantiegeld personeel	662	
Totaal	8.945	8.806

Conform de afspraken in het cao akkoord 2012-2015 krijgt elke medewerker vanaf 1 januari 2017 naast het salaris ook een vrij besteedbaar budget: het Individueel Keuze Budget (IKB). In dit budget zit onder andere het vakantiegeld van de medewerker van de gemeente. In de periode van 1 juni 2016 tot en met 31 december 2016 heeft elke medewerker van de gemeente gespaard voor zijn vakantiegeld. Dit gespaarde vakantiegeld is echter niet opgegaan in het IKB en wordt in mei 2017 aan de medewerkers uitbetaald. Omdat dit een recht vanuit 2016 is moet deze onder de nog te betalen bedragen worden verantwoord.

Niet in de balans opgenomen belangrijke verplichtingen

Bij deze belangrijke verplichtingen die niet in de balans zijn opgenomen gaat het om:

- Waarborgen en garanties
- Langlopende financiële verplichtingen

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Niet uit de balans blijvende verplichtingen	Hoofdsom	Schuld 31-12-2015	Nieuwe garanties 2016	Aflossing 2016	Bedragen x € 1.000	
					Schuld 31-12-2016	Garant- stelling 2016
Sportverenigingen SWS gewaarborgd	1.248	826	0	481	345	173
Sportverenigingen niet SWS gewaarborgd	939	520	0	55	465	455
Culturele- en Zorginstellingen	10.605	6.217	0	483	5.734	5.734
Garantstelling MCA	17.697	12.978	0	2.360	10.618	1.665
Geldleningen werknemers	1.824	1.571	165	57	1.679	1.679
Garantstelling HVC	17.484	16.847	637	0	17.484	17.484
Garantstelling Cocensus	4.600	0	4.600	630	3.970	261
Totaal Sportverenigingen, culturele- en zorginstellingen	54.397	43.139	5.402	4.066	40.295	27.451
Stichting Woonwaard Noord-Kennemerland	262.526	208.218	35.500	27.531	216.187	108.094
Ymere	27.500	27.500	0	0	27.500	13.750
Woonzorg Nederland	2.082	2.021	0	62	1.959	980
Totaal achtervang door WSW	292.108	237.739	35.500	27.593	245.646	122.823
Totaal gegarandeerde en gewaarborgde geldleningen	346.505	280.878	40.902	31.659	285.941	150.274

De gemeente Heerhugowaard staat in het kader van de Wet Gemeenschappelijke regelingen indirect garant voor geldleningen van Cocensus. Deze garantstelling is vanaf de jaarrekening 2016 nieuw opgenomen in de jaarstukken.

In de jaarrekening 2015 was er een gemeentegarantie opgenomen van de Veiligheidsregio van € 4.180.000, deze was gebaseerd op het totale leningentotaal van de € 50.503.000 verdeeld over het bewonersaantal. Deze leningen zijn echter aangetrokken voor de overname van de Kazernes van de diverse gemeenten. Hiervoor zijn aparte garantstellingen door de individuele gemeenten afgegeven. De gemeente Heerhugowaard hoort niet bij deze groep gemeenten. De garantstelling was dus in 2015 ten onrechte opgenomen en is daarom niet meer in de jaarrekening 2016 opgenomen.

Langlopende financiële verplichtingen

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijvende, financiële verplichtingen.

Hiernaast volgt een opsomming van de belangrijkste verplichtingen:

Huur- of leaseobject	Bedragen x € 1.000	
	Jaarlijks huur- of leasebedrag	Totaal huur- of leasebedrag
Software		
• Algemene software	74	74
• Document management	88	88
• SAP licenties + onderhoud	280	280
• Omgevingsvergunning	90	160
• Website	71	71
• Overige	394	394
Hardware		
• Printers	47	47
Abonnementen		
• Telefonie	145	145
Huur gebouwen		
• Huur A. Polaktuin 29-35	35	35
• Huur MFA De Horst, grond en gebouwen	393	7.295
• Overige	19	154
Overige		
• Elektrische dienstauto's	33	108
• Planten gemeentehuis	11	11
• Onderhoudscontracten materieel	69	69

Bijlagen

**Bijlage 1 Classificatie begrotings-
afwijkingen**

**Bijlage 2 Verklaring met betrekking tot
topinkomens**

**Bijlage 3 Sisa verantwoordings-
informatie**

Bijlage 4 Kaderstellende nota's

Bijlage 1 Classificatie begrotingsafwijkingen

De paragraaf bestaat uit drie delen:

1. Overzicht waarin de accountant tenminste aangeeft of de uitgaven die tot de begrotingsoverschrijdingen hebben geleid binnen het door de gemeenteraad uitgezette beleid passen dan wel dat er sprake is van strijdigheid met een wettelijke bepaling ofwel met een door de gemeenteraad genomen beslissing.
2. Een overzicht van kredieten groter dan € 50.000,- die naar aanleiding van de bestuursrapportage 2016 zijn afgesloten en waarvan het gevoteerde krediet over- en/of onderschreden is.
3. Een overzicht van kredieten kleiner dan € 50.000,- die naar aanleiding van de bestuursrapportage 2016 zijn afgesloten en waarvan het gevoteerde krediet over- en/of onderschreden is. Conform artikel 2 lid 4 van de financiële verordening worden afwijkingen kleiner dan € 50.000 niet toegelicht.

Classificatie begrotingsafwijkingen

Met ingang van de jaarrekening over het jaar 2004 moet op grond van het Besluit accountantscontrole Provincies en Gemeenten de begrotingsrechtmatigheid specifiek in de accountantscontrole worden betrokken. Daarbij moet de accountant tenminste aangeven of de uitgaven die tot de begrotingsoverschrijdingen hebben geleid binnen het door de gemeenteraad uitgezette beleid passen dan wel dat er sprake is van strijdigheid met een wettelijke bepaling ofwel met

Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende 'soorten' begrotingsafwijkingen worden onderkend:	Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig, maar telt mee voor het oordeel	Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende 'soorten' begrotingsafwijkingen worden onderkend:	Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig, maar telt mee voor het oordeel
A Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend. Bijvoorbeeld de doelgroep ofwel de activiteiten zijn in de praktijk aantoonbaar ruimer geïnterpreteerd dan in regelgeving (subsidieregeling, verordening) was gedefinieerd.		X			
B Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar men heeft geen voorstel tot begrotingsaanpassing ingediend en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met de raad.		X			
C Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.	X				
D Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)-regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding.	X				
E Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen.		X			
			F Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheidsgevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal de gemeente er voor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven. Ook kunnen er gevolgen zijn voor het lopende jaar: <ul style="list-style-type: none"> geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar geconstateerd na verantwoordingsjaar 	X	X
			G Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren. <ul style="list-style-type: none"> jaar van investeren afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren 	X	X
			H Kostenoverschrijding binnen bestaand beleid waarvan kan worden vastgesteld dat deze niet eerder kenbaar was dan bij het opstellen van de jaarrekening.	X	

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de baten en lasten per programma en het verschil tussen prognose bij de bestuursrapportage 2016 en de realisatie van 2016.

Overzicht baten en lasten	Actuele begroting 2016	Realisatie 2016	Verschil actuele begroting vs realisatie	Bedragen x € 1.000	
				Classificatie	begrotingsafwijking
Lasten					
1. Leefbaarheid en veiligheid	5.418	5.351	67		
2. Stedelijk beheer en duurzame samenleving	33.752	33.664	88		
3. Stedelijke ontwikkelingen, bereikbaarheid en economische zaken	26.060	26.005	55		
4. Sociale samenhang	70.297	70.262	35		
5. Algemeen bestuur, burgerdiensten en algemene baten en lasten	11.891	16.712	-4.821	H	
Totaal Lasten	147.418	151.994	-4.576		

Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, evenals balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de door de raad geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's. In de begroting en in vervolg hierop in de tweede bestuursrapportage zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de geautoriseerde begroting. Op grond van bovenstaande tabel kan worden geconcludeerd dat de uitgaven van programma's 1,2 en 3 binnen de geautoriseerde begroting hebben plaatsgevonden. Programma 5 laat een overschrijding van de lasten zien ten opzichte van de geautoriseerde begroting. Voor deze afwijkingen heeft een toetsing plaatsgevonden van de afwijkingen in overeenstemming met de aan het begin van deze paragraaf opgenomen tabel met toetsingsvoorwaarden. De uitkomst van deze toetsing is dat geen sprake is van onrechtmatige uitgaven. Het betreft overschrijdingen die passen binnen bestaand beleid waarvan kan worden vastgesteld dat melding over deze overschrijdingen niet bewust achterwege is gebleven bij het opstellen van de jaarrekening.

Af te sluiten kredieten met een afwijking groter dan 50.000,- euro

Een overzicht opgenomen van kredieten groter dan 50.000,-, die naar aanleiding van de bestuursrapportage 2016 zijn afgesloten en waarvan het gevoteerde krediet over- en/of onderschreden is.

<i>Af te sluiten kredieten met een afwijking groter dan € 50.000</i>				
<i>Bedragen x € 1.000</i>				
Kredietnummer + omschrijving	Gevoteerd krediet	eind- resultaat	Afwijking	Toelichting afwijking
S.3.2.121.01.0- S.3.2.121.02.0 Aanpassing overstort 't Kruis	100	12	88	In overleg met HHNK is gekozen voor een totaal andere projectaanpak. Bijdrage van Heerhugowaard in project bleek niet benodigd.
S.3.2.171.01.0 Omvormen oevers 2012	175	105	70	In verband met gewijzigde inzichten is er 90% van de omvormingen uitgevoerd en 10% niet. Daarnaast is een voordelige inschrijving geweest.
S.3.2.172.01.0 Voorbereiden omvormen damwand Oostertocht S.3.2.172.02.0 Omvormen damwand Oostertocht/ S.3.2.137.01.0 Aansluitende damwanden voor duikers agv verlenging Oosttangent	366	38	328	Bij de aanvraag van het krediet is uitgegaan van te hoge hoeveelheden (€ 62) en te hoge eenheidsprijzen (€ 51). De kosten van het verplaatsen van de 50 kV kabel zijn lager uitgevallen (€ 137). Werk-met-werk maken (€25). VTA, onvoorzien, algemene uitvoeringskosten (€ 50).
S.3.2.174.01.0 Herinrichten Edelstenenwijk D	1.288	1.108	180	In de eerste bestuursrapportage van 2013 is reeds aangegeven dat het krediet met € 190.000 kon worden afgeramd, omdat dekking binnen de exploitatie aanwezig (€ 95). Daarnaast is bij de kredietaanvraag met circa 1.500 m2 teveel aan verhard oppervlakte gerekend (€ 65). Het restant kan verklaard worden als aanbestedingsvoordeel (€ 20).
S.3.2.185.01.0 2013 Groot onderhoud asfalt	1.035	613	422	Het voordeel ontstaat door lagere kosten herstel/sanering bermen, versobering werkzaamheden Zuidtangent – Bevelandseweg, minder VTA, minder kosten voor onvoorzien en een voordelig aanbestedingsresultaat.
S.3.2.185.02.0 2013 Stelpost teerhoudend asfalt	130	0	130	Er is geen teerhoudend asfalt aangetroffen.
S.3.2.189.01.0 2013 Herinrichting Schrijverswijk E	885	952	-67	In het bestek is er tekort aan klinkerverharding opgenomen. Er zijn extra depots (stenen/grond) aangelegd die niet zijn meegenomen in het bestek.
S.3.2.198.04.0 2014 Ver brug Hobbemaplnts en Fabritius	163	107	56	Aanvraag krediet te ruim begroot.
S.3.2.199.01.0 2014 Groot onderhoud asfalt - algemeen	1.602	908	694	Het voordeel op het Groot onderhoud asfalt algemeen is ontstaan door een voordelige aanbesteding, te hoge raming, het niet besteden van de post onvoorzien en minder inzet VTA (€ 694).
S.3.2.199.01.1 2014 G.O. asfalt Oosterweg - Van Veen	203	121	82	Het werk Oosterweg - Van Veenweg bevat een voordelige inschrijving.
S.3.2.199.01.3 2014 G.O. asfalt bermen	73	0	73	Sanering bermen was niet benodigd.
S.3.2.199.02.0 2014 Groot onderhoud Westdijk	180	0	180	Krediet wordt afgesloten en t.z.t wordt een nieuw krediet aangevraagd (na dijkverzwaring HHNK).

*Af te sluiten kredieten met een afwijking groter dan € 50.000
Bedragen x € 1.000*

Kredietnummer + omschrijving	Gevoteerd krediet	eind- resultaat	Afwijking	Toelichting afwijking
S.3.2.204.01.0 2014 Vervangen damwanden	86	0	86	Vanuit nader onderzoek bleek deze aanvraag niet nodig, omdat de staat van de damwanden nog voldoet.
S.3.2.213.01.0 2015 Fietsstraat Rivierenwijk F	66	0	66	Het project zou pas uitgevoerd na het verkrijgen van provinciale subsidie (BDU), ter aanvulling van het budget. Middels besluit BW15-0178 wordt de asfalt fietsstraat met eigen middelen gerealiseerd.
S.2.3.017.01.0 Gemeentehuis 2013	348	171	176	Kosten ophogen dakrand wordt uitgevoerd met onderhoud dakbedekking (planning in 2018).
S.3.2.215.01.0 2015 Dorpshart 't Kruis	101	0	101	In verband met het niet verkrijgen van provinciale subsidie (BDU) kan dit project (aanleg van een rotonde) geen doorgang vinden.

Af te sluiten kredieten met een afwijking kleiner dan 50.000,- euro

Een overzicht opgenomen van kredieten groter dan 50.000,-, die naar aanleiding van de bestuursrapportage 2016 zijn afgesloten en waarvan het gevoteerde krediet over- en/of onderschreden is.

<i>Af te sluiten kredieten met een afwijking kleiner dan € 50.000</i>				
<i>Bedragen x € 1.000</i>				
Kredietnummer + omschrijving	Gevoteerd krediet	eind- resultaat	afwijking	Toelichting afwijking
S.3.2.140.01.0 Rep. Ren. verv. Vrijvalriolen	76	76	0	
S.3.2.169.01.0 Opstellen waterbank	55	32	23	Project is goedkoper uitgevallen door slimme aanpak.
S.3.2.177.01.0 Opstellen waterplan Waarderhout	25	0	25	Er is geen bijdrage aan HHNK verschuldigd.
S.3.2.181.01.0 2013 Rep, Ren en verv. gemalen en pom	114	116	-2	
S.3.2.183.01.0 2013 Opstellen grondwatermodel	40	38	2	
S.3.2.184.01.0 2013 Reinigen kunstwerken	35	9	26	Minder reinigingswerk is uitgevoerd door gewijzigde inzichten. Elk jaar alle kunstwerken reinigen is niet nodig.
S.3.2.184.02.0 2013 Schilderen/conserv Kunstwerken	7	0	7	
S.3.2.184.04.0 2013 Herstellen kunstwerken	65	30	35	Staat van onderhoud bleek n.a.v. inspectie aanzienlijk beter te zijn dan ingeschat.
S.3.2.186.01.0 2013 VB go asfalt en elementverh. 201	75	74	1	
S.3.2.187.02.0 2013 Vervanging Armaturen	16	17	-1	
S.3.2.187.03.0 2013 Vervanging Armaturen	57	35	22	Voordeel is ontstaan door niet uitgevoerd werk kruispunt Zuidtangent-Bevelandseweg en overige voordelen.
S.3.2.187.04.0 2013 OV Kasten Vervangen	79	78	1	
S.3.2.187.05.0 2013 Schilderen masten ecl. grondst.	6	3	3	

Af te sluiten kredieten met een afwijking kleiner dan € 50.000
Bedragen x € 1.000

Kredietnummer + omschrijving	Gevoteerd krediet	eind-resultaat	afwijking	Toelichting afwijking
S.3.2.187.06.0 2013 Schilderen OV grondstukken	3	0	3	
S.3.2.187.07.0 2013 OV fietspad Rustenburgerweg	34	18	16	Gecombineerd project met voorgaande jaren. Laatste fase te ruim begroot.
S.3.2.188.01.0 2013 Vervanging beschoeiing	151	130	21	Een gedeelte van de beschoeiing is niet vervangen.
S.3.2.191.01.0 2013 Fietsstraat Stationsweg	184	141	43	Er is extra krediet aangevraagd i.v.m. het vervangen van de kastanjes en het dan ook herstellen van de trottoirs, mede i.v.m. grondverbeteringen. Er is echter voor gekozen om de bomen te handhaven. Het aanvullend krediet bleek niet nodig.
S.3.2.195.01.0 2013 Voorb. herinr. Molenwijk	150	150	0	
S.3.2.196.01.0 2013 Voorb. herinr. Rivierenwijk F	125	125	0	
S.3.2.198.01.0 2014 Reinigen kunstwerken	30	0	30	Reinigen niet nodig. Elk jaar alle kunstwerken reinigen is niet nodig.
S.3.2.198.02.0 2014 Inspecties kunstwerken	23	12	11	Er bleken minder inspecties noodzakelijk.
S.3.2.205.01.0 2014 Omvormen oevers	40	13	27	Minder kansen voor omvormingen dan ingeschat.
S.3.2.208.01.0 2015 Vervangen brug...	13	9	4	
S.3.2.210.03.0 2015 Asfalteren Langebalkbrug icm PNH	5	5	0	
S.3.2.219.01.0 2015 Groenstrook Diamant	30	23	7	
S.2.3.027.01.1 1 ^o inrichting 10 ^o groep Columbus	13	13	0	
S.2.3.027.01.2 Focus 1 ^o inrichting	85	85	0	
S.2.3.027.01.3 Huygens college 1 ^o inrichting	67	67	0	

*Af te sluiten kredieten met een afwijking kleiner dan € 50.000
Bedragen x € 1.000*

Kredietnummer + omschrijving	Gevoteerd krediet	eind- resultaat	afwijking	Toelichting afwijking
S.2.3.014.01.0 Groot onderhoud gemeentehuis 2012	100	88	12	
S.2.3.014.02.0 Groot onderhoud COOL	12	21	-9	
S.2.3.017.02.0 Stadsbedrijf & begraafplaats 2013	5	2	3	
S.2.3.017.03.0 Brandweerkazerne 2013	8	0	8	
S.2.3.017.04.0 COOL 2013	4	7	-3	
S.2.3.017.05.0 Welzijnsgebouwen 2013	42	54	-12	
S.2.3.017.07.0 Brink Beheersysteem 2013	17	17	0	
S.2.3.024.01.2 Welzijnsgebouwen 2014	45	40	5	
S.2.3.024.01.3 Sportaccommodaties 2014	20	0	20	
S.2.3.024.04.0 Brink beheerssysteem 2014	17	0	17	
V.5.340.103 Kraan - 2015	50	51	-1	
V.5.340.104 Werktuigendrager - 2015	85	86	-1	

Bijlage 2 Verklaring met betrekking tot topinkomens

Op 1 januari 2013 is de 'Wet Openbaarmaking uit Publieke middelen gefinancierde Topinkomens (Wopt)' uit 2006 vervangen door de 'Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)'. Het inkomen van een topfunctionaris in de (semi)publieke sector voor 2015 is vastgesteld op € 179.000.

(Semi)publieke instellingen moeten jaarlijks de bezoldigingsgegevens en eventuele ontslagvergoedingen van hun functionarissen publiceren in de financiële jaarverslagen. Instellingen moeten altijd openbaar maken wat (gewezen) topfunctionarissen verdienen en hoeveel ontslagvergoeding zij hebben ontvangen. Of dit nu meer of minder is dan de toepasselijke norm. De aangewezen topfunctionarissen binnen de gemeentes zijn de gemeentesecretaris en de raadsgriffier.

Uit de tabel blijkt dat beide functionarissen onder de norm van € 179.000 blijven.

1. Aangewezen functionarissen:

Jaar 2016	Gemeentesecretaris J den Hertog		Griffier EA Schreiner	
	€	€	€	€
Bruto	92.352		62.376	
Verkoop verlof	3.552		2.318	
Vakantietoelage	7.263		4.760	
Eindejaarsuitkering	5.541		3.743	
Levensloopbijdrage	1.385		936	
Werkg.bijdrage ziektekostenverz.	168		-	
Beloning	€ 110.261		74.132	
onkostenverg. belast	-		-	
Belastbare onkostenvergoedingen	€ -		-	
Werkg.deel AP	308		169	
werkg.deel Vut-fnds	2.476		1.564	
werkg.deel OP/NP	11.680		7.259	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 14.464		8.993	
Totaal bezoldiging	€ 124.725		83.125	

	Gemeentesecretaris J den Hertog		Griffier EA Schreiner	
	01-01-2016	31-12-2016	01-01-2016	31-12-2016
Duur dienstverband				
Omvang dienstverband		1,0 fte		1,0 fte
Aangewezen topfunctionaris	Ja		Ja	
Individueel WNT-maximum		€ 179.000,00		€ 179.000,00

Bijlage 3 Sisa verantwoordingsinformatie

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties							ebs			
Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2016 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2017										
OCW	D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2017 (OAB) Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijke onderwijsachterstandenbeleid 2011-2017	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoole educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie			
			Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04				
			€ 80.150	€ 0	€ 0	€ 3.567				
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Bedrag			
	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D9 / 05	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D9 / 07	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 08						
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer Sisa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen			
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05			
			1 360496/382730	€ 0	€ 0					
			2 474327/600517	€ 56.260	€ 56.260	€ 3.077	€ 3.077			
3 474969/600612	€ 9.131	€ 9.131								
	Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee	Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden				
	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10					
	1 360496/382730	€ 2.180	€ 0		Ja					
	2 474327/600517	€ 185.507	€ 185.507		Nee					
	3 474969/600612	€ 9.131	€ 9.131		Nee					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeente deel 2016 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)		
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06		
			€ 9.945.841	€ 214.664	€ 492.394	€ 171	€ 67.898	€ 0	Ja	
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)			
Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente						
1.1 Participatiewet (PW)	1.1 Participatiewet (PW)	1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)					
Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12					
	1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	1.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	1.7 Participatiewet (PW)	1.7 Participatiewet (PW)					
€ 63.045	€ 13.803	€ 0	€ 224.613	€ 0	Ja					
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente deel 2016 Besluit biistandverlening	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob		
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06		
			€ 85.071	€ 20.000	€ 8.148	€ 149.433	€ 54.158	€ 0		
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee					
Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09								
	€ 0	€ 0	Ja							

Bijlage 4

Uitgave: Gemeente Heerhugowaard

Datum: april 2017

Dit magazine is een uitgave van Financiën en Communicatie van de gemeente Heerhugowaard.

Foto's: Cees Kruithof

Vormgeving: Loes van Swol

**Heerhugowaard
Stad van kansen**